

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
Шоғырландырылған қаржылық есептілік және
тәуелсіз аудитордың
Аудиторлық қорытындысы

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Мазмұны

	Бет
2021 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШИН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ҮШИН ЖАУАПКЕРШІЛІК ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚТЫҢ МӨЛІМДЕМЕСІ	1
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ҚОРЫТЫНДЫСЫ	2-6
2021 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШИН ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК:	
Пайда немесе залал туралы шоғырландырылған есеп	7
Өзге де жиынтық залал туралы шоғырландырылған есеп	8
Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп	9
Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп	10
Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп	11-12
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер	13-79
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке қосымша ақпарат	80

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау және бекіту үшін жауапкершілік туралы басшылықтың мәлімдемесі

Басшылық «Фридом Финанс» акционерлік қоғамының және оның еншілес кәсіпорнының (бірлесіп - «Топ») 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның қаржылық жағдайын шынайы көрсететін және тиісті пайда немесе залал, өзге де жиынтық залал, капиталдағы өзгерістер және осы күнгө аяқталған жыл үшін ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептілікті дайындау үшін, сондай ақ Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі-«ҚЕХС») сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікте (бұдан әрі-«шоғырландырылған қаржылық есептілік») есеп саясатының негізгі қағидаларын және өзге де ескертудерді ашып көрсету үшін жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық мыналарға жауапты болады:

- есеп саясатын дұрыс таңдау және қолдануды қамтамасыз ету;
- ақпаратты, оның ішінде есеп саясаты туралы осындай ақпараттың орындылығын, сенімділігін, салыстырмалылығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін деректерді ұсыну;
- ҚЕХС талаптарын орындау есептіліктің пайдаланушыларына қандай да бір мәмілелердің, сондай ақ басқа оқиғалар мен жағдайлардың Топтың қаржылық жағдайына және қаржылық нәтижелеріне әсерін түсініу үшін жеткіліксіз болған жағдайларда қосымша ақпаратты ашу; және
- Топтың көз жетер болашақта қызметін жалғастыру қабілетін бағалау.

Басшылық сонымен қатар мыналарға да жауапты болады:

- Топта тиімді және сенімді ішкі бақылау жүйесін әзірлеу, енгізу және қолдау;
- Компанияның мәмілелерін ашуға және түсінідруге, сондай ақ, кез келген уақытта Компанияның қаржылық жағдайы туралы ақпаратты жеткілікті дәлдікпен ұсынуға және қаржылық есептіліктің ҚЕХС сәйкестігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін нысанда есепті жүргізу;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бухгалтерлік есеп жүргізу;
- Топтың активтерін қорғау үшін барлық ақылға қонымды шараларды қабылдау; және алайқтық пен басқа да бұзушылықтарды анықтау және алдын алу.

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін Топтың осы шоғырландырылған қаржылық есептілігін Топ Басқармасы 2021 жылғы 28 сәуірінде бекітті.

Басқарма атынан:

/колы/

/қолы/

Лукьянов С.Н.

Хон Т.Э.

Басқарма тәрағасы

Бас есепші

2021 жылғы 29 сәуір

2021 жылғы 29 сәуір

Алматы қ-сы, Қазақстан

Алматы қ-сы, Қазақстан

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамының акционері мен Директорлар кеңесіне:

Пікір

Біз «Фридом Финанс» акционерлік қоғамының және оның еншілес үйымының (бұдан әрі-«Топ») 2021 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептен, пайда немесе залал туралы есептен, өзге де жиынтық залал туралы есептен, меншікті капиталдағы өзгерістер туралы есептен және сол күнгө аяқталған жыл үшін ақша қаражатының қозғалысы туралы есептен, сондай ақ есеп саясатының негізгі ережелерінің қысқаша мазмұнын қоса алғанда, қаржылық есептілікке ескертулерден тұратын шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, қосымша берілген қаржылық есептілік 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайын, сондай-ақ Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына («ҚХЕС») сәйкес сол күнгө аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық нәтижелерін және шоғырландырылған ақша қаражаттарының қозғалысын барлық елеулі тұрғысынан әділ көрсетеді.

Пікір білдіру үшін негіз

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына («ХАС») сәйкес жүргіздік. Көрсетілген стандарттарға сәйкес біздің жауапкершіліктеріміз одан әрі біздің қорытындымыздың «Шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» белімінде сипатталған. Біз Кәсіби бухгалтерлерге арналған Бухгалтерлердің этикасының халықаралық стандарттары кеңесінің кодексіне («Кодекс») және Қазақстан Республикасындағы қаржылық есептілік аудитіне қатысты қолданылатын этикалық талаптарға сәйкес Компанияға қатысты тәуелсізбіз және осы талаптарға және Кодекске сәйкес өзге де этикалық міндеттерімізді орындадық. Біз алған аудиторлық дәлелдер біздің пікірімізді білдіру үшін негіз болуға жеткілікті және орынды деп пайымдаймыз.

Аудиттің түйінді мәселелері

Аудиттің түйінді мәселелері біздің кәсіби пайымдауымызша, ағымдағы кезеңдегі шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін ең маңызды болып табылатын мәселелер болып табылады. Бұл мәселелер біздің жалпы шоғырландырылған қаржылық есептілікке жүргізген аудитіміздің мәнмәтінінде және осы есептілік бойынша өз пікірімізді қалыптастыруда қарастырылды және біз бұл мәселелер бойынша жеке пікір білдірмейміз.

«Делойт» атаяу «Делойт Туш Томацу Лимитед» (бұдан әрі-«ДТТЛ») компаниясына бірлесіп қосылған аффилирленген тұлғаларды қоса алғанда, заңды тұлғалардың бір немесе кез келген санына жатады. Бұл заңды тұлғалардың әрқайсысы жеке және тәуелсіз. ДТТЛ (сонымен қатар «Делойт»халықаралық жөлісі деп аталады) клиенттерге тікелей қызметтерді ұсынбайды. Қосымша ақпаратты www.deloitte.com/about сайтынан табуға болады

© 2022 «Делойт» ЖШС. Барлық құқықтар сақталған.

**Неліктен біз сұрақты шешуші деп санаймыз
аудит?**

Аудит барысында не істелді?

*Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша
бағаланатын ретінде жіктелген бағалы
қағаздармен мәмілелер*

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 399 012 085 мың теңге пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын ретінде жіктелген қаржылық активтер («ӘҚПЗА») Топ маркет-мейкерлер қызметтерін ұсынатын бірқатар мекемелер шығарған бағалы қағаздарды қамтиды.

Оларға бағалануы маркет-мейкердің есептік кезеңде белгілеген белгіленіміне байланысты және ықтимал айла-шарғыға немесе қатеге ұшырауы мүмкін сатылатын акциялар мен борыштық бағалы қағаздар жатады. Топтың бағалы қағаздары әрбір есептік кезеңде маркет-мейкердің белгілімелерін пайдаланумен әділ құны арқылы бағаланатын болғандықтан, активтерді дұрыс бағаламау немесе тиісті нарықтық белгілемелерді анықтай алмау ӘҚПЗА бойынша бағаланатын бағалы қағаздардың бағалауына және сәйкесінше Топтың нәтижелеріне де әсер етуі мүмкін.

Шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі бағалы қағаздар шотындағы қлдықтың маңыздылығын және бағалы қағаздармен жасалатын операциялардың көлемін ескере отырып, біз түйінді мәселе Қоғам пайдаланатын нарықтық белгілімелердің тәуелсіз көздерге сәйкестігін тексеру болып табылады және сәйкесінше бағалы қағаздардың әділ құны мен қайта бағалаудан түскен тиісті табыстар асыра бағаланбаған.

Бұған қоса, бұл операциялар шоғырландырылған қаржылық есептілікке кеңінен әсер ететін басшылықтың шектен шығуының ықтимал тәуекеліне ұшырауы мүмкін.

Біз бағалы қағаздармен мәмілелерді орындау, басқаруды мақұлдау және бағалау артындағы процестер мен бақылаулар туралы түсінік алдық.

Біз іріктеу негізінде жыл ішінде орын алған бағалы қағаздармен операцияларды таңдадық және олардың Топтың ішкі ережелеріне сәйкес тиісті түрде бекітілгенін талдадық.

Таңдалған мәмілелер үшін біз бухгалтерлік есеп үшін бағалауды тәуелсіз көздерден алынған нарықтық бағалармен балансстық құнгі салыстырдық және тиісті бағалы қағаздардың әділ құнын қайта есептедік. Біз сондай-ақ ХҚЕС талаптарына сәйкес әділ құн иерархиясының дұрыс жіктелуін тексердік.

Біз сондай-ақ инвестициялық кастодиандардан тәуелсіз алынған үшінші тарарап растауларымен деректерді салыстыру арқылы таңдалған бағалы қағаздармен мәмілелердің болуын тексердік.

Біз ХҚЕС талаптарына сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікте пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде жіктелген бағалы қағаздар туралы ақпаратты ашуудың сәйкестігі мен толықтығын бағаладық.

Біз тестілеу барысында айтартылған аудитқұларды айқындаған жоқпыз

Мұндай бағалы қағаздарды ашу үшін 15 - ескертпені қараңыз, бағалы қағаздармен операцияларды есепке алу бойынша ішкі ережелерді сипаттау үшін 30-ескертпені қараңыз. Осындай бағалы қағаздарға қатысты тәуекелдерді басқару саясатының сипаттамасын 31-ескертпеден қараңыз.

Өзге де ақпарат - Қосымша қаржылық ақпарат

Біздің аудитіміз тұтастай шоғырландырылған қаржылық есептілік бойынша пікір қалыптастыру үшін жүргізілді. 35-ескертпеде қосымша қаржылық ақпарат ретінде ашылған осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке ілеспе пай инфестициялық қорларының таза активтері туралы есептерге қатысты ақпарат қосымша талдау мақсатында ұсынылған және осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің бір бөлігі болып табылмайды. Бұл қосымша қаржылық ақпарат Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы № 10 қаулысымен бекітілген Инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыру қағидаларына сәйкес әзірленді және біз осы ақпаратқа шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитінде қолданылған аудиторлық рәсімдерді қолдандық. Біздің пікірімізше, қосымша ақпарат жылпы Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне қатысты барлық елеулі түрғыдан тиісті деңгейде дайындалған.

Басшылықтың және корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалардың шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті ХҚЕС сәйкес дайындауға және әділ ұсынуға және басшылық алаяқтық немесе қателік салдарынан елеулі бүрмалануларсыз шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындауды қамтамасыз ету үшін қажет деп санайтын ішкі бақылауға жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Топтың үздіксіз қызметін жалғастыру мүмкіндігін бағалауға, тиісінше кәсіпорынның үздіксіздігіне қатысты ақпаратты ашып көрсетуге және егер басшылық Топты таратуды жоспарламаса, өз қызметін тоқтату немесе жоудан немесе қызметті тоқтатудан басқа басқару үшін өміршеш балама болмаған кезде, үздіксіз қызмет туралы жорамалдың негізінде есеп беруге жауапты.

Корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалардың Топтың қаржылық есептілігін дайындауды қадағалауға жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті бойынша аудитордың міндеттері

Біздің мақсатымыз шоғырландырылған қаржылық есептілікте алаяқтық немесе қателік салдарынан елеулі бүрмаланулардың жоқтығына негізделген сенімділік алу және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық қорытындыны шығару болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік сенімділіктің жоғары деңгейін білдіреді, бірақ АХС сәйкес жүргізілген аудит әрқашан маңызды бүрмалану бар болған кезде анықтайтынына кепілдік бермейді. Бүрмалаулар алаяқтық әрекеттердің немесе қателіктің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке немесе жиынтықта осы қаржылық есептілік негізінде қабылданған пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етеді деп негізіді түрде болжам жасауға болатын болса онда маңызды болып саналады.

ХАС сәйкес аудиттің шеңберінде біз кәсіби пайымдауларды қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Сондай ақ біз тәмендегілерді орындаімыз:

- қаржылық есептіліктің алаяқтық әрекеттер немесе қате салдарынан елеулі бүрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз, осы тәуекелдерге жауап беретін аудиторлық

процедураларды әзірлейміз және орындаімыз; біздің пікірімізге негіз болу үшін жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдерді аламыз. Алаяқтық әрекеттерден туындағына қарағанда жоғары, себебі алаяқтық әрекеттер сөз байласуды, жалғандықты, қасақана әрекетсіздікті, ақпаратты бұрмалап беруді немесе ішкі бақылауды айналып ететін әрекеттерді қамтуы мүмкін;

- Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық процедураларды әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесі туралы түсінік аламыз;
- қолданылған есеп саясатының тиісті сипаты мен басшылық жасаған бағалалу мәндері мен ақпараттың тиісті ашылу негізділігін бағалаймыз;
- басшылықтың қызметтің үздіксіздігі жорамалын пайдалану орындылығы туралы тұжырым жасаймыз және нәтижесінде алынған аудиторлық дәлелдер негізінде Топтың үздіксіз қызметтің жалғастыру мүмкіндігіне елеулі күмән тудыруы мүмкін оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздік бар-жоғы туралы тұжырым жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздік бар деген қорытындыға келсек, біз аудиторлық есебімізде қаржылық есептіліктері ақпараттың тиісті ашып көрсетулерге назар аударуымыз керек немесе егер мұнданай ашып көрсетулер тиісті деңгейде болмаса, өз пікірімізді модификациялауымыз қажет. Біздің қорытындыларымыз аудиторлық қорытындымыздың күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Дегенмен, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар Топтың үздіксіз қызметтің жалғастыруын тоқтатуға алып к50і мүмкін.
- жалпы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ұсынылуын, құрылымын және мазмұнын, соның ішінде ақпаратты ашып көрсетуді, сондай ақ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің негізінде жатқан операциялар мен оқиғалар олардың шынайы берілуі қамтамасыз етілетіндей етіп ұсынылған-ұсынылмағанын бағалаймыз.
- шоғырландырылған қаржылық есептілік бойынша пікір білдіру үшін үйімдардық қаржылық ақпаратына немесе Топ ішіндегі қызметке қатысты жеткілікті тиісті аудиторлық дәлелдерді аламыз. Біз Топтың аудитін басқаруға, бақылауға және аудит жүргізуға жауаптымыз. Біз аудиторлық пікіріміз үшін толық жауапты болып қаламыз.

Біз корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалармен өзара әрекетті жүзеге асырамыз, олардың назарына, өзгелермен бірге, аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімі туралы ақпаратты, сондай-ақ аудит нәтижелері туралы, оның ішінде біз аудит процесінде анықтаған ішкі бақылау жүйесіндегі елеулі кемшіліктерге қатысты маңызды ескертулерді жеткіземіз.

Біз сондай-ақ корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғаларға тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды орындағанымыз және сол тұлғаларды аудитордың тәуелсіздігіне әсер етеді деп негізді түрде қарастырылуы мүмкін барлық қарым-қатынастар мен басқа мәселелер туралы хабардар еткеніміз туралы, ал қажетті жағдайларда, тиісті қауіпсіздік шаралары туралы мәлімдемені береміз.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Біз корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалардың назарын аударған мәселелердің ішінен біз ағымдағы кезеңдегі шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті үшін ең маңызды болған, сондықтан негізгі аудит мәселелері болып табылатын мәселелерді анықтаймыз. Осы мәселелер туралы ақпаратты жария етуге заңмен немесе нормативтік құқықтық актілермен тыйым салынған жағдайларды қоспағанда, немесе ете сирек жағдайларда, мәселе туралы ақпаратты біз өзіміздің аудиторлық қорытындымызыда сипаттаймыз, себебі мұндай ақпаратты берудің жағымсыз салдары оны беруден әлеуметтік маңызды пайдадан асып түседі деп болжауға болады.

/ мәр/

«Делойт» ЖШС
Қазақстан Республикасында аудиторлық қызметті жүзеге асыруға мемлекеттік лицензия № 0000015, МФЮО2 түрі,
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі 2006 жылғы 13 қыркүйекте берген
2021 жылғы 28 сәуір
Алматы қ-сы, Қазақстан Республикасы

/ мәр/

Жангир Жильтисбаев
Тапсырма бойынша серіктес
Білікті аудитор
Қазақстан Республикасы
Аудитордың біліктілік сертификаты №MF-0000116
2012 жылғы 22 қарашада берілген
«Deloitte» ЖШС
Бас директоры

2022 жылғы 29 сәуір
Алматы қ-сы, Қазақстан Республикасы

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін пайда
мен залал туралы шоғырландырылған есеп
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)**

	Ескертпелеп	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кіріс	5, 29	1,229,482	820,104
Активтер бойынша пайыздық кіріс	5	23,601,021	2,787,998
Пайыздық шығындар	5, 29	(18,617,253)	(3,070,25)
НЕСИЕЛІК ЗАЛАЛ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАРҒА ДЕЙІНГІ ТАЗА КІРІС (ШЫҒЫНДАР)	5	6,213,250	537,847
Күтілетін несие шығындары	13, 14, 16, 10	(151,276)	(495,670)
ТАЗА ПАЙЫЗДЫҚ КІРІС		6,061,974	42,177
Кызметтер мен комиссиялардан түсстін кірістер	6, 29	7,193,828	4,558,169
Кызмет көрсету шығындары мен комиссиялар	6, 29	(2,104,261)	(337,271)
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын каржы қуралдары бойынша таза (залал)/пайда	7	8,854,862	4,726,137
Шетел валютасымен операциялардан таза пайда	8	2,339,824	485,495
Дивидендерден түсстін табыс	9	382,038	917,500
Басқа кірістер		33,894	77,205
ПАЙЫЗДЫҚ ЕМЕС ТАЗА ТАБЫС		16,700,185	10,427,235
Операциялық шығындар	10,29	(7,899,552)	(3,726,054)
САЛЫҚҚА ДЕЙІНГІ ПАЙДА		14,862,607	6,743,358
Табыс салығын кайтару	11	89,260	65
ЖЫЛДАҒЫ ТАЗА ПАЙДА		14,951,867	6,743,42
АКЦИЯ БОЙЫНША НЕГІЗГІ ЖӘНЕ БЫТЫРАҢҚЫ ТАБЫС	12	1.77	0.99
Басқарма Төрағасы			

Лукьянов С.Н.
Басқарма төрағасы

/мөр/

Хон Т.Э.
Бас есепші

29 сәуір, 2022 жыл
Алматы қ-сы, Қазақстан

29 сәуір, 2022 жыл
Алматы қ-сы, Қазақстан

13-79 беттердегі ескертулер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас болігі болып
табылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы
2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
үшін өзге де жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп
(Қазақстандық теңгемен мындармен)

	2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл
ЖЫЛДАҒЫ ТАЗА ПАЙДА	14,951,867	6,743,423
ӨЗГЕ ДЕ ЖИЫНТЫҚ КІРІС	-	
ЖИЫНТЫҚ КІРІС ЖИЫНЫ	14,951,867	6,743,423
Басқарманың атынан:		

Лукьянов С.Н.
Басқарма тәрағасы

/мөр/

29 сәуір, 2022 жыл
Алматы қ-сы, Қазақстан

Хон Т.Ә.
Бас есепші

29 сәуір, 2022 жыл
Алматы қ-сы, Қазақстан

15-79 беттердегі ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы
2021 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп (Қазақстандық тәңгемен мындармен)

	Ескертпе лер	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
АКТИВТЕР:			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	13	44,341,086	49,349,847
Банктердегі қаражаттар	14	2,248,060	857,812
арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері пайдасы немесе шығын	15	399,012,185	78,983,143
Басқалар арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы жалпы табыс		575	575
Клиенттерге несиeler	16	15,803,088	424,691
Негізгі күралдар және материалдық емес активтер	17	6,913,717	6,457,617
Дебиторлық берешек	19, 29	1,568,280	1,427,305
Пайдалану құқығы активтері	18	480,867	778,019
Ағымдағы салық активтері		920,094	126,025
Басқа активтер	20	2,125,481	392,142
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ		473,413,433	138,797,176
МИНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ КАПИТАЛ			
МИНДЕТТЕУ:			
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	21	-	4,385,787
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	23	269,236,127	33,367,602
Ағымдағы шоттар және клиенттердің депозиттері	26	101,682,325	50,593,841
Несиелік мекемелердің қаражаттары	24	3,828,429	2,380,381
Тәртіптік қарызы	25, 29		2,933,873
Кредиторлық берешек		224,414	153,583
Жалдау бойынша міндеттемелер	22	673,368	1,067,008
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	11	475,900	586,854
Басқа міндеттемелер	20, 29	881,282	390,044
МИНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		377,001,845	95,858,973
КАПИТАЛЫ:			
Жарғылық капитал	27	61,422,794	25,879,475
Қосымша төленген капитал	25	2,978,199	-
Әділ бағаланған қаржылық активтердің қайта бағалау қоры			
басқа жиынтық табыс арқылы құн		278	278
Бөлінбеген пайда		32,010,317	17,058,450
ЖАЛПЫ МЕНШІКТІ КАПИТАЛ		96,411,588	42,938,203
МИНДЕТТЕМЕЛЕР МЕН КАПИТАЛ ЖИЫНЫ		138,797,176	56,736,980

Басқарма атынан:

Лукьянов С.Н.

Басқарма төрағасы

/мөр/

Хон Т.Э.

Бас есепші

29 сәуір, 2022 жыл

Алматы қ-сы, Қазақстан

29 сәуір, 2022 жыл

Алматы қ-сы, Қазақстан

Алматы, Қазақстан

13-79 беттердегі ескертулер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп

(Казақстандық теңгемен мындармен)

Ескертпелер	Акционерлік капитал-Карапайым акциялар	Қосымша төленген капитал	Өзге де жинтық кірістер арқылы әділ құны бойынша, бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалау қоры			Капитал жиыны
			Бөлінбөген пайда			
2018 жылғы 31 желтоқсан	15,701,100	-	278	10,315,027	26,016,405	
Жай акцияларды шығару	27	10,178,375	-	-		10,178,375
Жалпы жиынтық табыс		-	-	-	6,743,423	6,743,423
2019 жылғы 31 желтоқсан	25,879,475	-	278	17,058,450	42,938,203	
Жай акцияларды шығару	27	35,543,319	-	-	-	35,543,319
Тәртіптелген қарызды капиталға аудару		-	2,978,199	-	-	2,978,199
Итого совокупный доход		-		-	14,951,867	14,951,867
2020 жылғы 31 желтоқсан	61,422,794	2,978,199	278	32,010,317	96,411,588	

Басқарма атынан:

Лукьянов С.Н.
Басқарма тәрағасы

/мөр/

Хон Т.Э.
Бас есепші

29 сәуір, 2022 жыл
Алматы қ-сы, Қазақстан

29 сәуір, 2022 жыл
Алматы қ-сы, Қазақстан

13-79 беттердегі ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы
Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Казақстандық теңгемен мыңдармен)

	Ескерт пелер	2021 жылғы 31 желтоқсанын да аяқталған	2020 жылғы 31 желтоқсанынд а аяқталған жыл
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН БОЛҒАН АҚШАЛАЙ			
ҚАРАЖАТТАРДЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ:		14,862,607	6,743,358
Тұзетулер:			
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер бойынша іске асырылмаған залал	7	(1,904,221)	1,777,734
Күтілетін несиелік шығын шығысы/(күтілетін несиелік залал		151,276	495,670
Шетел валютасымен операциялар бойынша таза іске		(299,430)	(243,677)
Негізгі құралдарды және материалдық емес активтерді сатудан		7,401	(7)
Негізгі құралдардың тозуы және материалдық емес активтердің	10, 17	552,833	161,917
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер нің амортизациясы	10, 18	370,243	461,485
Жалгерлік міндеттемелер бойынша пайыздық шығыстар	5, 18	100,314	162,825
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша есептелген шығыстар	20	(35,778)	13,946
Есептелген кейінге қалдырылған салықтар		-	(109)
Есептелген пайыздың таза өзгерісі		(7,781,038)	(941,830)
Операциялық активтер мен міндеттемелдердегі өзгерістерге дейінгі операциялық қызметтөн түскен ақша қаражаттары операциялық активтер мен міндеттемелдердегі өзгерістер		6,024,207	8,631,312
Операциялық активтердің (үлғаюы)/ азаюы:			
Банктегі қаражат		(1,388,579)	(6,374)
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері		(310,439,772)	(19,553,868)
Дебиторлық берешек		56,808	7,026,519
Клиенттерге несиелер		(15,614,936)	3,030
Өзге де активтер		(304,995)	34,591
Операциялық міндеттемелдердің (азаюы)/үлғаюы:			
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер		235,778,345	(602,037)
Ағымдағы шоттар және клиенттердің депозиттері		51,415,593	3,635,989
Несиелік мекемелердің қаражаттары		1,424,509	157,512
Кредиторлық берешек		70,831	(86,892)
Өзге де міндеттемелер		488,140	(260,083)
Салық салуға дейінгі (пайдаланылған)/операциялық қызметтөн түскен ақша қаражаты		(32,489,849)	(1,020,301)
Төленген табыс салығы		(815,763)	(644,716)
(Пайдаланылған)/операциялық қызметтөн түскен таза ақша қаражаты		(33,305,612)	(1,665,017)

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы
**Ақша қаржатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп (жалғасы) 2021 жылғы 31
 желтоқсанында аяқталған жыл үшін**

(Казақстандық теңгемен мыңдармен)

	Ескерти елер	2021 жылғы 31 желтоқсанынд а аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанынд а аяқталған жыл
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТТ			
АҒЫНЫ:	17	(1,025,911)	(85,738)
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатудан түсken		9,577	4,782
Еншілес үйымды сатып алудан түсken таза ақша түсімдері	20	(1,428,343)	-
Инвестициялық қызметтөн түсken/(пайдаланылған) таза ақша		-	35,972,657
ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ҚЫЗМЕТИНДЕГІ АҚША ҚАРАЖАТЫНЫң АҒЫНЫ:			
Жалгерлік бойынша міндеттемелерді өтеу		(2,444,677)	35,891,701
Қарапайым акцияларды шығарудан түсетін түсімдер		(575,168)	(613,304)
Борыштық бағалы қағаздарды шығарудан түсетін түсімдер	27	35,543,319	10,178,375
Шығарылған борыштық бағалы қағаздарды сатып алу		-	310,618
Қаржыландыру қызметінен түсken/(пайдаланылған) таза ақша	21	(4,405,367)	(2,705,268)
Ақша қаражаттары және олардың баламаларының таза		30,562,784	7,170,421
<u>уәдеуі</u>			
<i>Валюта бағамы өзгеруінің ақша қаражаттары мен олардың</i>		(5,187,505)	41,397,105
<i>баламаларына әсері</i>			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары, жыл басына		178,744	(4,394)
Ақша қаражаты және олардың баламалары, жылғы соңына	13	49,349,847	7,957,136
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТТ			
АҒЫНЫ:			
Негізгі құралдарды және материалдық емес активтерді сатып алу	13	44,341,086	49,349,847

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде Топ алған және төлеген сыйақы тиісінше 17.002.430 мың теңгені (2020 жылы: 2.698.597 мың теңге) және 18.570.218 мың теңгені (2020 жылы: 3.095.650 мың теңге) құрады.

Лукьянов С.Н.
Басқарма төрағасы

/мөр/

29 сәуір, 2022 жыл
 Алматы қ-сы, Қазақстан

Хон Т.Э.
Бас есепші

29 сәуір, 2022 жыл
 Алматы қ-сы, Қазақстан

13-79 беттердегі ескертулер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер
(мың тенгемен)**

1. Ұйым

«Фридом Финанс» АҚ (бұдан әрі-«Компания») және оның еншілес ұйымы «Банк Фридом Финанс Қазақстан» АҚ (бұдан әрі-«Банк») - (бұдан әрі бірлесіп- «Топ») Қазақстан мен Қырғызстанда брокерлік, андеррайтинг және акциялардың белгілемелерін қолдау қызметтерін және Қазақстан Республикасында банктік қызметтерді ұсынады. Компания Қазақстан Республикасында 2006 жылғы 1 қарашада «Seven Rivers Capital» АҚ атауымен тіркелген және қазіргі атауымен 2013 жылғы 9 қыркүйекте қайта тіркелген акционерлік қоғам болып табылады. Жалғыз акционердің 2013 жылғы 26 тамыздағы № 28 000 шешіміне сәйкес «Фридом Финанс» инвестициялық компаниясының (бұдан әрі - «Бас компания») атауы өзгерілді және қайта тіркелді. Топтың қызметін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі-«ҚРҰБ») және Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі реттейді. Компания өз қызметін номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығымен бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыруға ҚҰБ 2007 жылғы 21 наурызда берген № 0403201437 лицензиясы негізінде және № 040120061 2007 жылғы 21 наурызда инвестициялық портфельді басқару қызметімен айналысуға берілген лицензиясының негізінде жүзеге асырады. Жоғарыда аталған екі лицензия да ҚРҰБ-мен 2014 жылғы 3 шілдедегі № 4.2.111/218 бірыңғай лицензиямен аудистырылды, ҚРҰБ берген номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу және инвестициялық портфельді басқару құқығымен бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыруға құқық береді. Банк қызметін 2020 жылғы 3 ақпандағы №1.1.260 банктік және өзге де операциялар жүргізуге және бағалы қағаздар нарығындағы қызметке берілген лицензияның негізінде жүзеге асырады. Банк «Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры» АҚ ұсынатын депозиттерге міндетті кепілдік беру жүйесінің мүшесі болып табылады.

2020 жылғы 4 ақпанда Компания қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын жүргізуді қоспағанда, шетел валютасымен айырбастау операцияларын жүргізу құқығын беретін шетел валютасында банк операцияларын жүргізуға № 4.3.12 лицензия алды.

Компанияның орналасқан жерінің өзгеруіне байланысты лицензия қайта ресімделді және 2018 жылғы 2 қазанда номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу және ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару құқығымен бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыруға жаңа №3.2.238/15 лицензия берілді.

2020 және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша акционерлердің құрылымы төмендегі кестеде берілген, мұнда Т.Р. Турлов түпкілікті бақылаушы тарап болып табылады.

	2020 жылғы 31	2021 жылғы 31	желтоқсан	желтоқсан
«Фридом Финанс» инвестициялық компаниясы» ЖШС	90,43%	92,96%		
Free Holding Corp.	9,57%	7,04%		
	100,00%	100,00%		

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы) 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (Қазақстандық теңгемен мындармен)

Топ қызметінің негізгі бағыттарына кәсіби бағалы қағаздар нарығындағы операциялар, бағалы қағаздар нарығындағы қызмет бойынша консультациялық қызметтер көрсету, брокерлік және дилерлік операциялар, сондай-ақ бағалы қағаздарды шығаруды, орналастыруды және жазылуды ұйымдастыру, өз атынан және өз шотына агент ретінде бағалы қағаздармен сауда-саттық мәмілелерін жүзеге асыру кіреді, инвестициялық портфельді басқару бойынша қызметтер көрсету және банктік қызметтерді көрсету кіреді.

2021 және 2020 жылдар аралығында. Топ «Фиксд Инком» («1-қор») және «Гудвил» («2-қор») инвестициялық пай қорларын басқарды, 2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 1-қордың таза активтері тиісінше 2,114,634 мың теңгені және сәйкесінше 487,048 мың теңгені құрады, және 2-қордың таза активі 596,763 мың теңге және тиісінше 389,234 мың теңгені құрады (33-ескертпе).

Топтың бағалы қағаздары Қазақстан қор биржасының («ҚҚБ») листингіне енгізілген және Top Astana International Exchange (бұдан әрі-«AIX») қатысушысы болып табылады.

Топтың тіркелген кеңесі мұна мекенжайда орналасқан: Қазақстан Республикасы, Алматы қ-сы, Әл-Фараби даңғылы, 77/7, «Esentai Tower» бизнес орталығы.

2020 және 2019 жылғы 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Топтың Қазақстанның ірі қалаларында 23 филиалы және Қырғызстанда 1 филиалы бар.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті Топ Басқармасы 2022 жылғы 29 сәуірінде бекітті.

2. Есеп саясатының негізгі қағидалары

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына («КХЕС») сәйкес дайындалған.

Бұл қаржылық есептілік Топтың үздіксіз жұмыс істейтіндігін және жақын болашақта жұмысын жалғастыратынын болжай отырып дайындалды. Компания басшылығы бірінші жартыжылдығында 2020 жылғы Қазақстан Республикасының Үкіметі көрсеткен экономикалық көмек көрсету шаралары бойынша ішінәра өтеген, («COVID-19») пандемияның пайда болуы және онымен байланысты оқшаулау шараларының жағымсыз әсерлері айқындалғанын атап өтті. Компания басшылығы қаржылық есептіліктің маңызды балтарын бағалау кезінде осы мән-жайлардың скерді, COVID-19 пандемиясының Компания қызметінің нәтижелеріне, болжамды қаржыландыру мен капитал позицияларына әсерін қарастырды және осы бағалаулар негізінде, сондай ақ экономиканы қалпына келтіру және қабылданған оқшаулау шараларының ұзақ мерзімді әсерімен байланысты ағымдағы белгісіздікті ескере отырып, Топтың жақын көз жетер болашақта кірісті қызметті жүзеге асыратынына көз жеткізді.

Бұл қаржылық есептілік, егер басқасы көрсетілмесе, қазақстандық теңгемен мындармен (бұдан әрі-«мың теңге») ұсынылған.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы) 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (Қазақстандық тәнгемен мындармен)

Бұл қаржылық есептілік тәменде түсіндірлгендей, әрбір есепті кезеңнің сонындағы қайта бағаланған құнмен немесе әділ құнмен бағаланатын қаржы құралдарын қоспағанда, тарихи құн бойынша есепке алу қағидаларына сәйкес дайындалған.

Тарихи құн әдette тауарлар мен қызметтерге айырбас ретінде берілген сыйақының, әділ құнына негізделеді.

Әділ құн - бағаның тікелей бақыланатынына немесе басқа бағалау әдісін қолдану арқылы бағаланғанына қарамастан, бағалау құнінде нарық қатысушылары арасындағы реттелген мәміледе активті сату үшін алынатын немесе міндеттемені аудару үшін төленетін бағаны көрсетеді. Активтің немесе міндеттеменің әділ құнын бағалау кезінде Компания, егер нарық қатысушылары бағалау құнінде активке немесе міндеттемеге баға белгілеу кезінде осы сипаттамаларды ескеретіндей етіп, активтің немесе міндеттеменің сипаттамаларын ескереді.

Әділ құнды бағалауға қатысты әділ құн бойынша бағалалуды жүргізу және/немесе ақпаратты ашу үшін осы қаржылық есептіліктегі әділ құн ҚЕХС (IFRS) 2 қолдану аясына жататын меншікті үлестік құралдардың, ҚЕХС (IFRS) 16 қолдану аясына жататын лизингтік операциялардың, сондай ақ әділ құнмен салыстырылатын, бірақ бұл ретте әділ құн болып табылмайтын, мысалы ҚЕХС (IAS) 2 ықтимал іске асырудың таза құны немесе ҚЕХС (IAS) 36 пайдалану құндылығы секілді бағалаулардың негізіндегі төлемдері бар мәмілелелрді қоспағанда, жоғарыда көрсетілген тәсілмен анықталады.

Сонымен қатар, қаржылық есептілікті дайындау мақсаттары үшін әділ құнның иерархиясының негізінде әділ құнды бағалау жіктеледі (1, 2 немесе 3-денгей). Денгейлер әділ құнды бағалауға арналған бастапқы деректердің бақыланатын дәрежесіне және толығымен әділ құнды бағалауға енгізілген деректердің маңыздылығына негізделген, олар төмендегідегі сипатталады:

- 1-денгейдің бастапқы деректері бағалау құнінде үйім қол жеткізе алатын бірдей активтер немесе міндеттемелер үшін белсенді нарықтардағы түзетуді і талап етпейтін белгіленімдерді білдіреді;
- 2-денгейдегі бастапқы деректер 1-денгейге анықталған белгіленімдер болып табылмайды, бірақ, тікелей немесе жанама түрде актив немесе міндеттеме үшін бақыланады; және
- 3-денгейдегі бастапқы деректер актив немесе міндеттеме бойынша бақыланбайтын кіріс деректерді білдіреді.

Топ өзінің қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есебін өтімділік тәртібінде ұсынады. Қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есеп (қысқа мерзімді) жасалған күннен кейінгі 12 ай ішінде және қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп (ұзақ мерзімді) жасалған күннен кейін 12 айдан астам уақыт ішінде өтеу немесе есеп айрысулардың талдауы 31-ескертпеде берілген.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мындармен)**

Функционалды валютта

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне енгізілген баптар Топ жұмыс істейтін негізгі экономикалық ортаниң валютасымен («функционалдық валюта») өлшенеді, ол қазақстандық теңге («теңге»). Топтың осы шоғырландырылған қаржылық есептілігін ұсыну валютасы да теңге болып табылады. Барлық мәндер, егер басқасы көрсетілмесе, мын тенге дәлдігіне дейін дөңгелектенеді.

Өзара есептесу

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер есепке жатқызылады және қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген таза сома танылған сомаларды өтеуге заңды түрде бекітілген құқық болған кезде және таза негізде 1 мезгілде активтерді сату немесе міндеттемелерді орындау ниеті болған кезде ғана жүзеге асырылады. Кез келген бухгалтерлік есеп стандарты немесе түсіндірме талап еткен немесе рұқсат еткен жағдайды қоспағанда, кірістер мен шығыстар пайда немесе залал туралы есепте өзара есепке алынбайды, бұл ретте мұндан жағдайлар Компанияның есеп саясатында жеке ашып көрсетіледі.

Шоғырландыру қағидалары

Шоғырландырылған қаржылық есептілік әр жылғы 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Компанияның және Қоғам (оның еншілес үйімі) бақылайтын үйімның қаржылық есептілігін қамтиды. Бақылауға келесі жағдайларда кқол жеткізіледі, егер Компанияның:

- инвестициялық объектіге қатысты өкілеттігі болса;
- инвестиция нысанына қатысадан түскен кірістің өзгеруіне байланысты тәуекелдерге ұшыраса немесе мұндан жағдай кірісті алуға құқығы болса; және
- инвестордың кірісіне әсер ету мақсатында инвестициялық объектіге қатысты өз өкілеттіктерін пайдалану мүмкіндігі болса.

Егер фактілер мен жағдайлар жоғарыда аталған бақылаудың үш элементінің біреуінің немесе бірнешеуінің өзгеруін көрсететін болса, үйім инвестиция нысанына бақылаудың бар-жоғын қайталап бағалауы тиіс.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)**

Егер Компания инвестиция нысанының дауыс беретін акцияларының басым бөлігіне ие болмаса, онда компания инвестиция нысанының маңызды қызметіне жалғыз бақылауды жүзеге асыруға мүмкіндік беретін жеткілікті дауыс құқығына ие болса, инвестиция нысаны инвестиция нысанына қатысты билікке ие болады. Компанияның инвестиация нысанына ықпал ету өкілеттігіне ие болу үшін жеткілікті дауыс құқығы бар-жоғын бағалау кезінде Компания барлық маңызды фактілер мен жағдайларды ескереді, соның ішінде:

- басқа дауыс берушілер акцияларының көлеміне және бөлінуіне қатысты Компанияның иелігіндегі дауыс беру құқығының мөлшері;
- Компанияның, басқа дауыс иелерінің немесе басқа тараптардың иелігіндегі әлеуетті дауыс беру құқықтары;
- басқа шарттық келісімдерден туындастын құқықтар; және
- акционерлердің алдыңғы жиналыстарында дауыс беру құрылымын қоса алғанда, шешім қабылдау кезінде тиісті шараларды қабылдауға Компанияның ағымдағы мүмкіндігі бар немесе жоқ екенін көрсететін кез келген қосымша фактілер мен жағдайлар.

Еншілес үйымды шоғырландыру Компания еншілес үйымға бақылауды алған кезде басталады және Компания еншілес үйымға бақылауды жоғалтқан кезде аяқталады. Атап айтқанда, жыл ішінде сатып алынған немесе шығарылған еншілес үйымдардың нәтижелері Қоғам бақылауды алған күннен бастап Компания еншілес үйымды бақылауды тоқтатқан күнге дейін пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепке енгізіледі.

Пайда немесе залал және өзге де а жиынтық кірістің әрбір құрамдас бөлігі Компанияның және бақыланбайтын қатысу үлестеріне жатады. Еншілес үйымдардың жиынтық кірісі, егер бұл бақыланбайтын үлестердің тапшылық балансының болуына әкелсе де, Компанияның иелеріне және бақыланбайтын қатысу үлестеріне жатады.

Қажет болған жағдайда еншілес үйымдардың қаржылық есептілігіне қолданылатын есеп саясатының Топтың саясатына сәйкестігін қамтамасыз ету үшін түзетулер енгізіледі.

Топ мүшелері арасындағы операцияларға қатысты барлық топ ішіндегі активтер мен міндеттемелер, меншікті капитал, кірістер, шығыстар және ақша ағындары шоғырландыру кезінде толығымен алынып тасталады.

Қолданыстағы еншілес компаниялардағы Топтың меншік құқығындағы өзгерістер

Бақылауды жоғалтуға әкеп соқпайтын еншілес үйымдардағы Топтың қатысу үлесін өзгерту үлестік операциялар ретінде есепке алынады. Топ үлестерінің және бақыланбайтын үлестерінің баланстық құны олардың еншілес компаниялардағы салыстырмалы үлестерінің өзгеруіне байланысты түзетіледі.

Бақыланбайтын үлестер түзетілген сома мен төленген немесе алынған кез келген сыйақының әділ құны арасындағы кез келген айырмашылық тіkelей капиталда танылады және Топ акционерлеріне жатқызылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін**

(Казақстандық төңгемен мыңдармен)

Топ еншілес үйымды бақылауды жоғалтқан кезде, пайда немесе залалда танылған шығарудан түсken пайда/залал (i) алынған сыйақының әділ құнының сомасы мен кез келген қалған пайыздың әділ құны арасындағы айырма және (ii) еншілес үйимның міндеттемелерін және кез келген бақыланбайтын үlestерді шегергендең активтердің бұрынғы баланстық құны (гудвилді қоса алғанда) ретінде есептеледі. Осы еншілес үйимға қатысты бұрын өзге де жиынтық кірісте (ӨЖК) танылған барлық сомалар Топ еншілес үйимның тиісті активтерін немесе міндеттемелерін тікелей шығарғандай есепке алынады (яғни пайда немесе залалға қайта жіктелген немесе капиталдың басқа санатына қайта жіктелген). Бақылау жойылған күнгі бұрынғы еншілес үйимда қалған кез келген инвестицияның әділ құны, 9 ҚХЕС (IRFS) сәйкес кейінгі есепке алу үшін бастапқы тану кезінде әділ құн ретінде, ал бұл қолданымды болған кезде, қауымдастырылған компанияға немесе бірлескен компанияға бастапқы танудың құны ретінде қарастырылады.

Бизнесті біріктіру бойынша мәмілелер

Бизнесті біріктіру сатып алу әдісі бойынша есепке алынады. Бизнесті біріктіру кезінде төленген сыйақы Топ берген активтердің, сатып алынатын бизнестің бұрынғы иелері алдында Топ қабылдаған міндеттемелердің және меншікті капиталдың сатып алу күніндегі әділ құнының сомасы ретінде есептелетін, бизнесті бақылауға айырбас ретінде Топ шығарған бағалы қағаздардың әділ құн бойынша өлшенеді. Барлық байланысты шығындар әдетте туындаған кезінде пайда немесе залалда танылады.

Сатып алынған сәйкестендірілетін активтер мен қабылданған міндеттемелер сатып алу күніндегі әділ құн бойынша келесі жағдайларды қоспағанда танылады:

- Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері мен активтері 12 Табысқа салынатын салықтар 12 ҚХЕС (IAS) сәйкес танылады және бағаланады;
- Сатып алынатын кәсіпорынның акцияларға негізделген төлем келісімдерімен («АНТ») немесе Топтың сатып алынатын кәсіпорынның акцияларға негізделген төлем шарттарымен байланысты міндеттемелер немесе үlestік бағалы қағаздар сатып алу күніне 2 «Акцияға негізделген төлемдер» ҚХЕС (IRFS) сәйкес бағаланады; және
- «Сату үшін ұсталатын ұзақ мерзімді активтер және тоқтатылған қызмет» 5 ҚХЕС (IRFS) сәйкес сатуға арналған ретінде жіктелген активтер (немесе шығарылатын активтер тобы) осы стандартқа сәйкес бағаланады.

Гудвил

Гудвил сатып алу құнының, сатылатын үйимдағы бақыланбайтын үлес құнының және сатып алушының бұрын иеленген, (егер бар болса) сатып алынатын үйимдағы үlestік қатысуының әділ құнының оның таза сәйкестендірілетін активтері мен міндеттемелерінен сатып алу күнінде артуы ретінде есептеледі. Егер қайта бағалаудан кейін сатып алынған сәйкестендірілетін таза активтердің сатып алу күніндегі таза дисконтулған құны аударылған сыйақыдан асып кетсе, сатып алынатын үйимдағы кез келген бақыланбайтын үlestердің құны және сатып алушының бұрын иеленген қатысу үлесі, егер бар болса, әділ құны сатып алынатын үйимның меншікті капиталы, мұндай асып кету әділ құннан төмен баға бойынша меншік құқығын сатып алудан түсken пайда ретінде пайдада танылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мындармен)**

Табысты тану

Пайыздық кірістер мен шығыстарды тану

Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қоспағанда, барлық қаржы құралдары бойынша пайыздық кірістер мен шығыстар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепте «Таза пайыздық кіріс/(шығын)» бөлімінде «Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кіріс» және «Пайыздық шығыс» ретінде танылады.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме («ТПМ») – қаржылық активтің немесе міндеттеменің күтілетін қызмет ету мерзімі ішінде немесе (егер қолданылса) қысқарақ кезең ішінде қаржы құралының болжамды болашақ ақша ағындарын оның таза баланстық құнына дисконттайтын мөлшерлеме. Болашақ ақша ағындары құралдың барлық шарттық талаптарын ескере отырып бағаланады.

ТПМ ажырамас белгі болып табылатын және сол басқа несиелік келісімдерге тікелей қатысы бар тараптар төлеген немесе алған барлық комиссиялар мен басқа сомалар, сондай-ақ мәмілелер бойынша шығындар және барлық басқа сыйлықақылар немесе жеңілдіктер есепке алынады. Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша («ПЗАӘҚБ») санаттағы қаржылық активтер үшін операциялық шығындар бастапқы тану кезінде пайда немесе залал құрамында танылады.

Пайыздық кіріс/пайыздық шығыс несие бойынша құнсызданбаған қаржы активтерінің жалпы баланстық құнына (яғни, күтілетін несиелік шығындарға резервті түзетуге дейінгі қаржы активінің амортизацияланған құны) немесе қаржылық міндеттемелердің амортизацияланған құнына ТПМ қолдану арқылы есептеледі. Несие бойынша құнсызданған қаржы активтері бойынша пайыздық кіріс осындай активтердің амортизацияланған құнына тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдану арқылы есептеледі (яғни күтілетін несиелік шығындарға резервті шегергендеңі олардың жалпы баланстық құны («ТПМ»)).

Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары бойынша пайыздық кіріс пайда немесе залал арқылы көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша пайыздық кірістер пайда немесе залал арқылы көрсетілетін қаржылық активтер бойынша шоғырландырылған кірістер туралы есепте көрсетіледі.

РЕПО шарттары және РЕПО кері сатып алу бойынша кірістерді тану

Жоғарыда аталған құралдарды сатудан түскен кірістер/(шығындар) тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, ағымдағы сәтке есептелген кері сатып алу бағасы мен осындай құралдарды үшінші тұлғаларға сату бағасы арасындағы айырма негізінде пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепте пайыздық кіріс немесе шығыс ретінде танылады. Кері РЕПО/РЕПО операциясы бастапқы шарттар бойынша өтелсе, бастапқы келісім-шарт бойынша келісілген сату және кері сатып алу бағасы арасындағы айырмашылық бойынша тиімді кіріс/пайызы тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып танылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)**

Дивидендтер бойынша кірісті тану

Инвестициялардан тұсken дивидендтік кіrіc акционердің дивидендтер алу құқығы белгіленген кезде танылады (егер Топтың экономикалық пайда алу ықтималдығы жоғары болса және кіrіc сомасы сенімді түрде өлшенетін болса).

Қызметтер мен комиссиялардан түсетін кіrістөр

Комиссиялық кіrістөр осында қызметтерге айырбас ретінде алынуы күтіletіn сыйақыны көрсететіn сомада клиенттерге қызметтерді беру ретінде танылады. Топ орындау міndettemесін, яғни тапсырыс берушімен келісілген қызметтерді және сыйақыны анықтайды және қызметтердің берілуіне, тапсырыс берушімен келісілген орындау міndettemесіне сәйкес кіrіstі таниды.

Әрбіr анықталған орындау міndettemесі үшіn Топ шарт жасасу кезінде оның орындау міndettemесін үaқыттың белгіl 1 үaқыттыңда немесе үaқыттыңда қанағattандыратынын жәne сыйақы тұрақты немесе өзгермелі, соның iшінде сыйақыға қатысты шектеулөрді, мысалы, Топтың әсері байланысты емес сыртқы факторларды анықтайды. Сыйақы кейіnnен анықталған орындау міndettemесіне бөлінеді.

Қызметтер мен комиссиялық кіrіstөr, eң алдымен, брокерліk, андеррайтинг жәne акциялар бағасын қолдау қызметтерінен тұsken кіrіstөrден тұradы.

Қаржы құралдарын тану жәne бағалау

Қаржы активтері мен қаржылық міndettemeler Топ негіzgі қаржы құrалына келісүші тарап болған кезде Топтың қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есепте танылады. Топ есеп айырысу күnіне қаржылық активтер мен міndettemelerdі тұraқты сатып алууды жәne шығаруды көrсетеді. Тұraқты жолмен сатып алу немесе сату активтерді нормативtik aktiлерде немесе нарық тәжіribесінде белгіленген мерзімдерде жеткізуді талап ететіn қаржылық активтерді сатып алу немесе сату болып табылады.

Қаржылық активтер мен қаржылық міndettemeler бастапқыда әdіl құn бойынша бағаланады. Қаржы активтері мен қаржылық міndettemelerdі (пайда немесе залал арқылы әdіl құnы бойынша бағаланатын қаржы активтері мен қаржылық міndettemelerden басқа) сатып алуға немесе шығаруға tіkelей байланысты мәmіle шығындары, тиcіnше, бастапқы тану кезінде қаржылық активтердің немесе қаржылық міndettemelerdі әdіl құnын үlгайтады немесе азайтады. Пайда немесе залал арқылы әdіl құnы бойынша бағаланатын қаржылық активтерді немесе қаржылық міndettemelerdі сатып алуға tіkelей қатысты мәmіle шығындары tіkelей пайдаға немесе шығынға жатқызылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мындармен)

Қаржылық активтер

Қаржы активтері, егер активті сатып алу немесе сату талаптары активті тиісті нарықта қабылданған мерзімде жеткізуді талап ететін келісім бойынша жасалса, мәміле жасалған күні танылады және тану тоқтатылады.

Қаржы активтері бастапқыда мәміле құнын қосқанда әділ құн бойынша бағаланады. Ерекшелік ПЗАӘҚБ ретінде жіктелген қаржылық активтер болып табылады. ПЗАӘҚБ ретінде белгіленген қаржы активтерін сатып алуға тікелей байланысты мәміле бойынша шығындар тікелей пайда немесе залал құрамында танылады.

«Қаржы құралдары» 9 ХҚЕС (IFRS) қолдану аясына кіретін барлық танылған қаржы активтері бастапқы танудан кейін амортизацияланған құн бойынша немесе үйымның қаржылық активтерді басқаруға арналған бизнес үлгісіне және шарттық ақша ағындарының сипаттамаларына сәйкес әділ құн бойынша бағалануы тиіс. Аттай айтқанда:

- Мақсаты тек негізгі борыш пен пайыздық төлемдерді қамтитын шарттық ақша ағындарын жинау болып табылатын бизнес-үлгі шеңберінде үсталатын борыштық құралдар бастапқы мойындаудан кейін амортизацияланған құн бойынша бағаланады;
- Мақсаты тек негізгі борыш пен пайыздық төлемдерді қамтитын шарттық ақша ағындарын жинау және тиісті борыштық құралдарды сату болып табылатын бизнес үлгі шеңберінде үсталатын борыштық құралдар бастапқы тану кезінде басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланады («ПЗАӘҚБ»);
- Барлық басқа қарыз құралдары (мысалы, әділ құн бойынша бағаланған немесе сатуға арналған қарыз құралдары) және үлестік құралдарға инвестициялар бастапқы танудан кейін пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланады.

9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес қаржы активтері келесідей жіктеледі:

- Амортизацияланған құны бойынша өлшенетін құралдар;
- Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша оның өзгерістерін зге де жиынтық кірістің құрамында көрсетумен бағаланатын құралдар (ӨЖКАӘҚБ);
- Әділ құны бойынша, кезең ішіндегі оның өзгерістерін пайда немесе залалдың құрамында көрсетумен бағаланатын құралдар (ПЗАӘҚБ);
- Амортизацияланған құн бойынша өлшенетін активтер ретінде жіктелген банктік несиeler тек негізгі борыш пен өтмелеген негізгі сома бойынша пайыздарды төлеу болып табылатын шарттық ақша ағындарын жинау болып табылатын және қарыз сомасын ғана қамтитын негізгі борыш төлемдерін қамтитын бизнес үлгі шеңберінде үсталады («SPPI»);

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мындармен)

Амортизацияланған құн немесе ӨЖКАӘҚБ бойынша бағаланатын қарыз құралдары

Топ қаржылық активтің жіктеуін және бағалануын шарттық ақша ағындарының сипаттамаларына және активті басқару үшін пайдаланылатын Топтың бизнес үлгісіне қарай бағалайды.

Активті ӨЖКАӘҚБ ретінде жіктеу және бағалау үшін келісім-шарт талаптары тек негізгі борыш пен өтелмеген негізгі борыш сомасы бойынша пайыздарды төлеуді қамтитын ақша ағындарының пайда болуын қамтамасыз етуі тиіс.

Щартпен көзделген ақша ағындарын көрсетілген талаптарға сәйкестігін тексеру кезінде қарыздың негізгі сомасы қаржы активінің бастапқы тану кезіндегі әділ құны ретінде қарастырылады. Қаржылық активтің қызымет ету мерзімі ішінде қарыздың негізгі сомасы өзгеруі мүмкін (мысалы, негізгі сома есебінен төлем жағдайында). Пайыздар ақшаның үақытша құны үшін, белгілі 1 үақыт аралығында төленбей қалған қарыздың негізгі сомасына қатысты несие тәуекелі үшін және несиелеуге байланысты әдеттегі тәуекелдер мен шығындар үшін өтеуді, сондай ақ пайда маржасын қамтиды. Негізгі қарыз пен пайыздар есебінен төлеу қаржы активі көрсетілген валютада жүргізіледі.

Негізгі қарызды және сыйақыны төлеуді ғана қамтитын шарттық ақша ағындары негізгі қарыз шартының талаптарына сәйкес келеді. Негізгі қарыз шартымен байланысты емес шарттық ақша ағынындағы тәуекелдерді немесе құбылмалылықты тудыратын шарттық талаптар, мысалы акциялар бағасының тәуекелі немесе тауарлар ретінде тек негізгі борыш пен өтелмеген негізгі сома бойынша сыйақы төлемдерін қамтитын шарттық ақша ағындарын туғызбайды.

Топ пайдаланатын бизнес үлгісі белгілі бір бизнес мақсатына жету үшін топтастырылған қаржылық активтерді қалай басқаратының көрсететін деңгейде анықталады. Топтың бизнес үлгісі басшылықтың жеке құралға қатысты ниеттерінен тәуелсіз болғандықтан, бағалау жеке құрал деңгейінде емес, жинақтаудың жоғары деңгейінде жүргізіледі.

Бизнес-модельді бағалау кезінде Топ барлық қолда бар ақпаратты қарастырады. Сонымен бірге, бағалау Топ орын алуды мүмкін болатын сценарийлерге негізделмейді, мысалы «ең нашар» сценарий немесе «стресс» сценарийі.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырыландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мындармен)**

Топ төмендегідей барлық тиісті деректерді ескереді, мысалы:

- Бизнес-модельдің тиімділігін және осы бизнес-модель аясындағы қаржылық активтерді бағалау және негізгі басқарушы персоналға есеп беру тетігі;
- Бизнес-модельдің тиімділігіне әсер ететін тәуекелдер (және осы бизнес-модель шеңберінде ұсталатын қаржылық активтер) және осы тәуекелдерді басқару әдісі; сондай ақ
- Басшылықта өтемақта төлеу тетігі (мысалы, өтемақта төлеу негізі талданады: тиісті активтердің әділ құны немесе келісім-шарт бойынша алынған ақша ағындары).

Қаржы активін бастапқы тану кезінде Топ жаңадан танылған қаржы активтерінің қолданыстағы бизнес-үлгінің бөлігі болып табылатынын немесе жаңа бизнес үлгісінің пайда болуын көрсететінін анықтайды. Топ өткен кезеңдерді өзгерістерді анықтау үшін әрбір есепті кезеңде өзінің бизнес үлгілерін қайта қарайды. Ағымдағы есепті кезеңде Топ өзінің бизнес үлгілеріндегі өзгерістерді анықтаған жоқ.

ӨЖКАӘҚБ бойынша борыштық құралды тануды тоқтатқан кездे басқа жиынтық кірісте бұрын танылған жиынтық кіріс/шығын капиталдан пайда немесе залалға қайта жіктеледі. Керісінше, ӨЖКАӘҚБ бойынша жіктелген меншікті капиталға инвестицияларды тануды тоқтату кезінде, керісінше, бұрын басқа жиынтық кірісте танылған жиынтық пайда немесе залал пайда немесе залалға қайта жіктелмейді, бірақ капиталдың басқа бабына қайта жіктеледі. Бастапқы танудан кейін у амортизацияланған құн бойынша немесе ӨЖКАӘҚБ бойынша бағаланатын қарыз құралдары құнсыздандыруға жатады.

ПЗӘҚБ санатындағы қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер

ПЗӘҚБ санатындағы қаржылық активтер келесіні қамтиды:

- Қарыздың негізгі сомасы мен пайыздар есебінен төлемдерді ғана қамтымайтын активтер, шарттық ақша ағыны; және/немесе
- Шартпен көзделген ақша қарражатын алу үшін ұсталатын немесе осындағы ағынды алу активті және сату үшін ұсталатын активтерден басқа бизнес- үлгі шеңберінде ұсталатын активтер; немесе
- Әділ құн бойынша есепке алу опциясын қолдану арқылы ПЗӘҚБ санатына жатқызылған активтер.
- Қаржылық міндеттемелер «қаржылық міндеттемелер, ПЗӘҚБ» немесе «өзге де қаржылық міндеттемелер» ретінде жіктеледі.

Қаржылық міндеттеме (i) саудаға арналған немесе (ii) бастапқы тану кезінде ПЗӘҚБ санатына анықталған болса, қаржылық міндеттеме ПЗӘҚБ санатындағы қаржылық міндеттеме ретінде жіктеледі.

Қаржылық міндеттеме «саудаға арналға»н ретінде жіктеледі, егер ол:

- Негізінен жақын арада сатып алу мақсатында қабылданса; және/немесе
- Бастапқы тану кезінде ол қысқа мерзімді пайда алу туралы жаңа деректері бар, Компанияның бірлесіп басқаратын қаржылық құралдары портфелінің бөлігі болып табылса; немесе
- Тиімді хеджирлеу мәмілесінде хеджирлеу құралы ретінде анықталмаған туынды құрал болып табылса.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Сауда үшін ұсталатын қаржылық міндеттемеден немесе бизнесті біріктірудің бөлігі ретінде сатып алушы төлеуі мүмкін шартты өтемақыдан басқа қаржылық міндеттеме бастапқы тану кезінде ПЗӘҚБ санатына анықталған болуы мүмкін, егер:

- Мұндай жіктеу басқа жағдайда туындауы мүмкін өлшем немесе тану сәйкессіздігін жойса немесе айтарлықтай азайтса; немесе
- Қаржылық міндеттеме Компанияның құжатталған тәуекелдерді басқару немесе инвестициялық стратегиясына сыйкес басқарылатын және оның тиімділігі әділ құн негізінде бағаланатын қаржылық активтер немесе қаржылық міндеттемелер тобының 1 бөлігін құраса және мұндай топтастыру туралы ақпарат көрсетілген негізде ұйымның ішінде ұсынылса; немесе
- Қаржылық міндеттеме 1 немесе бірнеше енгізілген туынды құралдарды қамтитын шарттың бөлігі болып табылса және 9 ХКЕС (IFRS) құралды жалпы ПЗӘҚБ ретінде жіктеуге рұқсат берсе.

Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер, РЕПО бойынша міндеттемелер, кредиторлық берешек және басқа да қаржылық міндеттемелер бастапқыда транзакциялық шығындарды шегеріп тастағандағы әділ құн бойынша бағаланады.

Қаржылық міндеттемелер кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құн бойынша бағаланады, пайыздық шығыстар тиімді кірістілік негізінде немесе әділ құн бойынша танылады.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі қаржылық міндеттеменің амортизацияланған құнын есептөу және тиісті кезеңдегі пайыздық шығыстарды бөлу әдісі болып табылады. Тиімді пайыздық мөлшерлеме дегеніміз қаржылық міндеттеменің күтілетін мерзімі ішінде болжамды ақшалай төлемдерді (тиімді пайыздық мөлшерлеменің құрамдас бөлігін құрайтын төленген немесе алынған барлық комиссиялар мен ұпайларды, мәмілені ресімдеу бойынша шығындарды және басқа сыйлықақыларды немесе дисконттарды қоса алғанда) нақты дисконтталағын мөлшерлеме, немесе (тиісті қолданымды болса) бастапқы тану кезіндегі таза баланстық құнға дейін қысқарақ кезеңге дисконттау мөлшерлемесі болып табылады.

ПЗӘҚБ санатындағы қаржылық активтер мен міндеттемелер әділ құн бойынша, алқайта бағалаудан болған кез-келген пайда немесе залалдың құрамында танылған пайда немесе залалдың құрамында көрсетіледі. Әділ құн 30-ескертпеде келтірілген тәртіппен анықталады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мындармен)**

Кепілдік қамтамасыз ету

Топ қажет деп санаған кезде клиенттердің міндеттемелері бойынша қамтамасыз етуді алады. Кепіл, әдетте, клиенттің активтері бойынша кепіл нысанын алады, бұл Топқа клиенттің бар және болашақ міндеттемелері бойынша мұндай активтерге талап қоюды қамтамасыз етеді.

Қаржылық активтердің құнсыздандыру

Топ келесі пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын, қаржылық құралдарға қатысты КНЗ бойынша бағалау резервтерін таниды:

Ақша қаражаттары және олардың баламалары;
Несиелік ұйымдардағы қаражат;
Дебиторлық берешек;
Өзге де қаржылық активтер.

Үлестік инвестициялар бойынша күтілетін несиелік шығындар бойынша резервтер танылмайды.

Қаржылық активтер бойынша құнсызданды есептеу келесі факторларды ескере отырып жүргізіледі:

- Қазынашылық операциялар бойынша құнсызданду (қарызыдық бағалы қағаздарға инвестициялар, «кері РЕПО» операциялары, банкаралық қарыздар мен депозиттер, корреспонденттік шот операциялары, қазынашылық операциялар бойынша дебиторлық берешек) контрагенттің рейтингісін, дефолт ықтималдығын, мәміленің мерзімі мен дефолт кезіндегі заладың деңгейін ескере отырып есептеледі.
- Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша жіктелген активтер 9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес құнсыздандыға Қолданылмайды.
- Қазынашылық операциялар бойынша күтілетін несиелік залалжеке негізде бағаланады (дебиторлық берешек түріндегі жеке талаптардан басқасы).
- Дебиторлық берешектің құнсызданды жеке негізде есептеледі және дефолт ықтималдығын (тарихи несиелік шығындар негізінде), дебиторлық берешектің ұзақтығын және дефолт жағдайында залалдың мөлшерін ескереді.

Қаржылық активтер келесі тәсілдерге сәйкес себеттер бойынша сегменттелген:

- 1-саты: активті танудан кейін несиелік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюы байқалмайды, құнсызданды алдағы 12 ай ішінде күтілетін шығындар ретінде танылады;
- 2-саты: активті танудан кейін несиелік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюы, құнсызданду қаржылық активтің қызмет ету мерзімі ішінде күтілетін шығындар ретінде танылады;
- 3-саты: қаржылық актив дефолтқа ұшырады немесе құнсыздану белгілері бар.

КНЗ бағалауын мәні келесіге тең бағалау резервінің көмегімен жүргізу қажет:

- Келесі 12 ай ішінде күтілетін КНЗ мәніне, яғни есеп беру күнінен кейін 12 ай ішінде туындауды мүмкін болатын құрал бойынша міндеттемелердің орындалмауының мaldarynан күтілетін несиелік залалды білдіретін қаржы құралының барлық жарамдылық мерзімінің несиелік залал белгінде («бірінші саты»); немесе
- Құрал бойынша міндеттемелерді оның барлық жарамдылық мерзімінде барлық ықтимал орындаудың салдарынан күтілетін КНЗ мәніне («2-саты» және «3-саты»).

Егер осы қаржы құралы бойынша несиелік тәуекел бастапқы танылғаннан кейін айтарлықтай өссе, қаржылық құрал үшін толық қызмет ету мерзіміне арналған шығын резерві талап етіледі. Барлық басқа

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

жағдайларда күтілетін несиелік залал бойынша резервтер 12 ай ішінде күтілетін несиелік залалдың мәніне тең мөлшерде қалыптасады.

КНЗ несиелік шығындардың келтірілген құнының ықтималдықпен өлшенген бағасын білдіреді. Бұл заладың бағалануы шарт бойынша Компанияға тиесілі ақша қаражаты мен активтің тиімді пайыздық мөлшерлемесі бойынша дисконтталған көптеген болашақ экономикалық сценарийлерді саралаудан туындайтын Компания алуды күтетін ақша қаражаты арасындағы айырмашылықтың ТПМ пайдаланумен дисконтталған құны ретінде өлшенеді.

Компания КНЗ-ны жеке негізде немесе үқсас тәуекел сипаттамалары бар активтер портфелі үшін ұжымдық негізде өлшейді. Резервті бағалау оның жеке немесе ұжымдық негізде өлшенетініне қарамастан, активтің бастапқы ТПМ мәнін пайдалана отырып, активтің күтілетін ақша қаражатының дисконтталған құнына негізделеді.

Қаржылық активтерді тануды тоқтату

Топ қаржылық активті тануды тек активтен ақша қаражатына шарттық құқықтар аяқталғанда немесе ол қаржы активін және активті иеленумен байланысты барлық тәуекелдер мен пайдаларды басқа тараپқа берген кезде ғана тоқтатады. Егер Топ иеленумен байланысты барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды бермесе немесе сақтап қалмаса және берілген активті бақылауды жалғастыrsa, Қоғам активтегі өзінің қалған үлесін және төлеуі мүмкін сомалар бойынша байланысты міндеттемені таниды. Егер Топ өткізілген қаржы активіне иелік етудің барлық тәуекелдері мен сыйақыларын сақтап қалса, Топ қаржылық активті тануды жалғастырады, сондай-ақ алынған түсімдер үшін қамтамасыз етілген қарыз түрінде көрсетеді.

Қаржылық активті толығымен есептен шығарған кезде, активтің баланстық құны мен алынған және дебиторлық берешек сомасы мен басқа жиынтық кірісте танылған және меншікті капиталда жинақталған залалдың жиынтық кірісі арасындағы айырмашылық пайда немесе залалға жатқызылады. Егер қаржылық активті тану толығымен тоқтатқылмаса (мысалы, Топ берілген активтің 1 бөлігін сатып алу мүмкіндігін сақтаған кезде), Топ берілген қаржылық активтің бұрынғы баланстық құнын, беру күніндегі осы бөліктердің салыстырмалы әділ құны негізінде енді танымайтын бөлігіне қарай, оның жалғасып жатқан қатысу жағдайында тануды жалғастыратын бөлігі арасында бөледі. Есепten шығарылған бөлікке бөлінген баланстық құн мен енді танымайтын бөлік үшін алынған сыйақының сомасы және басқа жиынтық кірісте танылған оған бөлінген кез келген жиынтық пайда немесе залал арасындағы айырмашылық пайда немесе залалға жатқызылады. Өзге де жиынтық пайдада танылған пайда немесе шығын да ұсталып қалатын және есептен шығарылатын бөліктердің әділ құнына шамалас бөлінеді. Бұл ӨЖКАӘҚББ үlestік құралдарына қолданылмайды, себебі бұрын өзге жиынтық кірістің құрамында танылған жинақталған пайда немесе залал кейіннен пайда немесе залал санатына қайта жіктелмейді.

Қаржылық міндеттемелерді тануды тоқтату

Топ қаржылық міндеттемелерді тануды Компанияның міндеттемелері өтелген, күші жойылған немесе мерзімі өткен кезде ғана тоқтатады. Қолданыстағы қаржылық міндеттеме 1 несие берушінің басқасымен айтарлықтай басқа шарттармен ауыстырылса немесе бар міндеттеменің шарттары елеулі түрде өзгертілсе, мұндай айырбастау немесе өзгерту бастапқы міндеттемені тануды тоқтату және жаңа міндеттемені тану ретінде қарастырылады. Тану тоқтатылған қаржылық міндеттеменің баланстық құны мен төленген және төленуге жататын өтемақы арасындағы айырмашылық пайда мен залалда танылады.

Ақша қаражаты және олардың баламалары

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Ақша қаражаты мен оның баламалары кассадағы ақша қаражатын, бастапқы өтеге мерзімі үш ай немесе одан аз банктердегі ағымдағы шоттардағы шектеусіз қалдықтарды және бастапқы өтеге мерзімі үш айға дейінгі кері РЕПО келісімдері бойынша қарыздарды қамтиды. Ақша қаражаттары мен олардың баламалары, егер бар болса, күтілетін несиелік шығындарға арналған резервтерді шегере отырып ескеріледі.

Банктердегі қаражат

Өз қызметі барысында Топ банктерде пайдалануы шектеулі шоттарды ашады немесе түрлі кезеңдерге салымдарды орнастырады. Өтеге мерзімі белгіленген несие үйымдарындағы қаражат бастапқыда әділ құн бойынша танылады, кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Белгіленген өтеге мерзімі жоқтар бастапқы құны бойынша есепке алынады. Несие үйымдарындағы қаражат күтілетін несиелік залал бойынша резервтерді шегере отырып ескеріледі.

Негізгі құралдар

Тауарларды немесе қызметтерді өндіруде немесе жеткізуде немесе әкімшілік мақсаттарда пайдалануға арналған ғимараттар қаржылық жағдай туралы есепте жинақталған өтемпұл мен құнсызданданудан жинақталған залалдарды шегергендеңі тарихи құны бойынша көрсетіледі.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырылдырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мындармен)

Бұл активтер бойынша өтемпүл олардың мақсаты бойынша пайдалануға дайын болған кезде басталады.
Фимараттар бойынша өтемпүл тік желілік әдістің негізінде пайда немесе залалда танылады.

Құралдар мен өзге де негізгі құралдар жинақталған өтемпүл мен құнсызданудан болған жинақталған залалдарды шегергендең өзіндік құны бойынша көрсетіледі. Өтемпүл негізгі құралдардың нақты құнын шығару үшін пайдалы қызмет ету мерзімі ішінде қалдық құнын біркелкі шегеріп тастаумен есепке алыналади.

Пайдалы қызмет ету мерзімі, баланстық құн және өтемпүлды есептеу әдісі әрбір есептік кезеңнің соңында талданады, бұл ретте барлық өзгерістер бағалауда келесі жылдық мәлшерлемелер бойынша салыстырмалы көрсеткіштерді қайта қарамастан көрсетіледі:

Көлік құралдары	10%
Кеңсе техникасы	20%
Серверлер және ақпарат қоймалары	20%
Басқа	10%

Жалға алынған мүліктің күрделі шығындары жалгерлік мерзімі ішінде амортизацияланады.

Негізгі құралдар объектін есептен шығару активті одан әрі пайдаланудан болашақта экономикалық пайда күтпеген жағдайда тоқтатылады. Негізгі құралдар объектін сатудан немесе өзге де шығудан туындағын пайда немесе залал сату бағасы мен осы активтердің баланстық құны арасындағы айырма ретінде анықталады және пайда немесе залалда танылады.

Материалдық емес активтер

Жеке мәміле шеңберінде сатып алынған түпкілікті пайдалы қызмет мерзімі бар материалдық емес активтер жинақталған амортизация мен құнсызданудан жинақталған залалдарды шегергендең өзіндік құны бойынша есепке алынаады. Амортизация олардың пайдалы қызмет ету мерзімі ішінде біркелкі әдіспен есепке алынаады. Пайдалы қызмет ету мерзімі мен амортизациялық есептеу әдісі әрбір есепті кезеңнің соңында талданады, бұл ретте бағалалудағы барлық өзгерістер есептілікте салыстырмалы көрсеткіштерді қайта қарамастан көрсетіледі. Бөлек мәміле шеңберінде сатып алынған қызмет мерзімі анықталмаған материалдық емес активтер құнсызданудан жинақталған шығындар шегерілген нақты шығын бойынша есепке алынаады. Материалдық емес активтер бойынша амортизацияның жылдық мәлшерлемелерін басшылық 10%-дан 100%-ға дейінгі аралықта қабылдады.

Материалдық емес активтерді есептен шығару

Материалдық емес активті есептен шығару кезінде немесе оны пайдаланудан немесе шығарудан болашақта экономикалық пайда күтпеген жағдайда тоқтатылады. Материалдық емес активті шығарудан түсken пайда немесе залал, бұл шығарудан түсken таза түсім мен активтің баланстық құны арасындағы айырмашылық шығару кезіндеңі пайдада немесе шығынға қосылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық тәңгемен мындармен)

Жалгерлік

Топ жалға алушы ретінде

Компания жалға алушы ретінде әрекет еткенде, жалгерлік шарттарын есепке алу құқық моделін қолдана отырып жүзеге асырылады:

- (а) Қаржылық жағдай туралы есепте пайдалану құқығы нысанындағы активтер мен жалгерлік бойынша міндеттемелерді таниды;
- (ә) Пайда немесе залал туралы есепте пайдалану құқығы нысанындағы активтер амортизациясын және жалгерлік міндеттемелері бойынша пайыздарды таниды;
- (б) Ақша қаражатының қозғалысы туралы есепте негізгі бөлікті өтеуге (қаржы қызметтіндегі ұсынылған) және пайыздарға (операциялық қызметті ұсынылған) бағытталған ақша қаражатының жалпы сомасын бөледі.

Пайдалану құқығы нысанындағы актив бастапқыда бастапқы құны бойынша бағаланады және кейіннен жалгерлік міндеттемесін кез келген қайта бағалау үшін түзетілген жинақталған амортизация мен құнсызданданудан болған шығындарды шегергендегі өзіндік құн бойынша бағаланады (белгілі 1 ерекшеліктердің болуымен). Жалгерлік бойынша міндеттемелер бастапқыда сол құні төленбеген жалгерлік төлемдерінің дисконтталған құны бойынша өлшенеді. Кейіннен жалгерлік бойынша міндеттеме пайыздар мен жалгерлік төлемдеріне, сондай-ақ жалгерлікдағы өзгерістердің әсері, т.б. үшін түзетіледі.

Пайдалану құқығы моделі қысқа мерзімді жалгерлік (жалгерлік мерзімі 12 ай немесе одан аз), сондай ақ активтер құны төмен (планшет пен дербес компьютерлер, кеңсе жиһазының шағын заттары мен телефондар секілді) шарттарға қолданылмайды. Мұндай жалгерлік бойынша жалгерлік төлемдері шығыс ретінде біркелкі танылады және пайда немесе залал туралы есепте «өзге де шығыстар» құрамында көрсетіледі.

Салық салу

Табыс салығы ағымдағы және кейінге қалдырылған салық сомасын білдіреді.

Ағымдағы табыс салығы

Ағымдағы салықтың сомасы жыл ішіндегі салық салынатын пайдаға қарай анықталады. Салық салуға дейінгі пайда басқа жылдардағы салық салынатын немесе шегерілетін кірістер немесе шығыстар баптары мен ешқашан салық салынбайтын немесе шегерілмейтін баптарға байланысты пайда немесе залал туралы есепте көрсетілген таза пайдадан ерекшеленеді. Ағымдағы салық бойынша шығындар заңмен есепті кезеңнің соына дейін енгізілген салық мөлшерлемесін пайдалана отырып есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған табыс салығы қаржылық есептілікте көрсетілген активтер мен міндеттемелердің баланстық құны мен салық салынатын пайданы есептеу кезінде пайдаланылған тиісті салық деректері арасындағы уақыттық айырмашылықтар бойынша танылады. Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері әдette барлық салық салынатын уақыттық айырмашылықтар үшін танылады. Кейінге қалдырылған салық активтері, әдette, осы шегерілетін уақыттық айырмашылықтар пайдаланылуы мүмкін салық салынатын пайданың болуы ықтимал болатын дәрежеде барлық шегерілетін уақыттық айырмашылықтарды көрсетеді. Салық активтері мен міндеттемелер, егер уақытша айырмашылық салық салынатын пайдаға да, бухгалтерлік пайдаға да әсер етпейтін операциядағы активтер мен міндеттемелерді бастапқы танудан (бизнесі біріктіру мәмілелерінен басқа) туындаста, қаржылық есептілікте көрсетілмейді.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің баланстық құны әрбір есепті кезеңнің соында қайта қаралады және активтің толық немесе 1 бөлігін пайдалану үшін жеткілікті салық салынатын пайданың

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

ықтималдылығы болса, бұдан әрі жоғары болып табылмайды.

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері мен активтері есепті күнге заңмен бекітілген немесе іс жүзінде бекітілген дерлік салық салу мөлшерлемесін (сондай ақ салық заңнамасының ережелерін) пайдалана отырып есептеледі және болжанғандай салық активінің іске асырылу немесе міндеттемені өтеу кезеңінде күшінде болады.

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері мен активтерін бағалау Топ есепті кезеңінде соцындағы жағдайы бойынша оның активтері мен міндеттемелерінің теңгерімдік құнын өтеу немесе жабу тәсілдеріне қатысты салық салдарын көрсетеді.

Жылдағы ағымдағы және кейінге қалдырылған табыс салығы

Ағымдағы және кейінге қалдырылған табыс салығы, олар басқа жиынтық кірісте немесе тікелей капиталда танылатын баптарға жататын жағдайларды қоспағанда, пайдада немесе залалда танылады. Бұл жағдайда ағымдағы және кейінге қалдырылған салық тиісінше басқа жиынтық кірісте немесе тиісінше тікелей капиталда танылады.

Операциялық салықтар

Қазақстанда Топ қызметіне қатысты қолданылатын түрлі салықты есептеу және төлеу бойынша талаптар бар. Бұл салықтар пайда немесе залал туралы есепте операциялық шығыстардың құрамында көрсетіледі.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар және тәртіптелген қарыз

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар және тәртіптелген қарыз Топтың өтелмеген облигациялары немесе ағымдағы шоттар, клиенттер шоттары және несиелік мекемелер сияқты қағидаттарға сәйкес есепке алынатын басқа қарыздармен ұсынылған. Міндеттемелерді шығару құнын шегеріп тастағандағы алынған сомалар мен өтелетін сома арасындағы кез келген айырмашылық тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, қарыз алу кезеңіндегі пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепте танылады.

РЕПО келісімдері және бағалы қағаздар бойынша РЕПО кері сатып алу келісімдері

Өз қызметінің барысында Компания сату және кері сатып алу келісімдерін (бұдан әрі-«РЕПО»), сондай ақ қаржылық активтерді сатып алу және кері сату шарттарын (бұдан әрі-«РЕПО кері сатып алу шарттары») жасайды. РЕПО және кері сатып алу РЕПО операцияларын Топ өтелімдікті басқару құралдарының бірі ретінде пайдаланады.

РЕПО мәмілелері дегеніміз 1 мезгілде айырбасталған ақшалай қаражатқа немесе басқа сыйақыға және пайыздарға тең сомаға қаржылық активтерді болашақта қайта сатып алу жөніндегі ілеспе міндеттемемен ақша қаражатына немесе басқа сыйақыға айырбас ретінде қаржы активін басқа тараپқа беру туралы келісім болып табылады. РЕПО шарттары бойынша операциялар есепте қаржыландыру операциялары ретінде көрсетіледі. РЕПО бойынша сатылған қаржылық активтер қаржылық есептілікте сақталады және осы шарттар бойынша алынған сыйақы РЕПО ретінде алынған активтер кепілімен қамтамасыз етілген депозит ретінде көрсетіледі.

Кері РЕПО шарттары бойынша сатып алынған активтер қаржылық есептілікте бағалы қағаздармен және басқа да активтермен қамтамасыз етілген депозитке орналастырылған қаражат ретінде көрсетіледі және ақша қаражаттары мен олардың баламалары немесе банктердегі қаражат ретінде жіктеледі.

Компания құнды қағаздар бойынша РЕПО шарттарын және бағалы қағаздармен қарыздар мәмілелерін жасайды, олар бойынша қалыпты нарық тәжірибесіне сәйкес қамтамасыз етуді алады немесе береді. Қазақстан Республикасындағы кері сатып ауо операцияларының стандартты шарттарына сәйкес қамтамасыз етуді алушы мәміле бойынша есеп айырысу бойынша балама бағалы қағаздарды қайтарған жағдайда кепілді сатуға немесе қайта кепілге беруге құқылы.

Бағалы қағаздарды контрагенттерге беру, егер меншік құқығымен байланысты тәуекелдер мен пайдалар да ауысқан жағдайда ғана қаржылық жағдай туралы есепте көрсетіледі.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мындармен)**

Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері және несиелік мекемелердің қаражаттары

Ағымдағы шоттар мен клиенттерден түсken депозиттер және несиелік үйімдарға тиесілі сомалар бастапқыда мәміле бойынша тікелей байланысты шығындарды шегеріп тастағандығы алынған сыйақының әділ құны бойынша танылады. Кейіннен алынған қаражат амортизацияланған құн бойынша есепке алынады және алынған таза сома мен өтеу кезіндегі сома арасындағы сәйкес айырма тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, қарыз алу мерзімі ішінде пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі. Егер Топ өз берешегін сатып алса, ол қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептен шығарылады және міндеттеменің баланстық құны мен операция бойынша төленген өтемақы арасындағы айырма пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепке қосылады.

Акционерлік капитал

Акционерлік капиталға салымдар енгізілген активтердің әділ құны бойынша танылады.

Қарапайым акциялар бойынша дивидендтер олар жарияланған кезеңдегі меншікті қаражаттың азаюы ретінде капиталда көрсетіледі. Есепті күннен кейін жарияланған дивидендтер 10 ХҚЕС (IAS 10) «Есепті күннен кейінгі оқиғалар» («ХҚЕС (IAS) 10») сәйкес есептік күннен кейінгі оқиға ретінде қарастырылады және олар туралы ақпарат тиісінше ашылады.

Зейнетақы және төлемдер бойынша өзге де міндеттемелер

Компаниядаа Қазақстан Республикасының мемлекеттік зейнетақы жүйесінен жұмыс берушінің ағымдағы жалпы жалақы төлемдерінен пайызben есептелген ағымдағы жарналарды талап ететін зейнетақымен қамсыздандыру қосымша тәсімі жоқ. Мұндай шығындар тиісті жалақы жататын кезеңде көрсетіледі. Сонымен қатар, зейнетақымен қамтамасыз ету тәсімі және Топтың еңбек қызметін тоқтаттатқаннан кейін қызметкерлерге есептеуді талап ететін басқа да айтарлықтай сыйақылары жоқ.

Шартты міндеттемелер

Шартты міндеттемелер қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте танылмайды, бірақ есеп айрысу бойынша шығыстар ықтималды болмаса, шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашылады. Шартты актив қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте танылмайды, бірақ экономикалық пайданың түсі ықтимал болған кезде шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашылады.

Фидициарлық қызмет

Компания өз клиенттеріне мүлікті сенімгерлік басқару қызметін көрсетеді. Компания сондай-ақ өз клиенттеріне депо шоттары бойынша бағалы қағаздармен операцияларды қамтитын депозитарлық қызметтерді көрсетеді. Қабылданған активтер мен сенімгерлік қызмет бойынша туындаған міндеттемелер Компанияның қаржылық есептілігіне енгізілмейді. Топосы қызмет бойынша операциялық тәуекелді өзіне қабылдайды, бірақ мұндай операцияларға байланысты несиелік және нарықтық тәуекелдерді Компанияның клиенттері көтереді. Сенімгерлікпен басқару қызметтерін көрсетуден түсken кірістер көрсетілген қызметті көрсету сәтінде танылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)**

Шетел валютасы

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындау кезінде Топтың функционалдық валютасынан («шетелдік валюталар») басқа валюталардағы операциялар мәмілелер жасалған күнгі қолданыстағы валюта бағамдары бойынша көрсетіледі. Шетел валютасында көрсетілген ақша баптары есептілікті жасаған күнгі сәйкес келетін бағамдар бойынша қайта есептеледі. ПЗӘҚБ бойынша бағаланатын қаржылық активтер үшін бағамдық айырмашылықтар пайда немесе залал туралы есепте «шетел валютасымен операциялар бойынша таза пайдада/(шығында)» танылады.

Шетел валютасында көрсетілген әділ құн бойынша есепке алынатын ақшалай емес баптар әділ құн анықталған күнгі қолданыстағы бағамдар бойынша қайта есептеледі. Шетел валютасындағы тарихи құны бойынша бағаланатын ақшалайемес баптар қайта еептелмейді.

Валюта бағаманың згеруі нәижеінде ақша баптары бойынша бағамдық айырмашылықтар олар пайда болған кезеңдеі пайдада немесе шығында танылады.

Жыл аяғындағы қаржылық есептілікті жасау кезінде Топ пайдаланған валюта бағамдары төменде көлтірілген:

	2020 жылғы 31	2021 жылғы 31 желтоқсан	желтоқсан
Тенге/1 АҚШ доллары		431.8	420.91
Тенге/1 евро		489.1	516.79
Тенге / 1 ресей рублі		5.76	5.62
Тенге/1 қырғыз сомы		5.09	5.09

3. Маңызды болжамдар және бағалаудардағы белгісіздік көздері

Топтың есеп саясатын қолдану кезінде Топ басшылығы активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына қатысты басқа көздерден анық көрінбейтін пайымдаулар, бағалаулар мен жорамалдар жасауға міндетті. Бағалаулар мен байланысты жорамалдар тарихи тәжірибеге және маңызды деп саналатын басқа факторларға негізделген. Нақты нәтижелер осы бағалаудардан өзгеше болуы мүмкін.

Бағалаулар мен негізгі жорамалдар тұрақты негізде қаралады. Бағалауларға түзетулер, егер қайта қарасты болса, бағалау қайта қаралған кезеңде немесе егер қайта қарасты болашақта көздеңдерге әсер етсе, қайта қарасты болашақ кезеңінде және болашақ кезеңдерде танылады.

Бағалаудардың белгісіздіктің негізгі көздері

Келесі қаржылық жыл ішінде активтер мен міндеттемелердің тенгерімдік құнына елеулі түзетулер енгізуге алып келудің, айтарлықтай ықтималдығы бар болашаққа қатысты негізгі болжамдар және есепті кезеңнің соңындағы бағалаудардың белгісіздігінің басқа да негізгі көздері төменде көлтірілген.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (Қазақстандық тенгемен мындармен)**

Қаржы құралдарын бағалау

30-ескертпеде сипатталғандай, Топ қаржылық құралдардың кейбір түрлерінің әділ құнын бағалау үшін бақыланатын нарықтық күнге негізделмеген бастапқы мәліметтерді қамтитын бағалау әдістерін пайдаланады. 30-ескертпеде қаржы құралдарының әділ құнын анықтау кезінде пайдаланылатын негізгі жорамалдар туралы толық ақпарат, сондай-ақ осы жорамалдарға қатысты сезімталдықтың егжей-тегжейлі талдауы келтірілген.

Топ басшылығының пікірінше, таңдалған бағалау әдістері мен пайдаланылған жорамалдар қаржы құралдарының әділ құнын анықтау үшін орынды деп саналады.

Бизнес моделін бағалау

Қаржылық активтерді жіктеу және бағалау негізгі борыш пен пайыздарды төлеу нәтижелеріне және бизнес-модельді тестілеу нәтижелеріне байланысты. Топ пайдаланатын бизнес-модель белгілі 1 бизнес мақсатына жету үшін топтастырылған қаржы активтерінің қалай басқарылатынын көрсететін деңгейде анықталады. Бұл бағалау барлық тиісті дәлелдемелерді, соның ішінде активтердің тиімділігін бағалау және өлшеу процесіне қатысты пайымдауды пайдалануды қамтиды; активтердің тиімділігіне әсер ететін тәуекелдер және осы тәуекелдерді басқару үдерісі, сондай-ақ активтерді басқарушылардың еңбекақысын төлеу тетігін қамтиды.

Елеулі бухгалтерлік пайымдаулар

Несиелік тәуекелдің айтарлықтай артуы

2-ескертпеде түсіндірілгендей, БНЗ шамасы 1-кезең активтері немесе 2-кезең немесе 3-кезең активтері үшін 12 ай шегіндегі күтілетін немесе 2 және 3 кезең активтері үшін барлық несиелік залалға тең бағалалу резервінің сомасында бағаланады. Несиелік тәуекел бастапқы танылғаннан кейін айтарлықтай өскен кезде актив 2-кезеңге өтеді. 9 ХКЕС-те (IFRS) несиелік тәуекелдің елеулі артуының анықтамасы келтірілмейді. Жекелеген актив бойынша несиелік тәуекел өсуі елеулігін бағалау кезінде Компания негізделген және растала алатын сапалы және сандық болжалды ақпаратты ескереді.

Атап айтқанда, несиелік тәуекелдің бастапқы тану сәтінен бастап айтарлықтай өскенін бағалау кезінде келесі ақпарат ескеріледі:

- қаржы құралының сыртқы несиелік рейтингінің нақты немесе күтілетін айтарлықтай нашарлауы (бар болса);
- кәсіпкерлік, қаржылық, немесе экономикалық жағдайларда борышкердің өзінің борыштық міндеттемелерін орындау қабілетінің айтарлықтай тәмендеуіне әкелетін қолайсыз өзгерістердің болуы немесе болжануы;
- борышкердің өзінің борыштық міндеттемелерін орындау қабілетінің айтарлықтай тәмендеуіне әкелетін борышкердің нормативтік, экономикалық немесе технологиялық ортасындағы нақты немесе күтілетін елеулі жағымсыз өзгерістер.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Казақстандық теңгемен мындармен)**

Ұқсас несиелік тәуекел сипаттамалары бар активтер топтарын анықтау

Активтер тобы үшін БНЗ өлшенетін болса, қаржы құралдары тәуекелдің жалпы сипаттамалары негізінде топтастырылады. Топ несиелік тәуекел сипаттамаларының ұқсастығын растау үшін тұрақты негізде мониторинг жүргізеді. Бұл несиелік тәуекел сипаттамалары өзгерген кезде активтердің дұрыс топтастырылуын қамтамасыз ету үшін қажет. Бұл жаңа портфельдерді құруға немесе активтерді тиісті активтер тобына қатысты несиелік тәуекелдің ұқсас сипаттамаларын тиімдірек көрсететін қолданыстағы портфельге ауыстыруға әк50і мүмкін. Портфельдерді қайта сегменттеу және портфельдер арасындағы активтерді аудару несиелік тәуекелдің айтарлықтай жоғарылауы болған жағдайда (немесе мұндай елеулі өсу кері қайтарылған жағдайда) жиі орын алады. Нәтижесінде активтер несиелік шығындар негізінде бағаланатын портфельден шығарылады, өмір бойы күтілетін несиелік залалдар негізінде бағаланатын портфельге 12 ай ішінде күтіледі және керісінше. Аударымдар портфельдердің ішінде де мүмкін болады, олар кейін бірдей негізде өлшенеді (12 ай ішінде немесе несиенің қолданылу мерзімі ішінде күтілетін несиелік шығындар), бірақ портфельдің несиелік тәуекелі өзгерген сайын БНЗ сомасы өзгереді.

БНЗ шамасы ұжымдық түрде бағаланатын жағдайда, қаржылық құралдар жалпы тәуекел сипаттамалары негізінде топтастырылады, мысалы:

- құрал түрі;
- несиелік рейтинг;
- бастапқы тану күні;
- қалған өтегу мерзімі.

Дефолт ықтималдығы

Дефолт ықтималдығы БНЗ өлшеуінің негізгі кіріс параметрі болып табылады. Дефолт ықтималдығы – бұл есептелуі тарихи деректерді, болжамдар мен болашақ жағдайлардың күтуперін қамтитын берілген уақыт горизонты бойынша бағалау. Ол белгілі 1 уақыт кезеңі ретінде бағаланады. Есептеу статистикалық рейтинг үлгілерін пайдалануға негізделген, ал бағалау контрагенттер мен тәуекелдердің әртүрлі санаттарына бейімделген құралдарды қолдану арқылы жүзеге асырылады. Бұл статистикалық модельдер нарықтық деректерге (қол жетімді болған кезде), сондай-ақ сандық және сапалық факторларды ескеретін ішкі деректерге негізделген. Дефолт ықтималдығы шарт бойынша өтегу мерзімі мен күтілетін алдын ала төлем мөлшерлемесін ескере отырып бағаланады. Бағалау болашақ жағдайларға түзетілген ағымдағы шарттар негізінде жүзеге асырылады

Дефолт жағдайындағы шығындар

Дефолт жағдайындағы залал дефолттан болатын шығынды бағалауды білдіреді. Ол шарт бойынша төленуі тиіс ақша ағындары мен несие берушінің кепілді қамтамасыз етуден түсsetін ақша ағындарын және несиені интегралды жақсартуларды ескере отырып алуды күтетін ақша ағындары арасындағы айырмашылыққа негізделген.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Казақстандық теңгемен мындармен)**

4. Жаңа және қайта қаралған ХҚЕС қолдану

Ағымдағы жылы күшіне енген жаңа және түзетілген ХҚЕС

2021 жылғы 1 қаңтарынан бастап Топқа стандарттар мен түсіндірмелерге келесі түзетулер қолданыла бастады:

ХҚЕС 9, ХҚЕС 39 және ХҚЕС 7 Базалық пайыздық мөлшерлемені реформалау 2 кезең 4 ХҚЕС және 16 ХҚЕС түзетулер
ХҚЕС-қа түзетулер 16 *"COVID-19 байланысты жалдау концессиялары"*
Түзетулерді енгізу Топтың жекелеген қаржылық есептілігіне әсер еткен жок.

Ағымдағы жылы күшіне енген жаңа және түзетілген ХҚЕС

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік бекітілген кезде Топ шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген келесі жаңа және қайта қаралған ХҚЕС қолданбады:

**Күшіне енү күні – осы
немесе одан кейін
басталатын жылдық
кезеңдер үшін**

Жаңа немесе қайта қаралған стандарт немесе интерпретация

1 Қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді міндеттемелердің жіктелуі ХҚЕС-ына түзетулер

2023 жылдың 1 қаңтары
2023 жылдың 1 қаңтары
2023 жылдың 1 қаңтары

8 Бухгалтерлік есеп бағалауларын анықтау ХҚЕС-ына түзетулер

2022 жылдың 1 қаңтары
2022 жылдың 1 қаңтары

1 IAS және ХҚЕС практикалық нұсқаулығы 2 Есеп саясатын ашип көрсетуге түзетулер

2022 жылдың 1 қаңтары
2022 жылдың 1 қаңтары

ХҚЕС стандарттарына жыл сайынды жақсартулар: 2018-2020 Цикл:

2022 жылдың 1 қаңтары
2022 жылдың 1 қаңтары

ХҚЕС 3 «Бизнесі біріктіру» стандартына түзетулер – Тұжырымдамаға сілтеме

2022 жылдың 1 қаңтары

ХҚЕС 16 «Негізгі құралдар – мақсатты пайдалануға дейінгі кіріс» түзетулері

2022 жылдың 1 қаңтары

ХҚЕС 37 Багалау міндеттемелері, шартты міндеттемелер және шартты активтер - тиімсіз келісім-шарттар - келісім-шартты

2022 жылдың 1 қаңтары

орындау құнына түзетулер

2022 жылдың 1 қаңтары

Бір операциядан туындастын активтер мен міндеттемелерге

2023 жылдың 1 қаңтары

қатысты кейінге қалдырылған салық (IAS) 12 түзетулер

Күні ХҚЕС белгілейді

10 ХҚЕС және 28 IAS ХҚЕС-ына «Инвестор мен оның қауымдастың немесе бірлескен кәсіпорын арасындағы активтерді сату немесе салу» түзетулері

Топ басшылығы жоғарыда аталған стандарттарды қолдану Топтың келесі кезеңдерде шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсер етеді деп қүтпейді.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

5. Таза пайыздық кіріс

	2021 жылғы 31	2020 жылғы 31
	желтоқсанында	аяқталған жыл
Пайыздық кірістер:		
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	23,601,021 1,229,482	2,787,998 820,104
Жалпы пайыздық кіріс	24,830,503	3,608,102
бойынша танылған қаржылық міндеттемелер бойынша пайыздық шығыстар амортизацияланған құн:		
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	(15,012,425)	(2,443,543)
Ағымдағы шоттар және клиенттердің депозиттері	(2,776,945)	(50,448)
Тәртіптік қарызы	(307,589)	(9,038)
Несиелік мекемелердің қаражаттары	(295,218)	-
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(123,162)	(404,401)
Жалдау бойынша міндеттемелер	(100,314)	(162,825)
Басқа пайыздық шығыстар	(1,600)	-
Жалпы пайыздық шығыстар	(18,617,253)	(3,070,255)
Несие бойынша шығындарға дейінгі таза пайыздық кіріс	6,213,250	537,847

6. Қызметтер мен комиссиялар бойынша кірістер мен шығыстар

	2021 жылғы 31	2020 жылғы 31
	желтоқсанында аяқталатын	желтоқсанында аяқталатын
	жыл	жыл
Қызметтер мен комиссиялардан түсken кіrіster:		
Делдалдық қызметтер	2,980,005	2,112,427
Банктік қызметтер	2,084,895	36,303

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Андеррайтинг қызметтері	1,863,282	2,291,850
Активтерді басқару қызметтері	149,160	21,201
Баға ұсыныстарын қолдау қызметтерін бөлісініз	95,803	84,654
Консультациялық қызметтер	-	11,459
<u>Басқа</u>	<u>20,683</u>	<u>275</u>
Қызметтер мен комиссиялардан жалпы табыс	7,193,828	4,558,169

Қызмет көрсету шығындары мен комиссиялары:

Банктік қызметтер	(1,389,569)	-
Алмасу қызметтері	(523,988)	(169,519)
Орталық депозитарийдің қызметтері	(85,760)	(47,592)
Кастодиандық қызметтер	(58,050)	(37,463)
<u>Басқа қызметтер</u>	<u>(46,894)</u>	<u>(82,697)</u>
Жалпы қызмет ақысы мен комиссиялар	(2,104,261)	(337,271)

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Казақстандық теңгемен мыңдармен)

7. Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша таза пайда

	2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл
Сауда-саттық бағалы қағаздар бойынша іске асырылған пайда	7,370,238	6,471,112
Сауда-саттық бағалы қағаздары бойынша іске асырылмаған	1,904,221	(1,777,734)
<u>Тұынды күралдар бойынша іске асырылған (залал)/пайда</u>	<u>(419,597)</u>	<u>32,759</u>
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтерден жалпы таза кіріс	8,854,862	4,726,137

8. Шетел валютасымен операциялардан таза пайда

	2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл
Бағамдық айырмашылықтар, таза	1,652,934	419,970
<u>Шетел валютасын сатып алу және сату</u>	<u>686,890</u>	<u>65,525</u>
Валюталық операциялардан жалпы таза табыс	2,339,824	485,495

Есеп айырысу айырмасы, таза – шетел валютасында көрсетілген қаржы активтері мен міндеттемелерін қайта бағалаудан таза іске асырылған және іске асырылмаған кірістерді/(шығындарды) қамтиды.

9. Дивидендерден түсетін табыс

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**2021 жылғы 31
желтоқсанында
аяқталған жыл**

**2020 жылғы 31
желтоқсанында
аяқталған жыл**

**Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын
үлестік құралдардан дивидендтік кіріс:**

Казақстандық корпорациялардың эмиссиялық бағалы қағаздары	361,159	910,898
Шетелдік ұйымдардың эмиссиялық бағалы қағаздары	20,497	5,896
Басқа	382	706
<u>Дивидендтердің жалпы кірісі</u>	<u>382.038</u>	<u>917.500</u>

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Казақстандық теңгемен мыңдармен)

10. Операциялық шығындар

	2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанынд а аяқталған жыл
Жалақы және бонустар	4,151,481	2,042,845
Амортизация және амортизация	552,833	161,917
Бағдарламалық қамтамасыз етуді қолдау	396,448	48,013
Табыс салығынан басқа салықтар	377,220	193,701
Пайдалану құқығы активтерінің амортизациясы	370,243	461,485
Кәсіби қызметтер	299,882	96,299
Жарнамалық шығындар	275,032	275,171
Байланыс	261,496	113,800
Пластикалық карталарды шыгарумен байланысты	239,712	-
Жөндеу жұмыстары	165,717	17,121
Тұрмыстық қызмет	149,721	115,862
айыппұлдар	101,905	1,841
Операциялық лизинг	75,174	31,619
Іссапар шығыстары	51,902	40,386
Демеушілік	43,000	16,848
Өкілдік шығындар	16,431	29,029
Көлік қызметтері	19,846	14,358
Тауарлы-материалдық қорларды есептен шыгару басқа шығындар	8,470 343,039	15,967 49,792
Жалпы операциялық шығындар	7,899,552	3,726,054

11. Пайдаға салынатын салық

Топ ағымдағы кезең үшін табыс салығы бойынша есеп айырысулады Топ өз қызметін жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының салық заңнамасының талаптарына сәйкес жүргізілген салықтық есепке алу деректері негізінде жасайды, бұл ХҚЕС-тен өзгеше болуы мүмкін.

Шығыстардың жекелеген түрлері салық салу мақсатында шегерілмейтіндіктен, сондай-ақ салық салынбайтын кірістердің болуына байланысты Топта белгілі 1 тұрақты салық айырмашылықтары бар.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Кейінге қалдырылған салық қаржылық есептілік мақсаттары үшін активтер мен міндеттемелердің баланстық құны мен салық салу мақсатында анықталған сома арасындағы үақытша айырмашылықтардың таза салық әсерін білдіреді. 2021 және 2020 жылдардағы 31 желтоқсандағы үақытша айырмашылықтар, ең алдымен, кірістер мен шығыстарды есепке алудың әртүрлі әдістеріне/үақыттарына, сондай-ақ белгілі 1 активтердің бухгалтерлік және салықтық құнындағы айырмашылықтардан туындайтын үақытша айырмашылықтарға қатысты.

Салық шығыстары мен бухгалтерлік пайда арасындағы өзара байланысты талдау кезінде төменде көрсетілген салық мөлшерлемесі осы юрисдикциядағы салық заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасындағы заңды тұлғалар салық салынатын табыс бойынша төлеуге жататын 20%-ды құрайды.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(іншің қазақстандық теңге)

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы уақытша айырмашылықтардың салықтық әсері төмендегідей:

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Шегерілетін уақытша айырмашылықтар:		
Жалдау бойынша міндеттемелер	673,368	1,067,008
Пайдаланылмаған демалыстар үшін резервтер	198,499	234,277
Жалпы шегерілетін уақытша айырмашылықтар	871,867	1,301,285
Салық салынатын уақытша айырмашылықтар:		
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер пайдалану құқығы	(2,498,466)	(1,492,725)
	(480,867)	(778,019)
	(1,522,656)	
Жалпы салық салынатын уақытша айырмашылықтар	(2,979,333)	(3,793,400)
Таза шегерілетін уақытша айырмашылықтар	(2,107,466)	(2,492,115)
Белгіленген мөлшерлеме бойынша таза шегерілетін уақытша айырмашылықтар (20%)	(421,493)	(498,423)
	(54,407)	(88,431)
Белгіленген мөлшерлеме бойынша кейінге қалдырылған таза салық міндеттемесі (20%)	(475,900)	(586,854)

2021 және 2020 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша түзетілген жылдық жиынтық кіріс шегерімдерден асып кеткендіктен, көшірілген салық залалдары теңгені құрады. Топ Қазақстан Республикасының Салық кодексіне сәйкес салық салынатын табысты азайту құқығын пайдаланды, бұл жағдайда төмендеу сомасы салық салынатын табыстан асып түсті, нәтижесінде Топ 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша корпоративтік табыс салығын төлеу үшін жауапкершілікте болмады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

2021 және 2020 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы салық шығыстары мен бухгалтерлік пайданың арақатынасы келесідей:

	2021 жылғы 31	2020 жылғы 31
	желтоқсанында	желтоқсанында
	аяқталған жыл	аяқталған жыл
Табыс салығына дейінгі пайда	14,862,607	6,743,358
20% белгіленген салық ставкасы бойынша салық	2,972,521	1,348,672
Мемлекеттік және басқа бағалы қағаздардан салықтан босатылған табыс	(2,917,285)	(1,339,785)
Танылмаған кейінге қалдырылған салық активтеріндегі өзгерістер	34,024	(8,822)
Пайда немесе залалда танылған табыс салығын қайтару	89,260	65
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыс кейінге қалдырылған табыс салығы	(21,694)	(109)
	110,954	174
Пайда немесе залалда танылған табыс салығын қайтару	89,260	65
	2021 жылғы 31	2021 жылғы 31
	желтоқсан	желтоқсан
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері		
1 қантардағы жағдай бойынша – кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	(586,854)	
Сатып алынған еншілес ұйымның кейінге қалдырылған салық міндеттемелері		(587,028)
Шоғырландырылған пайда немесе залалда танылған кейінге қалдырылған	110,954	174
31 желтоқсанда – кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	(475,900)	(586,854)

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (Қазақстанның тәнгемен мындармен)

12. Акцияға шаққандағы пайда

Акцияға шаққандағы негізгі және таратылған пайданы есептеу үшін пайдаланылатын қарапайым акциялардың кірісі мен орташа алынған саны келесідей:

	2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл
Топ акционерлеріне тиесілі жыл ішіндегі таза пайда	14,951,867	6,743,423
Акцияға шаққандағы негізгі және таратылған пайданы анықтау мақсатында жай акциялардың орташа алынған саны	8,460,935	6,807,526
Акцияға шаққандағы жалпы негізгі және таратылған пайда	1.77	0.99

Листингілік компаниялар үшін ҚҚБ ережелеріне сәйкес, 2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 1 акция класына 1 акцияның баланстық құны төмендегідей ашылады:

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Жалпы активтер	473,413,433	138,797,176
Минус: Материалдық емес активтер	(1,260,374)	(1,174,448)
Минус: Жалпы міндеттемелер	(377 001 845)	(95,858,973)
жиынтық таза активтер (ҚҚБ ережелері негізінде есептеледі, ХҚЕС бойынша есептелетін көрсеткіш болып табылмайды)	95,151,214	41,763,755
Орналастырылған акциялар (27-ескертпе)	9,996,800	7,100,320
Бір акцияның баланстық құны, тәнгемен (IFRS бойынша есептелген көрсеткіш емес, ҚҚБ ережелеріне негізделген)	9,518.17	5,881.95

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

13. Ақша қаражаттараты және олардың баламалары

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
КРҰБ-дегі қысқа мерзімді депозиттер	16,285,010	23,216,821
Ағымдағы банктік шоттар	9,462,572	3,329,750
КРҰБ-дегі корреспонденттік шоттар	8,252,005	8,346,007
РЕПО келісімдері бойынша берілген несиeler	5,974,336	9,316,677
Қолма-қол ақша	3,086,571	4,205,124
Биржалардағы ағымдағы шоттар	979,403	887,166
Орталық депозитарийдегі ағымдағы шоттар	330,883	69,312
Минус – күтілетін несиелік шығындарға арналған резерв	(29,694)	(21,010)
Ақша қаражаттараты мен олардың баламаларының жалпы сомасы	44,341,086	49,349,847

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ағымдағы банктік шоттар мен қысқа мерзімді депозиттер бастапқы танудан бері кредиттік тәуекелдің айтарлықтай артпауына байланысты 1-кезеңге жіктелді.

Пайда және залал туралы шоғырландырылған есепте танылған ақша қаражаты мен ақша қаражатының баламалары бойынша кредиттік шығындар бойынша шығыс 2021 және 2020 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін тиісінше 8,684 мың теңге және 520 мың теңгені курады.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Казақстандық тәңгемен мыңдармен)

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қамтамасыз ету ретінде алынған активтердің әділ құны және РЕПО келісімдерінің баланстық құны:

2021 жылғы 31 желтоқсан		
	Қамтамасыз етудің әділ құны	Несиенің баланстық құны
Қазақстандық корпорациялардың облигациялары	3,446,837	3,417,151
Қазақстан Республикасының мемлекеттік облигациялары	2,510,955	2,501,871
Қазақстандық корпорациялардың эмиссиялық бағалы	127,099	49,097
Шетеллік үйымдардың эмиссиялық бағалы қағазлары	13,795	6,217
Барлығы	6,098,686	5,974,336

2020 жылғы 31 желтоқсан		
	Қамтамасыз етудің әділ құны	Несиенің баланстық құны
Қазақстандық корпорациялардың облигациялары	9,316,326	9,205,698
Қазақстандық корпорациялардың эмиссиялық бағалы	122,236	108,338
Шетеллік үйымдардың эмиссиялық бағалы қағазлары	2,639	2,641
Барлығы	9,441,201	9,316,677

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша РЕПО РЕПО келісімдері тиісінше 2022 және 2021 жылғы қантар-ақпан айларында өтеу мерзімі аяқталатын нөл теңге және 3 219 мың теңге есептелген пайыздарды қамтиды.

14. Банктердегі қаражаттар

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктерден алынатын сомалар төмендегідей болды:

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31
Мерзімді депозиттер	2,249,598	859,127
Аз: күтілетін несиелік шығындарға арналған резерв	(1,538)	(1,315)
Банктерден алынатын жалпы қарыз	2,248,060	857,812

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мерзімді депозиттер MasterCard жүйесіне қатысушының 306 782 мың тенге сомасындағы кепіл салымын (31 желтоқсан 2020 ж.: 298 829 мың тенге), Visa International жүйесіне қатысушының 1 167 мың тенге сомасындағы кепілдік депозитін қамтиды. (31 желтоқсан 2020 ж.: 145 298 мың тенге) және Топтың ҚФБ бойынша міндеттемелерін қамтамасыз ету ретінде 815 000 мың тенге сомасында орналастырылған депозит (31 желтоқсан 2020 ж.: 415 000 мың тенге).

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктерден алынатын берешек бастапкы танудан бері кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюына байланысты 1-кезеңге жатқызылды.

2021 және 2020 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы кірістер мен залалдар туралы шоғырландырылған есепте танылған банктерден алынған кредиттік шығындар бойынша шығыс тиісінше 223 мың тенгені және 4 705 мың тенгені құрады.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Казақстандық төңгемен мыңдармен)

15. Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Қазақстандық корпорациялардың облигациялары	223,004,544	33,520,851
Қазақстан Республикасының мемлекеттік облигациялары	159,607,050	30,066,000
Шетелдік ұйымдардың облигациялары	6,199,772	3,769,454
Қазақстандық корпорациялардың эмиссиялық бағалы қағаздары	5,348,422	10,328,499
Инвестициялық пай қоры	4,156,017	773,211
Шетелдік ұйымдардың эмиссиялық бағалы қағаздары	696,380	525,128
арқылы әділ құны бойынша бағаланатын жалпы қаржылық		
пайда немесе шығын	399,012,185	78,983,143

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері тиісінше 2.443.620 мың теңге және 1.758.687 мың теңге есептелген пайызды қамтиды.

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ бес эмитенттің – Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі, «Қазақстанның тұрақты даму қоры» АҚ, «ҚазАгроКаржы» АҚ, «Бәйтегек» ұлттық басқарушы холдингі» АҚ және «Самұрық-Қазына» АҚ жалпы сомасы 340 643 162 мың бағалы қағаздарын ұстады. тенгені құрады, бұл жекелей алғанда Топтың жынытық капиталының 10%-нан асады. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания төрт эмитенттің – Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің, «Қазақстанның тұрақтылық қоры» АҚ, «ҚазАгроКаржы» АҚ және «Самұрық-Қазына» АҚ-ның жалпы сомасы 55 594 556 мың теңгеге бағалы қағаздарын иеленді, бұл жекелей алғанда асып түсті. Топтың жалпы капиталының 10%.

16. Клиенттерге несиeler

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша клиенттерге берілген несиeler келесідей болды:

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Ипотекалық несиeler	8,792,912	16,733
Бөлшек несиeler	7,345,778	261,735
Кредиттік карталар	5,089	104,574
Басқа	-	73,611
	16,143,779	456,653
1-кезең	16,143,133	453,275
2-кезең	646	3,378
Клиенттерге несиeler	16,143,779	456,653
<u>Күтілетін несиелік шығындарға арналған резерв</u>	(340,691)	(31,962)
Клиенттерге берілген жалпы несиeler	15,803,088	424,691

2021 және 2020 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың қарыздары жеке алғанда жалпы клиенттік несиelerдің 10%-нан асатын қарыз алушылары немесе байланысты қарыз алушылар тобы болған жоқ.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(*Қазақстандық теңгемен мыңдармен*)

Пайда және зиян туралы шоғырландырылған есепте танылған клиенттерге берілген несиeler бойынша шығыстар 2021 және 2020 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін тиісінше 294.332 мың теңге және 1.937 мың теңгені құрады.

Төмөндегі кестеде қамтамасыз етудің әділ құны емес, алынған қамтамасыз ету бойынша несиelerдің баланстық құнының талдауы берілген:

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Жылжымайтын мүлікті кепілге алған несиeler		
немесе меншік құқығы	8,763,805	19,736
Кепілсіз несиeler*	7,368,905	149,221
Қолма-қол ақшамен қамтамасыз етілген несиeler	8,536	281,942
Кепілдікпен қамтамасыз етілген несиeler	2,533	5,754
	16,143,779	456,653
Күтілетін несиелік шығындарға арналған резерв	(340,691)	(31,962)
Клиенттерге берілген жалпы несиeler	15,803,088	424,691

* Кепілсіз несиeler негізінен тапсырма шарты бойынша алынған несиelerмен ұсынылған.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Төмендегі кесте 2021 және 2020 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде клиенттік несиелердің жалпы баланстық құнындағы елеулі өзгерістер туралы ақпаратты талдайды.

	1-кезең 12 ай ішінде күтілетін несиелік шығындар	2-кезең Қарыздың барлық мерзімінде күтілетін несиелік шығындар	3-кезең Несие бойынша шығындар.	Барлығы
2021 жылғы 1 қантарындағы жалпы баланстық құны	453,275	3,378	456,653	
Жалпы баланстық құндагы өзгерістер – 1-кезенге көшу				
- 2 кезенге көшу	(427)	907	(480)	-
- 3-кезенге көшу	(7,124)	(3,247)	10,371	-
Құрылған немесе жаңадан сатып алынған қаржылық активтер	19,024,530	-	-	19,024,530
Есептен шығарылған қаржы активтері	(3,327,152)	(392)	(9,896)	(3,337,440)
Шетел валютасын қайта бағалаудан айырмашылығы басқа түзетулер	31	-	5	36
2021 жылғы 31 желтоқсандағы жалпы баланстық құн	16,143,133	646	-	16,143,779

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Казақстандық теңгемен мыңдармен)

	1-кезең 12 ай ішінде құтілетін несиелік шығындар	2-кезең Қарыздың барлық мерзімінде құтілетін несиелік шығындар	3-кезең Несие бойынша шығындар.	
				Барлығы
2020 жылғы 1 қантарындағы жалпы баланстық құны				
Жалпы баланстық құндағы өзгерістер – 1-кезенге көшү	-	c		
- 2 кезенге көшү	-	-	-	-
- 3-кезенге көшү	-	-	-	-
Бизнесті біріктіруден түсетін түсімдер танылған қаржы активтері	455,770	3,378		459,148
<u>токтатылды</u>	<u>(2,495)</u>	-	-	<u>(2,495)</u>
2020 жылғы 31 желтоқсандағы жалпы баланстық құн				
	453,275	3,378	-	456,653

Микроқаржы үйымдарының несиелері

2021 жылғы мамыр айында Топ Топтың мүдделі тарапы болып табылатын «Фридом ФинансКредит» ЖШС («МҚҰ») микроқаржы үйымымен қарыз алушылармен жасалған микрокредиттік келісімдер негізінде берілген қамтамасыз етілмеген несиeler бойынша талаптарды беру туралы шарт жасады, оның шенберінде МҚҰ Топқа микрокредиттер бойынша талаптарды аударады. Алғашқы тану кезінде Топ микрокредиттер бойынша талаптарды тәуелсіз бағалаушы компания анықтаган нарықтық құны бойынша есепке алады. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша микрокредиттер бойынша талаптардың жалпы құнының лимиті 14 000 000 мың теңгеден аспады, ал қайта сату лимиті 4 000 000 мың теңгеден аспайтынды құрады.

Топ сату кезінде 20 (жиырма) қүннен астам мерзімі өткен микрокредиттерді МҚҰ-да қайта сатуға құқылы. 2021 жыл ішінде Топ 12 398 888 мың теңгеге дебиторлық берешекті сатып алды және 2 928 026 мың теңгеге қайта сатты. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша МҚҰ-дан қайта сату құқығымен сатып алынған шағын несиeler 7 339 968 мың теңгені құрады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Қайта құрылымдалған және өзгертілген несиeler

Топ қаржылық активті, мысалы, клиентке берілген несиені тануды тоқтатады, егер келісім-шарт талаптары іс жүзінде ол жаңа несиеге айналатындаі және құнсызданудан болған залал басталғанға дейін айырмашылық тануды тоқтатудан түскен пайда немесе залал ретінде танылса. Бастапқы тану кезінде несиeler БНЗ мақсаттары үшін 1-кезең ретінде қарастырылады, егер алынған несие СҚНҚ активі болып саналмаса.

Егер өзгерту ақша ағындарының айтарлықтай өзгеруіне әкелмесе, өзгерту тануды тоқтатуға әкелмейді. Бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталған ақша ағындарының өзгеруіне негізделе отырып, Топ құнсызданудан болған залал танылғанға дейін өзгертуден түскен пайданы немесе шығынды таниды.

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Банк кредиттерді қайта құрылымдамады және өзгертуден пайда/(шығын) танылған жоқ.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
 (Казақстандық тәңгемен мыңдармен)

17. Негізгі құралдар және материалдық емес активтер

	Материалдық емес активтер	Жер және ғимараттар	Көлік	Жиһаз	Жабдық	Күрделі салымдар Жалға алынған мүлік	Серверлер және сактау		Барлығы
Тұпнұсқаға сәйкес ШЫҒЫНЛАР									
31 желтоқсан, 2019 жыл	69,177	-	26,780	330,296	213,005	280,452	18,107	131,708	1,069,525
Сатып алушар	1,786	-		11,186	49,744	-	21,175	1,847	85,738
Тұбіртектер бизнесі біріктіру көдеге жарату	1,161,940	3,722,827 (3,214)	30,745 (21)	100,037 (248)	503,259 (923)	9,132 (1,236)	-	244,407 (96)	5,772,347 (5,738)
31 желтоқсан, 2020 жыл	1,232,903	3,719,613	57,504	441,271	765,085	288,348	39,282	377,866	6,921,872
Сатып алушар көдеге жарату	193,325	256,888	16,758 (4,980)	12,376 (1,750)	316,287 (1,243)	5,641 (8,234)	108,276	116,360 (6,124)	1,025,911 (22,331)
31 желтоқсан, 2021 жыл	1 426 228	3 976 501	69.282	451.897	1 080 129	285.755	147.558	488.102	7 925 452
Жинақталған амортизация									
31 желтоқсан, 2019 жыл	(49,482)	-	(1,402)	(69,502)	(74,152)	(73,819)	(6,782)	(28,162)	(303,301)
Жылдық төлемдер	(8,973)	(13)	(2,678)	(30,221)	(53,903)	(41,786)	(9,551)	(14,792)	(161,917)
Зейнеткерлікке шыққанда	-	-	-	205	706	-	-	52	963
31 желтоқсан, 2020 жыл	(58,455)	(13)	(4,080)	(99,518)	(127,349)	(115,605)	(16,333)	(42,902)	(464,255)
Жылдық төлемдер	(107,399)	(58,691)	(6,032)	(52,078)	(153,841)	(90,096)	(13,502)	(71,194)	(552,833)
Зейнеткерлікке шыққанда	-	-	465	307	890	2,791	-	900	5,353
31 желтоқсан, 2021 жыл	(165,854)	(58,704)	(9,647)	(151,289)	(280,300)	(202,910)	(29,835)	(113,196)	(1,011,735)
Таза баланстық күн									
31 желтоқсан, 2021 жыл	1,260,374	3,917,797	59,635	300,608	799,829	82,845	117,723	374,906	6,913,717
31 желтоқсан, 2020 жыл	1,174,448	3,719,600	53,424	341,753	637,736	172,743	22,949	334,964	6,457,617

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша материалдық емес активтер бағдарламалық құралдан тұрады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық тәңгемен мыңдармен)

18. Пайдалану құқығы активтері

Пайдалану құқығы активтері Тарихи құны бойынша

Ғимарат

2020 жылғы 1 қаңтарындағы жағдай бойынша	2,368,688
Кіріс	293,825
Бизнесті біріктіру	141,973
кәдеге жарату	(1,106,405)
2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	1,698,081
Кіріс	126,975
Өзгертулер	37,454
кәдеге жарату	(141,974)
2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	1,720,536
Жинақталған амортизация	
2020 жылғы 1 қаңтарындағы жағдай бойынша	(582,878)
Жылдық төлемдер	(461,485)
Жоюға шығарылды	124,301
2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	(920,062)
Жылдық төлемдер	(370,243)
Жоюға шығарылды	50,636
2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	(1,239,669)
Кітап құны	
2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	778,019
2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	480,867

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде Топ жалпы сомасы 91,186 мың тенгені құрайтын пайдалану құқығы активіне, сондай-ақ жалпы сомасы 86,679 теңге болатын жалдау міндеттемелеріне әсер еткен кейбір кеңселік үй-жайларды жалға беру шарттарын мерзімінен бұрын бұзды. мың.

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде Топ 982 104 мың тенге жалпы сомасындағы пайдалану құқығы активіне әсер еткен, сондай-ақ жалпы сомасы 1 780 939 тенге жалдау міндеттемелеріне әсер еткен кейбір кеңсе үй-жайларын жалдау шарттарын мерзімінен бұрын бұзды. мың.

Топ ғимараттарды орташа жалдау мерзімі 3 жылға жалға алады.

Жалдау бойынша міндеттемелерді өтөу мерзімінің талдауы 22-ескертпеде берілген.

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанынд а аяқталған жыл

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Пайда немесе шығында танылған сомалар

Пайдалану құқығы активтерінің амортизациялық аударымдары	370,243	461,485
<u>қызығушылықे жалдау жауапкершілігі бойынша</u>	<u>100,314</u>	<u>162,825</u>

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (Қазақстандық теңгемен мындармен)

19. Дебиторлық берешек

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша дебиторлық берешек мыналардан тұрады:

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Делдалдық қызметтер	1,174,224	1,333,900
Ұзак мерзімді дебиторлық берешек	568,916	592,537
Облигациялардың баға белгілеулерін қолдау қызметтері	171,338	25,223
Андеррайтинг қызметтері	75,375	184,181
Баска	144,044	36,253
	2,133,897	2,172,094
<u>Аз: күтілетін несиелік шығындарды өтеу</u>	<u>(565,617)</u>	<u>(744,789)</u>
<i>1-кезең</i>	(20,181)	(20,261)
<i>2-кезең</i>	(55,010)	(25,287)
<i>3-кезең</i>	(490,426)	(699,241)
Жалпы дебиторлық берешек	1,568,280	1,427,305

Топ тарихи және статистикалық деректерге негізделген резервтік матрицаларды пайдалана отырып, делдалдық, андеррайтингтік және облигациялар бағасын қолдау қызметтерінен дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік шығындар резервін жүйелі түрде есептейді. Топ құнсыздандының жалпы үлгісін пайдалана отырып, ұзак мерзімді төлемдер бойынша дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік шығындар резервін өлшейді.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Күтілетін кредиттік залалдар бойынша резервтердің қозғалысы келесідей көрсетіледі:

	2020 жылғы 2021 жылғы 31 желтоқсан	31 желтоқсан
Жыл басына	(744,789)	(243,702)
	(662,0	
Косымша резервтерді қалыптастыру	(1,004,763) 14)	
Корларды қалпына келтіру	1,156,726	173,506
Бизнесті біріктіру кезінде танылатын қосымша резервтер	-	(18,331)
Дебиторлық берешекті есептен шыгару	27,209	5,752
Жылдың сонында	(565,617)	(744,789)

Пайдалар мен залалдар туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген дебиторлық берешек бойынша кредиттік шығындар бойынша шығыстарды өтеу 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін 151 963 мың теңгені, 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін кредиттік шығындар бойынша шығыстар 488 508 мың теңгені құрады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
 2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

20. Басқа активтер мен міндеттемелер

Басқа активтерге мыналар жатады:

	2020 жылғы 31	2021 жылғы 31 желтоқсан	желтоқсан
Басқа қаржылық емес активтер:			
Бизнесіті сатып алу үшін алдын ала төлем *	1,428,343	-	-
Басқа алдын ала төлемдер	351,307	282,543	-
Басқа борышкерлер	168,391	-	-
Түгендеу	95,384	19,593	-
Гудвил	42,070	42,070	42,070
Табыс салығынан басқа салықтар бойынша есептеулер	35,454	46,718	-
Басқа	4,532	1,218	-
Басқа активтердің жалпы сомасы	2,125,481	392,142	-

*2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде Топ қазақстандық қаржы индустріясы компаниясын болашақта сатып алу үшін аванстық төлем жасады. Сатып алу реттеуші мақұлдау және келісім талаптары туралы келісімді алғаннан кейін аяқталады.

Басқа міндеттемелерге мыналар жатады:

	2020 жылғы 31	2021 жылғы 31 желтоқсан	желтоқсан
Басқа қаржылық міндеттемелер:			
Кредиторлық берешек	608,647	108,323	-
	608,647	108,323	-
Басқа қаржылық емес міндеттемелер:			
Пайдаланылмаған демалыстар үшін резервтер	198,499	234,277	-
Табыс салығынан басқа салық берешегі	26,830	15,117	-
Ағымдағы төленетін табыс салығы	21,694	-	-
Алынған аванстар	8,214	17,925	-
Зейнетақы төлемдері бойынша міндеттемелер	6,438	6,979	-
Басқа	10,960	7,423	-
Басқа міндеттемелердің жалпы сомасы	881,282	390,044	-

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

21. Шыгарылған борыштық бағалы қағаздар

	2020 жылғы	2021 жылғы 31	31
	желтоқсан	желтоқсан	
АҚШ долларымен индекстелген тенгелік облигациялар		4,385,787	
Шыгарылған борыштық бағалы қағаздардың жалпы сомасы	-	4,385,787	

2021 жылғы 29 мамырында Топ баланстық құны 4 385 787 мың теңге болатын бұрын шыгарылған тенгелік борыштық бағалы қағаздарды, оның ішінде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы 29 780 мың теңге есептелген сыйақыны өтеді.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық тәңгемен мыңдармен)**

Каржылық қызметтөн туындайтын міндеттемелердің қозғалысы

Төмендегі кестеде ақша ағындарына байланысты өзгерістерді және ақша ағындарына байланысты емес өзгерістерді коса алғанда, қаржылық қызмет нәтижесінде Топтың міндеттемелеріндегі өзгерістер көрсетілген. Қаржылық қызметтөн туындайтын міндеттемелер Топтың ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есепте қаржылық қызметтөн түсsetін ақша ағындары ретінде топтастырылған немесе жіктелетін міндеттемелер болып табылады.

Ақшалай емес өзгерістер

	Борыштық Шығарылған бағалы қарыздық қағаздарды бағалы шығарудан қағаздарды түсsetін түсімдер сатып алу				Есептелген сыйақының өзгерүі	2021 жылғы 31 желтоқсан
	2020 жылғы 31 желтоқсан	Бағам айырмашылығы				
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	4,385,787	-	(4,405,367)	49,360	(29,780)	-
Ақшалай емес өзгерістер						
	Шығарылған бағалы қарыздық қағаздарды бағалы шығарудан қағаздарды түсsetін түсімдер	Бағалы шығарудан түсsetін түсімдер	Шығарылған бағалы қарыздық қағаздарды түп алу	Бағам айырмашылығы	Есептелген сыйақылардағы өзгеріс	2020 жылғы 31 желтоқсан
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	6,182,140	310,618	(2,705,268)	593,382	4,915	4,385,787

22. Жалдау бойынша міндеттемелер

	31 желтоқсан 2021	31 желтоқсан 2020
Жетілуді талдау:		
1 жыл	488,683	588,124
2 жыл	161,280	481,263
Жыл 3	37,049	124,556
4 жыл	32,400	4,649
5 ЖЫЛ	26,565	-
<u>Аз: алынбаган пайыз</u>	(72,609)	(131,584)
Жалдау бойынша жалпы міндеттемелер	673,368	1,067,008
Міндеттеме мерзімінің түрі:		
Қысқа мерзімді	450,741	496,121
Ұзақ мерзімді	222,627	570,887

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Жалдау бойынша жалпы міндеттемелер	673,368	1,067,008

Топ лизингтік міндеттемелерге қатысты айтарлықтай өтімділік тәуекеліне ұшырамайды. Жалдау бойынша міндеттемелер Топтың қазынашылық функциясы аясында бақыланады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Казақстандық теңгемен мындармен)

				Ақшалай емес өзгерістер		
2020 жылғы 31 желтоқсан						2021 жылғы 31 желтоқсан
		Төлемдер	Кіріс	Басқа Жою өзгерістері		
Жалдау						
міндеттемеле						
рі						
1,067,008 (575,168)		126,975		(86,679)	141,232	673,368

Ақшалай емес өзгерістер

2019 жылғы 31 желтоқсан		Біріктіруден түскен таблица				2020 Басқа жылғы 31 Жою өзгерістері желтоқсан		
Mіндеттемелер		Төлемдер						
Жалдау	2,063,728	(613,304)	747,909	141,973	(1,780,939)	507,641	1,067,008	

23. РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қамтамасыз ету ретінде кепілге берілген активтердің әділ құны және РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелердің баланстық құны:

		<u>2021 жылғы 31 желтоқсан</u>			
		Қамтамасыз етудің әділ құны			Несиelerдің баланстық құны
Қазақстанның корпорациялардың облигациялары		137,733,272		138,130,357	
Қазақстан Республикасының мемлекеттік облигациялары		129,774,890		129,172,266	
Шетел мемлекеттерінің облигациялары		1,959,808		1,933,504	
РЕПО келісімдері бойынша жиынтық міндеттемелер		269,467,970		269,236,127	
		<u>2020 жылғы 31 желтоқсан</u>			
		Қамтамасыз етудің әділ құны			Несиelerдің баланстық құны
Қазақстан Республикасының мемлекеттік облигациялары		17,718,089		17,713,175	
Қазақстанның корпорациялардың облигациялары		12,546,323		12,551,726	
Қазақстанның корпорациялардың эмиссиялық бағалы қағаздары		1,964,176		1,944,409	
Шетел мемлекеттерінің облигациялары		1,251,834		1,158,292	
РЕПО келісімдері бойынша жиынтық міндеттемелер		33,480,422		33,367,602	

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелерге 100.999 мың теңге және 10.819 мың теңге сомасында есептелген пайыздар кіреді, ал келісімдердің өтөу қүні тиісінше 2022 ж. және 2021 ж. қантарында болады.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)**

24. Несиелік мекемелердің қаражаттары

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кредиттік үйымдарга берешек мыналардан тұрады:

	2020 жылғы 31	2021 жылғы 31 желтоқсан	желтоқсан
Мерзімді депозиттер			
3,828,429			2,380,381

Несиелік мекемелер есебінен барлығы	3,828,429	2,380,381

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелік үйымдарға тиесілі қаражат «Қазақстанның тұрақты даму қоры» АҚ-нан алынған депозиттермен ұсынылған.

25. Тәртіптік қарызы

	2020 жылғы 31	2021 жылғы 31 желтоқсан	желтоқсан
Ұзак мерзімді несиелер			2 933 873
Жалпы реттелген қарызы			2 933 873

2021 жылы Топ пен Freedom Holding Corp арасында реттелген борыштық келісімдерді тоқтату туралы келісімдерге қол қойылды, оған сәйкес Freedom Holding Corp реттелген қарызды толық кешірді, бұл Топтың қосымша төленген капиталында көрініс талты. сомасы 2 978 199 мың тенге.

Ақшалай емес озгерістер

Аударма

	2020 жылғы 31 желтоқсаны	Төлемдер	Тәртіптелген қарыздан түскен		2021 жылғы 31 желтоқсаны
	пайыз		пайыз	пайыз	
Тәртіптелген қарызы	2,933,873	-	(2,978,199)	44,326	-
	2019 жылғы 31 желтоқсан	Төлемдер	Сенімді өзгерістер		2020 жылғы 31 желтоқсаны
	Бизнесі біріктіру	Түскен	пайыздың	кезіндегі	
	түсімдер	көлемі	түсімдер	көлемі	
Тәртіптелген қарызы	-	-	2,924,922	8,951	2,933,873

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
 2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

26. Ағымдағы шоттар және клиенттердің депозиттері

	2020 жылғы 31	2021 жылғы 31 желтоқсан	желтоқсан
Ағымдағы шоттар			
Занды тұлға	42,130,812	11,655,720	
<u>Жеке тұлғалар</u>	<u>3,897,014</u>	<u>1,786,624</u>	
	46,027,826	13,442,344	
Мерзімді депозиттер			
Жеке тұлғалар	32,414,413	25,267,926	
<u>Занды тұлға</u>	<u>22,180,021</u>	<u>11,883,571</u>	
	54,594,434	37,151,497	
Қауіпсіздік депозиттері			
Занды тұлға	965,079	-	
<u>Жеке тұлғалар</u>	<u>94,986</u>	<u>-</u>	
Ағымдағы шоттар мен клиенттердің салымдарының жалпы сомасы	101,682,325	50,593,841	

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Салалар бойынша ағымдағы шоттарды және клиенттердің депозиттерін талдау келесідей ұсынылған:

	2020 жылғы 31	2021 жылғы 31	желтоқсан	желтоқсан
Жеке тұлғалар	36,406,413	27,054,550		
Кәсіби және каржылық қызметтер	38,601,609	4,928,740		
Жалға алу	5,059,296	843,551		
Сауда	4,980,956	3,158,725		
Өндіріс	4,743,321	3,859,380		
Құрылым	3,797,226	2,490,809		
Байланыс және ақпарат	3,584,908	894,614		
Көлік құралдары	720,772	457,622		
Медициналық қызметтер	553,964	274,605		
Білім	520,279	467,926		
Ауыл шаруашылығы	244,453	188,733		
Сақтандыру	124,333	41,704		
Электр	103,435	21,194		
тау-кен өнеркәсібі	100,010	77,677		
Активтерді басқару	47,113	174,097		
Коммерциялық емес үйымдар	3,714	347,248		
Жылжымайтын мүлік	2,468	1,404,397		
Басқа	2,088,055	3,908,269		
Ағымдағы шоттар мен клиенттердің салымдарының жалпы сомасы	101,682,325	50,593,841		

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың ең ірі он клиенті ағымдағы шоттардың және клиенттердің депозиттерінің жалпы көлемінің 37%-ын құрады. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мұндай клиенттердің жалпы сомасы 37,744,197 мың теңгені құрады.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың ең ірі он клиенті ағымдағы шоттардың және клиенттер депозиттерінің жалпы көлемінің 17%-ын құрады. Мұндай клиенттердің жалпы жиынтық сомасы 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 8,436,554 мың теңгені құрады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

27. Жарғылық капитал

2021 жылғы 31 желтоқсандагы жағдай бойынша жарғылық және шығарылған жарғылық капитал жалпы құны 61,422,794 мың теңге болатын 9,996,800 жай акцияны қамтиды (31 желтоқсан 2020 ж.: жарғылық және шығарылған жарғылық капиталға жалпы құны 7,100,320 25,879,475 мың теңге болатын жай акциялар кіреді).

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде дивидендтер жарияланған немесе төленген жок.

2021 және 2020 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде Топ акционерлері 35,543,319 мың теңге (2,896,480 жай акция) және 10,178,375 мың теңге (тиісінше 335 мың) теңгеге ақша қаражатын капиталға енгізу арқылы жарғылық капиталды ұлғайтты.

28. Шартты қаржылық міндеттемелер

Курделі шығындар бойынша міндеттемелер

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандагы жағдай бойынша Топтың курделі шығындар бойынша елеулі міндеттемелері болған жок.

Операциялық жалдау бойынша міндеттемелер

2021 жылғы 31 желтоқсандагы жағдай бойынша, Топ жалға алушы болып табылатын кеңсе үй-жайларын жоюға жатпайтын операциялық жалдау шарттарына қатысты болашақта ең төменгі жалдау төлемдері төмендегідей ұсынылады:

Келісімшарттық міндеттемелер	1 жылға	1-3 жыл	3-5 жыл	Барлығы
Операциялық кеңсені жалға алу	54,248	64,800	58,965	178,013
БАРЛЫҒЫ	54,248	64,800	58,965	178,013

2020 жылғы 31 желтоқсандагы жағдай бойынша, Топ жалға алушы болып табылатын кеңсе кеңістігін жоюға жатпайтын операциялық жалдау шарттарына қатысты болашақта ең төменгі жалдау төлемдері төмендегідей ұсынылады:

Келісімшарттық міндеттемелер	1 жылға	1-3 жыл	3-5 жыл	Барлығы
Операциялық кеңсені жалға алу	3,168	-	-	3,168
БАРЛЫҒЫ	3,168	-	-	3,168

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық тенгемен мыңдармен)

Несиеге байланысты міндеттемелер

2021 жыне 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиеге қатысты міндеттемелер

Топтар келесідей ұсынылған:

	2020 жылғы 31	2021 жылғы 31 желтоқсан	желтоқсан
Берілген кепілдіктер	2,256,977	2,404,913	
Пайдаланылмаган несиелік жөлілер	4,375,422	117,200	
жалпы	6,632,399	2,522,113	

Сот талап арыздары

Кәдімгі қызмет барысында клиенттер Топқа қарсы наразылықтар кояды. Басшылық тұтынушылардың шағымдары нәтижесінде айтарлықтай шығын болмайды деп есептейді және тиісінше, шоғырландырылған қаржылық есепте ешкандай резервтер күрьлмаган.

Салық салу

Қазақстандық коммерциялық және, атап айтқанда, салық заңнамасында бірнеше түсіндірме болуы мүмкін нормалардың болуына байланысты, сондай-ақ салық органдарының салық төлеушінің қызметі туралы өз бетінше шешім қабылдау тәжірибесіне байланысты Топ басшылығының қызметіндегі заңнаманы түсіндіруге негізделген кез келген нақты әрекеттер салық органдары тараудын дауланатынын, бұл қосымша салықтарды, есімпұлдарды және пайыздарды есептеуге әкеп соғу мүмкін. Топ басшылығы барлық қажетті салық есептеулері жасалғанына және тиісінше шоғырландырылған каржылық есепте ешқандай провизиялар есептелмегеніне сенімді. Салық органдары соңғы уш жылдағы салық деректеріне тексеру жүргізе алады.

Зейнетақы төлемдері

«Бірыңгай жинақтаушы зейнетакы қоры» АҚ Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметкерлерге мемлекеттік зейнетакы төлемдерін төлейді. 2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың қазіргі немесе бұрынғы қызметкерлері алдында қосымша зейнетакы төлемдері, зейнеткерлікке шықканнан кейінгі медициналық көмек, сақтандыру төлемдері немесе басқа да зейнетакы төлемдері бойынша міндеттемелері болған жоқ.

Фудициарлық қызмет

Топ өз қызметі барысында клиенттердің қаражатын олар белгілеген белгілі 1 критерийлерге сәйкес басқару мақсатында клиенттермен шешім қабылдауды шектейтін келісімдер жасайды. Топ осындай қаражаттар немесе бағалы қағаздар клиентке қайтарылғанға дейін Топ тарапынан немікұрайлылық немесе қасакана дефолт салдарынан келтірілген залалдар үшін жауап береді. Кез келген уақытта Топтың ең жоғары ықтимал қаржылық тәуекелі клиенттің позициясы бойынша кез келген іске асырылмаған кірістер/шығындар плюс/минус клиент қаражатының сомасына тең. Топтың басқаруындағы қаржы активтерінің баланстық құны басқарудағы активтердің сипатына байланысты әділ құнға жуықтайды. Альмадық кіріс қаржылық активтердің белгілі бір пайызы ретінде анықталады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Операциялық орта

Дамып келе жатқан нарықтар, соның ішінде Қазақстан дамыған нарықтардағыдан ерекшеленетін экономикалық, саяси, әлеуметтік, соттық және реттеуіш тәуекелдерге ұшырайды. Қазақстанда бизнес жүргізуді реттейтін заңдар мен ережелер тез өзгеріп, еркін түсіндірілу мүмкін. Қазақстанның болашақтағы даму бағыты көп жағдайда мемлекеттің салық және ақша-несие саясатына, қабылданған заңдар мен нормативтік актілерге, елдегі саяси жағдайдың өзгеруіне байланысты. Қазақстан мұнай мен газдың үлкен көлемін өндіріп, экспорттайтындықтан, Қазақстан экономикасы мұнай мен газдың әлемдік бағасының өзгеруіне ерекше сезімтал.

Covid-19 пандемиясы

2020 жылғы басында жаңа коронавирус (COVID-19) бүкіл әлемде өте жылдам тарала бастады, бұл Дүниежүзілік денсаулық сақтау үйімінің 2020 жылғы наурыз айында пандемия деп жариялауына әкелді. Қоپтеген елдердің COVID-19 таралуын тоқтату үшін қабылдаған шаралары қоپтеген компаниялар үшін айтарлықтай операциялық қызындықтар туғызуда және әлемдік қаржы нарықтарына айтарлықтай әсер етеді. Нәтижесінде Топ жаһандық экономикаға және ірі қаржы нарықтарына кері әсер ету нәтижесінде COVID-19 одан да үлкен әсер етуі мүмкін. COVID-19-ның Топ қызметіне әсер етуінің маңыздылығы көбінесе вирустың жаһандық және қазақстанның экономикаға әсер етуінің ұзақтығы мен дәрежесіне байланысты.

Топ басшылығы COVID-19 пандемиясының Компания қызметінің нәтижелеріне, болжамды қаржыландыруға, капитал позицияларына әсерін қарастырды, сондай-ақ одан әрі стресстік сценарийлердің әсерін ескерді. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ негізгі экономикалық айнымалыларды өзгерту арқылы стресс-тестілеу жүргізді және ішкі стресс-тестілеудің бөлігі ретінде бірқатар әртүрлі стресс сценарийлері пайдаланылды. Олар экстремалды, бірақ ақылға қонымды және тәуекелдерді басқару жүйесі қолдайтын ықтимал тәуекелдерді басқару және азайту әрекеттерін ескере отырып өзірленген. Стресс-тестілеу нәтижелері Топтың қаржылық көрсеткіштерінің нашарлауын көрсетеді (активтердің, меншікті капиталдың, пайыздық кірістердің, комиссиялық кірістердің төмендеуі, несиелік шығындар бойынша шығыстардың өсуі). Сонымен бірге, ескере отырып

Топ басшылығы экономикалық жағдайдағы ағымдағы өзгерістерді қадағалайды және жақын болашақта Топ бизнесінің тұрақтылығы мен дамуын қолдау үшін қажет деп санайтын шараларды қабылдайды. Дегенмен, экономикалық жағдайдағы өзгерістердің Топтың болашак қызметінің нәтижелеріне және қаржылық жағдайына әсері айтарлықтай болуы мүмкін.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)**

29. Байланысты тараптардың операциялары

Байланысты тараптар немесе байланысты тараптармен операциялар 24 Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашып көрсету IAS Халықаралық стандартына сәйкес бағаланады. Байланысты тараптар байланысты емес тараптар арасында болмайтын мәмілелер жасай алады. Байланысты тараптармен мәмілелердің шарттары мен сомасы әдетте байланыссыз тараптар арасындағы мәмілелерден ерекшеленбейді.

Әрбір ықтимал байланысты тарапты қарастыру кезінде олардың құқықтық нысаны фана емес, тараптардың қарым-қатынасының мәні де ескеріледі.

**2021 жылғы 31 2020 жылғы
желтоқсан 21**

	Байланысты тараптардың операциялары	Қаржылық ақпарат баптары бойынша жалпы санаттар	Байланысты тараптардың операциялары	Қаржылық ақпарат баптары бойынша жалпы санаттар
Күтілетін несиелік залалдарды жабуга дейінгі дебиторлық берешек	283,169	2,133,897	436,476	1,427,305
- <i>Топтың немесебас компанияның негізгі Негізгі басқарушы персоналы</i>	762			5,428
- <i>Бас компания, бас компания арқылы</i>				
- үлестес				
компаниялар	197,422		383,493	
- <i>түпкілікті акционер</i>	84,985		47,555	
Дебиторлық берешек бойынша күтілетін несиелік шығындар	(43,180)	(565,617)	(133,163)	(744,789)
- <i>Топтың негізгі басқарушы персоналы</i>	(649)		(319)	
- <i>немесе бас компания</i>				
- <i>Бас компания, бас компания</i>				
арқылы үлестес				
компаниялар	(16,917)		(98,714)	
- <i>түпкілікті акционер</i>	(25,614)		(34,130)	
Тәртіптелген қарыз	-	-	(2,933,873)	(2,933,873)
- <i>бас компания арқылы</i>				
- үлестес компаниялар	-		(2,933,873)	
Өзге де міндеттемелер				
- <i>Топтың немесе бас компанияның негізгі басқарушы персоналы</i>	(92,984)	(881,282)	(28,393)	(390,044)
	(92,984)		(28,393)	

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың еншілес үйымы Банк «Банк Фридом Финанс

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Кақақстан» АҚ 7 339 968 мың теңгеге Топтың мүдделі тарапы болып табылатын «Фридом Финанс Кредит» ЖШС микроқаржы ұйымынан микрокредиттерді сатып алды.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

2021 және 2020 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы пайда және залал туралы шоғырландырылған есепте байланысты тараптармен операциялардан туындайтын келесі сомалар танылды:

	Жыл аяқталды		Жыл аяқталды	
	31 желтоқсан, 2021 жыл		31 желтоқсан, 2020 жыл	
	Жалпы санаттар сәйкес	Жалпы сәйкес	Жалпы сәйкес	Жалпы сәйкес
	бар байланысты партиялар	мақалалар Қаржылық акпарат	бар байланысты партиялар	мақалалар Қаржылық акпарат
Пайыздық кірістен есептелген				
тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін				
қолдану	-	1,229,482	572,253	820,104
- <i>Бас компания арқылы</i>				
<i>улеңстес компаниялар</i>	-		572,253	
Пайыздық шығындар				
- <i>Бас компания арқылы улеңстес</i>	(20,364)	(18,617,253)	(4,718)	(3,070,255)
<i>компаниялар</i>		(20,364)		(4,718)
Қызметтер мен комиссиялардан түсsetін				
кірістер	1,289,463	7,193,828	972,026	4,558,169
- <i>Топтын негізгі басқарушы персоналы</i>				
<i>немесе бас компания</i>	1,212		5,804	
- <i>Бас компания, компаниялар,</i>				
<i>ата-ана арқылы байланысты</i>				
<i>компания</i>	1,160,443		905,638	
- <i>тұркілікті акционер</i>		127,808		60,584
Операциялық шығындар	(42,351)	(7,899,552)	(1,318)	(3,726,054)
- <i>Бас компания, компаниялар,</i>				
<i>ата-ана арқылы байланысты</i>				
<i>компания</i>	(42,351)		(1,318)	
Жалақы қысқа мерзімді сыйақымен				
ұсынылған	(231,615)	(4,151,481)	(198,213)	(2,042,845)
- <i>Топтын негізгі басқарушы персоналы</i>				
<i>немесе бас компания</i>	(231,615)		(198,213)	

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (Қазақстандық теңгемен мындармен)

30. Қаржы құралдарының әділ құны

ХКЕС-қа сәйкес әділ құн активті сату үшін алынатын немесе бағалау күніндегі нарық қатысуышылары арасындағы реттелген мәміледе міндеттемені беру үшін төленетін бағаға сілтеме жасау арқылы анықталады.

Әрбір есепті күнде Топ Топтың есеп саясаты қайта бағалауды немесе қайта бағалауды талап ететін активтер мен міндеттемелер құнының өзгерістерін талдайды. Осы талдаудың мақсаттары үшін Топ бағалау есептеулеріндегі ақпаратты шарттармен және басқа да маңызды құжаттармен салыстыру арқылы алдыңғы бағалауда пайдаланылған негізгі мәліметтерді қарайды. Сондай-ақ Топ әрбір актив пен міндеттеменің әділ құнындағы әрбір өзгерісті тиісті сыртқы көздермен салыстырып, өзгерістің орынды екенін анықтайды. Бұл шолуды Бухгалтерлік есеп және есеп беру болімі және Тәуекелдерді басқару департаменті жүргізеді және бекітеді.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мындармен)

Келесі кестелер Топтың қаржылық активтері мен міндеттемелерін 2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бағалау әдістемесін пайдалана отырып, күтілетін кредиттік шығындарды өтегенге дейін көрсетеді:

Қаржылық активтер/қаржылық міндеттемелер	Әділ құны бойынша		Әділ құни иерархиясы	Бағалау әдістемесі және негізгі мәліметтер	Елеулі Бақыланбайты бақыланбайттар и кірістер ын кірістер ауқымына және әділ құнға байланысты
	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31			
Түннің емес қаржылық активтер. әділ бағаланады пайда немесе шығын арқылы құн (15-ескертпе)	386,605,094	76,820,040	1-денгей	Белсенді нарықтағы баға белгіленімі* Жатпайды	Жатпайды
Түннің емес қаржылық активтер, әділ бағаланады пайда немесе шығын арқылы құн (15-ескертпе)	12,407,091	2,163,053	2-денгей	Белсенді емес нарықтағы 1 сатып алушыга белгіленген Жатпайды	Жатпайды
Түннің емес қаржылық активтер, әділ бағаланады пайда немесе шығын арқылы құн (15-ескертпе)	-	50	3-денгей	Женілдетілген тәсіл байланысты бағалы қағаздардың төмен Жатпайды	Жатпайды
Жалпы қаржылық активтер, әділ бағаланады					

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Пайда немесе залал арқылы әділ
құн бойынша бағаланатын 399 012 185 78 983 143
қаржы активтерінің жиыны

Өзге де жиынтық кіріс арқылы		
әділ құн бойынша		
Бағаланатын қаржы активтерінің		
жиыны	575	575 3-денгей
Жалпы қаржылық активтер,		
әділ бағаланады		
басқа кешенді арқылы құны		
табыс	575	575

Женілдетілген тәсіл байланысты
бағалы қағаздардың томен көлемі Жатпайды Жатпайды

* Жылдан кемінде 10 мәміле орын алатын нарық.

2021 және 2020 жылдар ішінде деңгейлер арасында қаржылық қуралдарды елеулі қайта жіктеу немесе Топтың қаржы қуралдарын бағалау әдістемесінде өзгерістер болған жок.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Казақстандық теңгемен мыңдармен)**

Тұрақты негізде әділ құн бойынша есепке алынбайтын қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің әділ құны (бірақ әділ құн міндettі түрде ашылуымен).

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаттары мен олардың баламаларының, дебиторлық берешектердің, РЕПО келісімдерінің, кредиторлық берешектердің және басқа қаржылық міндеттемелердің тенгерімдік құны осындаи қаржы құралдарының қысқа мерзімді сипатына байланысты олардың әділ құнына жуықтайды.

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша клиенттерге берілген несиelerdің әділ құны жыл аяғындағы қолданыстағы нарықтық мөлшерлемелерді пайдалана отырып, болжамды өтеу мерзімдері бойынша жекелеген несиeler бойынша болжамды болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы анықталды.

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ағымдағы шоттар мен клиенттердің депозиттері бойынша пайыздық мөлшерлемелер нарықтық мөлшерлемелерге жақын, сондықтан баланстық құн әділ құнға жуықтайды.

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктар мен кредиттік мекемелерден өтеу мерзімі 1 айдың ішінде толенетін қарыздың әділ құны, баланстық құн осы қаржы құралдарының өте қысқа мерзімдеріне байланысты әділ құнға жуықтайды. Өтеу мерзімі 1 айдан асатын активтер мен міндеттемелер үшін әділ құн жыл сонындағы тиісті нарықтық мөлшерлемелер бойынша дисконтталған болашақ ақша ағындарының есептік құны ретінде бағаланды.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктарден алынатын берешектердің, клиенттерге берілген қарыздардың, ағымдағы шоттар мен клиенттерге депозиттердің, кредиттік ұйымдарға және реттелген борыштық тенгерімдік құны олардың әділ құнына сәйкес келеді, өйткені олар жасалған құнға әділ құны бойынша танылған. бизнесті біріктіру және айтарлықтай өзгерген жок.

Келесі кестеде әділ құн бойынша бағаланбайтын қаржылық активтер мен міндеттемелердің баланстық құны мен әділ құны жинақталған:

2021 жылғы 31 желтоқсан,

	Әділ құн	Баланстық құны
Қаржылық активтер		
Клиенттерге несиeler	15,803,088	14,322,312
Қаржылық міндеттемелер		
Ағымдағы шоттар және клиенттердің депозиттері	101,682,325	99,027,610
Несиелік мекемелердің қаражаттары	3,828,429	3,501,317

2021 жылғы 31 желтоқсан **Баланстық**
Әділ құн **құны**

Қаржылық міндеттемелер		
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	4,385,787	4,270,023

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық тенгемен мыңдармен)

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсанда әділ құны бойынша танылған және өлшенген қаржы құралдарының белгілі 1 маңызды сыйнаптары үшін әділ құн иерархиясын бағалауға және ұсынуға Топтың көзқарасы келесідей:

	1-денгей	2-денгей	3-денгей	2021 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
Эділ құн бойынша бағаланатын активтер				
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	386,605,094	12,407,091		399,012,185
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері		-	575	575
Эділ құн ашылатын активтер				
Клиенттерге несиeler		14,322,312		14,322,312
Эділ құн ашылатын міндеттемелер				
Ағымдағы шоттар және клиенттердің Несие мекемелеріндегі қорлар		99,027,610 3,501,317		99,027,610 3,501,317
	1-денгей	2-денгей	3-денгей	2020 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
Эділ құн бойынша бағаланатын активтер				
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	76,820,040	2,163,053	50	78,983,143
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері		-	575	575
Эділ құн ашылатын міндеттемелер				
Шығарылған борыштық бағалы	4,270,023		-	4,270,023

31. Тәуекелдерді басқару саясаты

Тәуекелдерді басқару Топтың бизнесі үшін маңызды және Топ қызметінің негізгі элементтерінің бірі болып табылады. Топ қызметіне тән негізгі тәуекелдер нарықтағы пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне және әділ құнның өзгеруіне байланысты тәуекелдер болып табылады. Төменде осы қаржылық тәуекелдерді басқаруга қатысты Топтың саясатының сипаттамасы берілген.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (Қазақстандық тенгемен мындармен)**

Несиелік тәуекел

Топты әлеуетті кредиттік тәуекелге ұшырататын қаржы активтері негізінен банктерден алынатын ақша қаражаттарының баламалары, пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері, басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері және дебиторлық берешек болып табылады. Топта қызметтердің тек тиісті несие тарихы бар клиенттерге сатылуын қамтамасыз ететін процедуралар бар. Кредиторлық берешектердің баланстық құны құтілетін несиелік шығындарды шегергенде несиелік тәуекелге ұшырайтын ен жоғары соманы білдіреді. Топта несиелік тәуекелдің айтарлықтай шоғырлануы жоқ.

Несиелік тәуекел – бұл Топтың өз клиенттері немесе контрагенттері шарттық міндеттемелерін орындауы салдарынан шығындарға ұшырау тәуекелі. Топ жеке контрагенттер үшін Топ қабылдауға дайын тәуекел шегін, географиялық немесе салалық тәуекел концентрациясын белгілеу, сондай-ақ белгіленген тәуекел лимиттерінің сакталуын бақылау арқылы несиелік тәуекелді басқарады.

Топ контрагенттердің несиелік қабілетіндегі ықтимал өзгерістерді ерте анықтауды қамтамасыз ету үшін, оның ішінде кепілді мерзімді тексеруді қамтамасыз ету үшін несие сапасын тексеру процесін әзірледі. Несие сапасын тексеру процесі Топқа өзі ұшыраған тәуекелдерге байланысты ықтимал шығынды бағалауға және қажетті шараларды қабылдауға мүмкіндік береді.

Құнсыздануды бағалау

Топ тиімді пайыздық мөлшерлемені немесе оның жуықтауын пайдалана отырып дисконтталған ақша қаражатының құтілетін тапшылығын бағалау үшін ықтималдықпен өлшенген бірнеше сценарийлер негізінде БНЗ есептейді. Ақша қаражатының жетіспеуі – бұл ұйымның келісім-шартқа сәйкес келетін ақша ағындары мен ұйым алуды құткен ақша ағындары арасындағы айырмашылық. БНЗ есептеу механикасы төменде сипатталған және негізгі элементтері келесідей:

- дефолт ықтималдығы – белгілі 1 уақыт кезеңінде дефолттың орын алу ықтималдығының есептелген бағасы. Дефолт, егер актив тану тоқтатылмаса және ол әлі де портфельдің бөлігі болып табылса, қарастырылып отырган кезең ішінде белгілі 1 уақыттаған орын алуы мүмкін.
- Төлемді орындау тәуекелі бар сома – негізгі борыш пен пайыздарды төлеуді қоса алғанда, келісім-шарт бойынша немесе басқа жолмен, несиeler бойынша құтілетін өтеулерді қоса алғанда, есепті құннен кейін осы сомада құтілетін өзгерістерді ескере отырып, кандай да 1 болашақ құндеңі төлемеу қаупі бар соманы бағалау. Шыгарылған және пайыздар төлемдердің кешіктірілуі нәтижесінде есептелген.
- Әдепкі жоғалту жылдамдығы белгілі 1 уақыт кезеңінде дефолт орын алған жағдайда пайда болатын шығынды бағалау болып табылады. Бұл көрсеткіш келісім-шартта көзделген ақша ағындары мен несие беруші алуды қүтетін ақша ағындары арасындағы айырмашылық негізінде есептеледі, оның ішінде кепілді сату нәтижесінде. Әдетте орындау қаупі бар мәннің пайзызы ретінде көрсетіледі.

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (Қазақстандық тенгемен мындармен)**

Дефолттың анықтамасы және сауықтыру

Топ қаржы құралы бойынша дефолт орын алды деп есептейді, сәйкесінше қарыз алушы келісім-шарт бойынша төлемдерді өтеу мерзімі 60 құннен асқан жағдайда, ЭКК есептеу мақсатында оны 3-кезең (несиелік- құнсызданған активтер) ретінде жіктейді.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Клиенттің дефолтқа ұшырауын сапалы бағалаудың бір бөлігі ретінде Топ төлемнің мүмкін еместігін көрсетуі мүмкін бірката оқигаларды да қарастырады. Мұндай оқигалар болған жағдайда Топ мұндай оқиганың дефолтқа әкеліп соқтырмайтынын және БНЗ есептеу мақсатында активтерді 3-сатыға немесе 2-кезенге жатқызу орынды немесе орынды еместігін мүқият талдайды. Мұндай оқигаларға мыналар жатады:

- қарыз алушының (тең қарыз алушының) қайтыс болуы;
- борышкер (немесе борышкер тобындағы занды тұлға) банкрот деп танылған, сот шешімі бойынша банкрот деп танылған немесе өзін банкрот деп жариялаган;
- қарыз алушының қаржылық жағдайының соңғы 12 айда 1 немесе бірнеше рет нашарлауына байланысты қарыз несие сапасын қалпына келтіру өлшемдерін ескере отырып қайта құрылымдалған;
- уәкілдегі органның қаржы активіне дефолт мәртебесін беру туралы шешімі.

Топтың саясатына сәйкес қаржы құралдары «кемделген» болып саналады, сондықтан есепті күні дефолт критерийлерінің ешқайсысы сақталмаган жағдайда, осы қаржы құралы бойынша берешектің төмендеуі нәтижесінде 3-кезеңнен ауыстырылады. Оның 1 бөлігін өтеу, сондай-ақ егер қайта құрылымдау болса - қарыз алушы белгіленген тәртіпте кемінде үш қатарынан шарттық төлемдерді жүзеге асырса. Активті 2-сатыға немесе 1-сатыға жатқызу керектігі туралы шешім, ол туындаған жағдайда қалпына келтіру» бастапқы танудан бері несиелік тәуекелдің айтарлықтай артуын бағалауга байланысты.

Бөлшек несиелеу

Бөлшек несиелеуге жеке тұлғаларға кепілсіз несиeler, несие карталары, овердрафттар және жылжымайтын мүлікті кепілге алған несиeler жатады. Қамтамасыз етілмеген өнімді бағалау сапалық және сандық көрсеткіштерге негізделген автоматтандырылған баллдық жүйені қолдану арқылы жүзеге асырылады. Модельдерде қолданылатын негізгі көрсеткіштер мыналар болып табылады: соңғы жұмыс орны бойынша еңбек етілі, несие тарихы, зейнетакы жарналарын төлеу кезеңділігі, білімі, отбасы жағдайы, сондай-ақ ұсынылатын несие бойынша жарна сомасының орташа шамага қатынасы. клиенттің айлық табысы. Жылжымайтын мүлікті қамтамасыз ету бойынша шығарылған өнімдерді бағалау төлем қабілеттілік дәнгейін және несиенің кепілзаттың кепіл құнына қатынасын анықтау арқылы жүзеге асырылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық тәңгемен мыңдармен)

Дефолт әуекелі бар шама

Дефолт тәуекелі бар шама («EAD») құнысыздану үшін бағалауға жататын қаржы құралдарының жалпы баланстық құны болып табылады және клиенттің дефолтқа жақындаған кезде өзінің берешегін арттыру мүмкіндігін де, өтеге нәтижесінде берешекті азайту мүмкіндігін де көрсетеді. 1-кезеңдегі қарыздар үшін EAD есептеу үшін Топ 12 айлық ЭКЖ-ны бағалау үшін 12 ай ішінде дефолт ықтималдығын бағалайды. 2 кезең, 3 кезең және СҚНҚ қаржылық активтері үшін EAD құралдың қызмет ету мерзімі ішінде орын алуды мүмкін оқиғалар үшін қарастырылады.

Топ көптеген сценарийлерге сәйкес уақыттың әртүрлі нүктелерінде ықтимал әдепкі нәтижелер ауқымын модельдеу арқылы EAD анықтайды. Содан кейін, Топ модельдерінің нәтижелеріне байланысты әрбір экономикалық сценарийге 9 XKEC сәйкес дефолт ықтималдығы тағайындалады.

Топ өз клиенттеріне, шағын және орта бизнеске және бөлшек сауда тұтынушыларына, Топ қайтарып алуға құқығы бар және/немесе лимиттерді азайта алатын әртүрлі овердрафттар мен несие карталарын ұсынады. Топ несиелік шығын тәуекеліне ұшырауды шарттық ескерту мерзімімен шектемейді және оның орнына Топтың клиенттердің мінез-құлқына қатысты күтүлдерін, төлем жасама ықтималдығын және Топ қабылдайтын болашақ несиелік тәуекелді азайту шараларын көрсететін кезең ішінде БНЗ есептейді. несиелік желілерді қысқарту немесе жабу. Несие картасының БНЗ дисконттау үшін пайдаланылатын пайыздық мөлшерлеме күтілетін әсер ету мерзімі ішінде қолданылуы күтілетін орташа тиімді пайыздық мөлшерлемеге негізделген.

Дефолт жағдайындағы шығындар

ШОБ несиелендіру жағдайында дефолт кезіндегі залал («LGD») кем дегенде ай сайын несиелік мамандармен бағаланады және тәуекелдерді басқару тобымен қаралады және бекітіледі.

Несиелік тәуекелді бағалау LGD-нің белгілі 1 деңгейлеріне әкелетін стандартты LGD бағалалу модельне негізделген. Бұл LGD деңгейлері ұсталатын кепілді сатудан өтелуі немесе жүзеге асырылуы күтілетін сомалармен салыстырганда күтілетін EAD ескереді.

Топ өзінің бөлшек несиелік өнімдерін болашақ ақша ағындарын бағалауға қатысты негізгі сипаттамалары негізінде біртекті топтарға топтайты. Бұл үшін тарихи шығындар туралы ақпарат пайдаланылады және операцияларға тән сипаттамалардың кең ауқымы (мысалы, өнім түрі, қамтамасыз ету түрлері), сондай-ақ қарыз алушының сипаттамалары қарастырылады.

Қажет болған жағдайда, қаржы құралдарының әрбір тобы үшін 9 XKEC бойынша LGD деңгейін анықтау үшін жаңа деректер мен перспективалық экономикалық сценарийлер пайдаланылады. Болашаққа қатысты ақпаратты бағалау кезінде күтілетін нәтижелер бірнеше сценарийлерге негізделеді. Негізгі деректердің мысалдарына ипотекалық несие беру кезіндегі үй бағасын, төлем мәртебесін немесе құралдар тобы бойынша шығындарды көрсететін басқа факторларды қоса алғанда, кепіл құнының өзгеруі жатады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық менеджмент мұндармен)

LGD деңгейлері барлық 1, 2 және 3 кезеңдегі актив сыйнаптары мен СҚНК үшін бағаланады. Мұндай LGD деңгейлері үшін кірістер бағаланады және мүмкін болса, соңғы қалпына келтіруді ескере отырып, тарихи деректерге негізделген кері тестілеу арқылы түзетіледі.

Болжалды ақпарат және көптеген экономикалық сценарийлер

Өзінің БНЗ үлгілерінде Топ экономикалық кірістер ретінде келешекке катысты ақпараттың көң ауқымын пайдаланады, мысалы:

- Өндіріс әдісі бойынша жалпы ішкі өнімнің нақты көлем индексі;
- ҚРҰБ базалық мөлшерлемелері;
- Жұмыссыздық деңгейі;
- Инфляция.

БНЗ есептеу үшін пайдаланылатын деректер мен модельдер қаржылық есептілік ұсынылған күнгі нарықтың барлық сипаттамаларын әрдайым көрсете бермейді. Осыны көрсету үшін, кейде сапалық түзетулер немесе егер мұндай айырмашылыктар маңызды болса, уақытша түзетулер ретінде қабаттасуы мүмкін.

Болжалды ақпаратты алу үшін Топ сыртқы көздерден (сыртқы рейтингтік агенттіктер, ҚРҰБ және халықаралық қаржы институттары сияқты мемлекеттік органдар) деректерді пайдаланады. Топтың тәуекелдерді басқару командасы бірнеше сценарийлерге қолданылатын салмақтарды анықтайды. Төмендегі кестеде БНЗ бағалау үшін әрбір экономикалық сценарийде қолданылатын негізгі болашақ экономикалық айнымалылардың/жорамалдардың мәндері көрсетілген,

Негізгі факторлар	2022		
	Базалық	Оптимистік	Пессимистік
Brent мұнайының бағасы (Brent ICE), АҚШ доллары	80.0	108.0	54.7
ЖІӨ индексі, %	104.9	109.8	101.2
Мұнай және газ конденсатын өндіру көлемі, млн т	86.0	92.0	78.0
Инфляция деңгейі, %	8.5	6.9	9.5
АҚШ долларының тенгеге айырбастау бағамы	452.0	419.9	473.9
Нақты жалақы индексі	109.0	114.3	98.9
Жұмыссыздық деңгейі	5.0	4.9	8.8

Ең көп несиелік тәуекел мөлшері

Топтың несиелік тәуекелге ең көп мөлшері жеке активтерге тән тәуекелдерге және жалпы нарықтық тәуекелдерге байланысты айтартылтай өзгеруі мүмкін.

Төмендегі кестеде қаржы активтері бойынша несиелік тәуекелге ұшыраудың ең көп мөлшері көрсетілген. Баланстың қаржылық активтері үшін несиелік тәуекелге ұшыраудың ең көп мөлшері активтер мен міндеттемелерді және қамтамасыз етуді есепке алмағанда, осы активтердің баланстың құнына тең.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мындармен)

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша:

Несиелік тәуекелдің
максималды деңгейі
және өзара
есептесуден кейінгі
несиелік тәуекелдің
таза деңгейі

Қамтамасыз
етуді есепке
алу мен
ескеруден
кейінгі таза
несиелік
тәуекел

Қамтамасы з ету

Ақша қаражаттары және олардың баламалары	44,341,086	5,974,336	38,366,750
Банктердегі қаражаттар	2,248,060	-	2,248,060
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	399,012,185	-	399,012,185
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	575	-	575
Клиенттерге несиелер	15,803,088	8,792,912	7,010,176
Дебиторлық берешек	1,568,280	-	1,568,280

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша:

Несиелік
тәуекелдің
максималды
деңгейі және өзара
есептесуден кейінгі
несиелік тәуекелдің
таза деңгейі

Қамтамасыз
етуді есепке
алу мен
ескеруден
кейінгі таза
несиелік
тәуекел

Қамтамасы з ету

Ақша қаражаттары және олардың баламалары	49,349,847	9,316,677	40,033,170
Банктердегі қаражаттар	857,812	-	857,812
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	78,983,143	-	78,983,143
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	575	-	575
Клиенттерге несиелер	424,691	-	424,691
Дебиторлық берешек	1,427,305	1	1,427,304

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Қаржы активтері Fitch, Standard & Poors және Moody's сияқты халықаралық рейтингтік агенттіктер берген ағымдағы кредиттік рейтингтерге сәйкес жіктеледі. Ең жоғары ықтимал рейтинг - AAA. Инвестициялық деңгейдегі қаржылық активтер AAA-дан BBB-ге дейінгі рейтингтерге сәйкес келеді. BBB-ден төмен бағаланған қаржылық активтер алыштарлық ретінде жіктеледі.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық төңгемен мындармен)

Төменде несиес рейтингі бойынша Топтың қаржылық активтерінің бөлінуі берілген:

	>BBB	<BBB	Несиелік рейтинг тағайындал маған	2022 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	1,431,391 455,642	38,547,481 979,307	4,362,214 813,111	44,341,086 2,248,060
Банктердегі қаражаттар				
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	33,858,126	360,024,965	5,129,094	399,012,185
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері				
Берілген несиелер	-	-	575	575
Дебиторлық берешек	-	-	15,803,088	15,803,088
Ақша қаражаттары және олардың баламалары		-	1,568,280	1,568,280
	>BBB	<BBB	Несие рейтинг тағайынд алды	2020 жылғы 31 Барлығы
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	40,980,293 444,127	3,292,672	5,076,882 413,685	49,349,847 857,812
Банктердегі қаражаттар				
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	53,616,185	23,621,579	1,745,379	78,983,143
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері				
Берілген несиелер	-	-	575	575
Дебиторлық берешек		-	424,691	424,691
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	-	-	1,427,305	1,427,305

Қаржы секторындағы мекемелер әдетте қаржылық активтер мен шартты міндеттемелерден туындастын несиелік тәуекелге үшірайды. Топтың бекітілген тәуекелдерді басқару саясатына сәйкес несиелік және несиелік қабілеттілік лимиттерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін несиелік тәуекел дәрежесіне тұрақты мониторинг жүргізіледі.

Географиялық шоғырлану

Инвестициялық комитет заннамадағы өзгерістерге байланысты тәуекелді бақылайды және оның Топ қызыметіне әсерін бағалайды. Бұл тәсіл Топқа Қазақстан Республикасындағы инвестициялық ахуалдың өзгеруінен болатын ықтимал шығындарды азайтуға мүмкіндік береді.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)

2021 жылды 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Казақстандық тәңгемен мындармен)

2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы қаржылық активтер мен міндеттемелердің географиялық шоғырлануы туралы ақпарат келесі кестелерде берілген:

	Республика Қазақстан	ӘЫДҰ елдері	ӘЫДҰ елдері	2022 жылды 31 желтоқсан Барлығы
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРИ:				
Ақша қаражаттары және олардың	40,609,299	579,153	3,152,634	44,341,08
Банктердегі қаражаттар	813,728	455,643	978,689	2,248,060
Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	385,895,192	7,375,215	5,741,778	399,012,18
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	575	-	-	575
Берілген несиелер	15,803,088	-	-	15,803,08
<u>Дебиторлық берешек</u>	<u>1,274,750</u>	<u>67,648</u>	<u>225,882</u>	<u>1,568,280</u>
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРИНІҢ ЖИЫНЫ	444,396,632	8,477,659	10,098,983	462,973,27
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР:				
Шығарылған борыштық бағалы	269,236,127	-	-	269,236,12
РЕПО келісімдері бойынша	88,357,760	7,843,544	5,481,021	101,682,32
Ағымдағы шоттар және клиенттердің	3,828,429	-	-	3,828,429
Несиелік мекемелердің қаражаттары	187,958	9,302	27,154	224,414
Тәртіптелген қарызы	646,143	-	27,225	673,368
Кредиторлық берешек	374,323	218,002	16,322	608,647
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	362,630,740	8,070,848	5,551,722	376,253,31
NET позициясы	81,765,892	406,811	4,547,261	
2020 жылды 31				
	Республика Қазақстан	Елдер ӘЫЛҰ	Елдер ӘЫЛҰ	Барлығы
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРИ:				
Ақша қаражаттары және олардың	48,290,301	241,481	818,065	49,349,847
Банктердегі қаражаттар	413,979	443,833	-	857,812
Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	74,403,312	2,999,332	1,580,499	78,983,143
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	575	-	-	575
Берілген несиелер	424,691	-	-	424,691
<u>Дебиторлық берешек</u>	<u>900,752</u>	<u>1,371</u>	<u>525,182</u>	<u>1,427,305</u>
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРИНІҢ	124,433,610	3,686,017	2,923,746	131,043,373
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР:				
Шығарылған борыштық бағалы	4,385,787	-	-	4,385,787
РЕПО келісімдері бойынша	33,367,602	-	-	33,367,602
Ағымдағы шоттар және клиенттердің	49,174,255	456,754	962,832	50,593,841
Несиелік мекемелердің қаражаттары	2,380,381	-	-	2,380,381
Тәртіптік қарызы	-	2,933,873	-	2,933,873
Кредиторлық берешек	151,225	-	2,358	153,583
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	1,024,522	-	42,486	1,067,008
Басқа қаржылық міндеттемелер	108,323	-	-	108,323
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	90,592,095	3,390,627	1,007,676	94,990,398

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

ТАЗА ПОЗИЦИЯ	33,841,515	295,390	1,916,070

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Казақстандық төңгемен мыңдармен)

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі депозиттерді алуды және қаржы құралдарымен байланысты басқа да қаржылық міндеттемелерді орындау үшін, оларды төлеудің нақты мерзімі болған кезде қаражатты алу кезіндегі қыындықтардың туындау тәуекелі болып табылады.

Инвестициялық комитет Компанияның келесі қаржылық кезеңге стратегиясын анықтай отырып, өтеу мерзімін талдау арқылы өтімділік тәуекелін бақылайды. Ағымдағы өтімділікті ағымдағы өтімділікті қолдау және ақша ағының оңтайландыру үшін ақша нарықтарымен айналысатын Қазынашылық басқарады. Өтімділік тәуекелін басқару мақсатында Компания активтерді/пассивтерді басқару процесінің бөлігі болып табылатын клиенттердің және басқа операциялары бойынша болашақ күтілетін ақша қаражатының күнделікті мониторингін жүзеге асырады. Стресс-тестілеу сонымен қатар Компанияның капитал нарықтары қолжетімсіз болған кезде өтімділіктің кетуіне төтеп беру қабілетін, яғни нарыққа тәуелділігін бағалау үшін қолданылады. Топ өтімділік тәуекелдерін басқарады және бақылайды және өтімділік тәуекелін басқару жүйелері мен механизмдерінің ішкі тәуекелдік аппетитке сәйкестігін қамтамасыз етеді, стратегия және нормативтік талаптар. Топтың қаржыландыру және өтімділік позициясы оның маңызды клиенттер базасымен және клиенттер сегменттері бойынша берік қарым-қатынастармен қамтамасыз етілген. Контрагент, валюта және тенор бойынша қаржыландырудың шоғырлануы тұрақты негізде бақыланады және шоғырлану бар жерлерде олар жоспарлау процесінің бөлігі ретінде басқарылады және қаржыландыру мен өтімділік тәуекелін бақылаудың ішкі жүйесімен шектеледі, талдау жүйелі түрде жоғары басшылыққа ұсынылады.

Төмендегі кестеде Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінің үлестік бағалы қағаздарының өтеу мерзімі 1 айға дейін болады, себебі Гурппас қажет болған жағдайда бұл бағалы қағаздарды қысқа мерзім ішінде сата алады деп есептейді, себебі олар бағалы қағаздар нарықта белсенді түрде сатылуда. Топ өтімді активтерді бағалы қағаздарды РЕПО және кери РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер бойынша немесе төменде көрсетілген пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтерді сатуға қосымша тікелей сату арқылы жылдам монетизациялауға қабілетті. қалған өтеу мерзімдерімен «3 айдан 1 жылға дейін», «1 жылдан 5 жылға дейін» және «5 жылдан астам» өтімділік позицияларын қалпына келтіру қажет болған жағдайда, қолданыстағы бизнес немесе тәуекелдерді басқару стратегияларынан басым. Кейіннен келісім-шарттардың талаптарына сәйкес 1 айға дейінгі өтеу мерзімімен ұсынылған РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер өтелді.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Казақстандық теңгемен мыңдармен)

	2021 жылғы 31 желтоқсан				
	1 айға дейін	1-3 ай дейін	3 ай - 1 жыл	5 жылдан 1-5 жыл	Барлығы
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІНІҢ					
Ақша қаражаттары және олардың	44,341,086	-	-	-	- 44,341,086
Банктердегі қаражаттар	2,248,06	-	-	-	- 2,248,060
Пайда немесе залал арқылы					
әділ құн бойынша бағаланатын	159,961,92	388,237	17,653,091 66,290,605 154,718,32	399,012,185	
қаржы активтері					
Өзге де жиынтық кіріс арқылы	575	-	-	-	- 575
әділ құн бойынша бағаланатын	28,743	43,559	709,033 6,491,720	8,530,033 15,803,088	
қаржы активтері	1,156,85	99,401	122,868 188,940	219 1,568,280	
Қаржы активтерінің жиыны	207,737,24	531,197	18,484,992 72,971,265	163,248,57	462,973,274
ҚАРЖЫЛЫҚ					
РЕПО келісімдері бойынша	269,170,07	66,050	-	-	269,236,127
Ағымдағы шоттар және	51,478,333 6,423,293		25,128,001 18,227,387	425,311 101,682,325	
Несиелік мекемелердің	-	37,908	-	3,790,521	3,828,429
Тәртіптелген қарыз	-	83,698	140,716	-	224,414
Кредиторлық берешек	96,515	12,380	326,256	238,217	- 673,368
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	108,890	14,976	484,781	-	- 608,647
Қаржылық міндеттемелер	320,853,81				
жиының	5	6,638,305	26,079,754	18,465,604	4,215,832 376,253,310
Қаржылық активтер арасындағы					
					159,032,74
және қаржылық міндеттемелер	(113,116,573)	(6,107,108	(7,594,762)	54,505,6616	
	1 айға дейін	1-3 ай дейін	3 ай - 1 жыл	5 жылдан 1-5 жыл	2020 жылғы 31
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ					
Ақша қаражаттары және олардың	49,349,847	-	-	-	- 49 349 847
Банктердегі қаражаттар	857,812	-	-	-	- 857.812
Пайда немесе залал арқылы					
әділ құн бойынша бағаланған					
қаржы активтері	39,058,742		1,393,643 18,919,890	19,610,868	78,983,143
Өзге де жиынтық кіріс арқылы					
әділ құн бойынша бағаланған					
Каржы активтері	575	-	-	-	- 575
Клиенттерге несиелер	-		424,691	-	424,691
Дебиторлық берешек	1,427,305	-	-	-	- 1,427,305
Қаржылық активтерінің жиыны	90,694,281		1,393,643 19,344,581	19,610,868	131,043,37
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР					
Шығарылған борыштық бағалы	-	4,385,787	-	-	4,385,787
РЕПО келісімдері бойынша	33,367,602	-	-	-	33,367,602
Ағымдағы шоттар және	16,683,834	7,253,392 18,740,458	7,901,959	14,198	50,593,841
Несиелік мекемелердің	-	-	-	2,380,381	2,380,381

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Тәртіптелген қарыз	-	-	*	2,933,873	2,933,873
Кредиторлық берешек	36,388	117,195	-	-	153,583
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	100,840	20,767	374,514	570,887	- 1,067,008
Өзге де қаржылық міндеттемелер	-		108,323	-	108,323

Қаржылық міндеттемелер жиыны 50,188,664 7,391,354 23,609,082 8,472,846 5,328,452 94,990,398

Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелер арасындағы айырмашылық 40,505,617 (7,391,354) (22,215,439) 10,871,735 14,282,416

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық менгемен мыңдармен)

Төмөндегі кестелерде Топтың белгіленген өтеу мерзімі бар туынды емес қаржылық міндеттемелерінің шарттық өтеу мерзімдері туралы мәліметтер берілген. Сандар Топтың қаржылық міндеттемелерінің дисконталмаған ақша ағындары негізінде, өтеу талап етілуі мүмкін ең аз өтеу мерзімдері негізінде берілген. Кестеде пайыздық төлемдер бойынша да, міндеттемелердің негізгі сомасы бойынша да ақша каражаттарының қозғалысы көрсетілген.

Келісімшарттық өтеу мерзімдері Топтан төлем талап етілуі мүмкін ең ерте күн негізінде аныкталады.

	1 айга дейін	1-3 ай дейін	3 ай - 1 жыл		5 жылдан астам	2022 жылғы 31 желтоқсан Барлығы							
			1-5 жыл										
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР													
Келісім бойынша міндеттемелер													
РЕПО	269,694,514					269,694,514							
Ағымдағы шоттар және													
клиенттердің депозиттері	49,798,806	8,414,597	28,426,333	17,591,184	1,331,641	105,562,561							
Несиелік мекемелердің	-	87,809	265,467	1,414,070	9,464,251	11,231,597							
Тәртіптелген қарыз	8,650	166,620	-	-	-	175,270							
Кредиторлық берешек	102,918	20,956	362,109	259,993	-	745,976							
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	109,250	191,425	307,972	-	-	608,647							
Қаржылық міндеттемелер жынысы	319,714,138	8,881,407	29,361,881	19,265,247	10,795,892 388,018,565								
1 айга дейін		3 ай - 1 жыл		5 жылдан астам		2020 жылғы 31 желтоқсан Барлығы							
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР													
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар													
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	34,539,328		-	-	-	34,539,328							
Ағымдағы шоттар және													
Несиелік мекемелердің	-	59,781	178,549	953,975	5,518,932	6,711,237							
Тәртіптелген қарыз	15	19,141	162,577	834,139	5,770,802	6,786,674							
Кредиторлық берешек	47,211	117,195	-	-	-	164,406							
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	115,867	34,328	554,247	496,152	-	1,200,594							
Қаржылық міндеттемелер жынысы	51,608,352	7,483,837	24,459,847	10,191,669	11,303,931	105,047,636							
Нарықтық тәуекел													
Нарықтық тәуекел пайыздық тәуекелді, валюталық тәуекелді және Топ ұшырауға бейім басқа да баға тәуекелдерін қамтиды. 2021 және 2020 жылдары Топта осы тәуекелдердің құрамында және осы													

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

тәуекелдерді бағалау және басқару әдістерінде елеулі өзгерістер болған жоқ.

Инвестициялық комитет пайыздық мөлшерлеме мен нарықтық тәуекелді Топтың пайыздық позициясын басқару арқылы оң пайыздық маржаны қамтамасыз етеді. Топ басшылығы Топтың ағымдағы қаржылық нәтижелеріне мониторинг жүргізеді, Топтың пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне осалдығын және Топтың пайдасына әсерін бағалайды.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (Қазақстандық тенгемен мындармен)

Инвестициялық комитет инвестициялық стратегияны анықтайды және бекітеді, сатып алуға ұсынылған бағалы қағаздардың тізімін бекітеді, инвестициялық шешімдерді қабылдайды және Топтың инвестиациялық портфелін талдайды.

Пайыздық тәуекел

Топ нарықтық жағдайлардың қолайсыз өзгерістерінен туындауы мүмкін ықтимал шығындарды кезеңді түрде бағалау арқылы пайыздық тәуекелді басқарады. Топтың пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне ұшырауы, ең алдымен, оның инвестиациялық портфелі мен өтелмеген қарызына байланысты. Топтың инвестиациялық саясаты әдетте бағалы қағаздардың инвестиациялық дәрежеде болуын талап етеді және кез келген жеке эмитенттің (мемлекеттік және квазимемлекеттік бағалы қағаздардан басқа) несиелік тәуекелге ұшырауын шектейді. Инвестициялық портфельге байланысты пайыздық тәуекелді мәнді бағалауды қамтамасыз ету мақсатында Компания басшылығы пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі инвестиациялық портфель құнына тиғізетін әсерін анықтау үшін сезімталдық талдауын жүргізді. кірістілік қисығында 100 базистік тармақтың параллель жылжуын болжағанда. Топтың 2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы инвестициялық позициясына сүйене отырып, барлық өтеу мерзімдері бойынша пайыздық мөлшерлемелердің 100 базистік тармаққа болжамды ұлғаюы портфельдің әділ нарықтық құнының (18,389,781) мың теңгеге және (2,475,428) қосымша төмендеуіне әкеледі. Мұндай шығындар Топ инвестиацияны өтеуге дейін сатқан жағдайда ғана туындауы мүмкін. 2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша барлық өтеу мерзімдері бойынша пайыздық мөлшерлемелерді 100 базистік тармаққа болжамды төмендету портфельдің әділ нарықтық құнын тиісінше 18,389,781 мың теңгеге және сәйкесінше 2,475,428 мың теңгеге арттырады

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел валюта бағамының өзгеруіне байланысты қаржы құралы құнының өзгеру тәуекелін білдіреді. Топтың қаржылық жағдайы мен ақша ағындары шетелдік валюта бағамдарының ауытқуының әсеріне ұшырауға бейім.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы) 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (Қазақстандық тенгемен мындармен)

Топтың валюталық тәуекел деңгейі туралы ақпарат төмөнде көлтірілген:

	Қазақстандық тенге	АҚШ доллары	Өзге валюталар	2022 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
Каржы активтері				
Ақша қаражаттары және олардың	10,361,929	27,953,041	6,026,116	44,341,086
Банктердегі қаражаттар	813,728	455,643	978,689	2,248,060
Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	372,495,214	19,106,935	7,410,036	399,012,185
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	575	-	-	575
Берілген несиeler	15,803,088	-	-	15,803,088
Дебиторлық берешек	1,368,151	104,090	96,039	1,568,280
Каржы активтерінің жиыны	400,842,685	47,619,709	14,510,880	462,973,274
Каржылық міндеттемелер				
РЕПО келісімдері бойынша	265,600,835	3,635,292	-	269,236,127
Ағымдағы шottтар және	54,519,760	40,134,266	7,028,299	101,682,325
Несиелік мекемелердің қаражаттары	3,828,429	-	-	3,828,429
Тәртіптелген қарызы	212,083	10,950	1,381	224,414
Кредиторлық берешек	673,368	-	-	673,368
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	608,647	-	-	608,647
Каржылық міндеттемелер жиыны	325,443,122	43,780,508	7,029,680	376,253,310
АШЫҚ БАЛАНСТЫҚ ПОЗИЦИЯ	75,399,563	3,839,201	7,481,200	

	қазақ тенгени құрады	АҚШ	Басқа валютала	2020 желтоқсан Барлығы
Каржы активтері				
Ақша қаражаттары және олардың	34,950,568	12,888,937	1,510,342	49,349,847
Банктердегі қаражаттар	413,979	443,833	-	857,812
Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	65,579,473	11,045,343	2,358,327	78,983,143
Өзге де жиынтық кіріс арқылы қаржы активтері	575	-	-	575
Берілген несиeler	424,691	-	-	424,691
Дебиторлық берешек	1,242,392	184,084	829	1,427,305
Каржы активтерінің жиыны	102,611,678	24,562,197	3,869,498	131,043,373
Каржылық міндеттемелер				
Шығарылған борыштық бағалы	-	4,385,787	-	4,385,787
РЕПО келісімдері бойынша	31,491,200	1,876,402	-	33,367,602
Ағымдағы шottтар және	37,873,170	11,561,083	1,159,588	50,593,841
Несиелік мекемелердің қаражаттары	2,380,381	-	-	2,380,381
Тәртіптелген қарызы	2,061,265	872,608	-	2,933,873
Кредиторлық берешек	153,364	65	154	153,583
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	1,067,008	-	-	1,067,008

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Басқа қаржылық міндеттемелер	108,323	-	-	108,323
Қаржылық міндеттемелер жиыны	75,134,711	18,695,945	1,159,742	94,990,398
АШЫҚ БАЛАНСТЫҚ ПОЗИЦИЯ	27,476,967	5,866,252	2,709,756	

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мындармен)**

Валюталық тәуекелге сезімталдықты талдау

Төмендегі кестеде Топтың АҚШ долларының теңгеге қатысты бағамының 30%-ға жоғарылауы мен төмендеуіне сезімталдығының талдауы берілген.

31 желтоқсан, 2021 және 2020, тиісінше. Топтың негізгі басқарушы персоналына валюталық тәуекелділік туралы есеп беру кезінде Топ іштей колданатын бұл сезімталдық деңгейлері басшылықтың валюта бағамдарының ықтимал өзгерістеріне берген бағасын білдіреді. Сезімталдық талдау кезең соңындағы айырбастау бағамдары арқылы қайта есептелетін кезеңнің аяғында сақталған шетел валютасындағы сомаларды ғана қамтиды.

Төменде 2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша активтің номиналды құнына негізделген салық салуга дейінгі пайдаға немесе залалға және меншікті капиталға әсері берілген:

	31 желтоқсан, 2021 жыл	31 желтоқсан, 2020 жыл
	Тенге/USD+30%	Тенге/USD-30%
	%	
Салық пен меншікті капиталға дейінгі пайдаға әсері	1,151,760	(1,151,760)
		1,759,876
		(1,759,876)

Сезімталдық талдаудың шектеулери

Жоғарыдағы кестелер негізгі болжамға негізделген өзгерістің әсерін көрсетеді, ал басқа болжамдар өзгеріссіз қалады. Шын мәнінде, жорамалдар мен басқа факторлар арасында байланыс бар. Сондай-ақ, сезімталдық сызықтық емес екенін атап өткен жөн, сондықтан алынған нәтижелерді интерполяция немесе экстраполяциялау жүргізілмеуі керек.

Сезімталдықты талдау Топтың активтер мен міндеттемелерді белсенді басқаратының ескермейді. Сонымен қатар, Топтың қаржылық жағдайы нарықтағы өзгерістерге байланысты өзгерістерге ұшырауы мүмкін. Мысалы, Топтың қаржылық тәуекелдерді басқару стратегиясы нарықтық ауытқулар тәуекелін басқаруға бағытталған. Бағалы қағаздар нарығында бағаның күрт теріс ауытқуы кезінде басшылық инвестицияларды сату, инвестициялық портфельдің құрамын өзгерту сияқты әдістерге, сондай-ақ қоргаудың басқа әдістеріне жүгінүү мүмкін. Сондықтан, жорамалдардың өзгеруі міндеттемелерге әсер етпеуі мүмкін және нарықтық баға бойынша баланста көрсетілген активтерге айтарлықтай әсер етуі мүмкін. Бұл жағдайда активтер мен пассивтерді бағалаудың әртүрлі әдістері меншікті қаржат қолемінің айтарлықтай ауытқуына әкелуі мүмкін.

Жоғарыда келтірілген сезімталдықты талдаудағы басқа шектеулер ықтимал тәуекелді ашу мақсатында нарықтың гипотетикалық қозғалысын пайдалануды қамтиды, бұл Топтың болашақ нарықтық қозғалыстар туралы болжамы ғана, оны қандай да 1 сенімділік дәрежесімен болжау мүмкін емес. Сондай-ақ шектеу барлық пайыздық мөлшерлемелер бірдей өзгереді деген болжам болып табылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы) 2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Казақстандық төңгемен мыңдармен)

Бага тәуекелі

Топ өзінің инвестициялық саясатында бірқатар қағидаттарды ұстанады: ол тиісті кірісті күтетін инвестиацияларды жасайды және олардың қауіпсіздіктің жоғары деңгейін қамтамасыз етеді. Жеткілікті өтімділік инвестиция түрі бойынша мақсатты әртаратандырумен бірге барлық уақытта да маңызды. Үлестік инвестиациялар Топ осындай инвестициялық бағалы қағаздардың болашақ құнының белгісіздігінен туындастын нарыктық баға тәуекеліне ұшырайды. Капитал бағасының тәуекелі Топ иелігіндегі үлестік бағалы қағаздардың немесе құралдардың бағалары мен деңгейлерінін ауытқуынан туындауды. 2021 және 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша баланс балтарын талдау акциялар құнының 10%-га төмөндеуі Топ иелігіндегі эмиссиялық бағалы қағаздардың немесе құралдардың құныны шамамен 1.020.139 мың теңгеге және 1.162.684 мың теңгеге төмөндететінін көрсетеді,

Операциялық тәуекел

Операциялық тәуекел – бұл жүйенің істен шығуы, адам қателігі, алаяқтық және сыртқы оқиғалар салдарынан жоғалту қаупі. Операциялық тәуекелдерді басқару мүмкін болмаса, мұндай тәуекелдердің болуы Топтың беделіне нұксан келтіруі, заңдық және реттеуші салдарға әкелуі немесе Топқа қаржылық шығын келтіруі мүмкін. Топ барлық операциялық тәуекелдерді жоя алмайды деп күтілмейді. , бірақ ол мүмкін тәуекелдерге мониторинг және жауап беру арқылы және қолдану арқылы осындай тәуекелдерді басқаруға ұмтылады. Бакылау шараларына міндеттердің тиімді бөлінуі, рұқсат беру рәсімдері, рұқсаттар мен салыстыруларды орындауды қамтиды,

32. Сегменттер бойынша ақпарат

Операциялық сегменттер Топ басшылығы (операциялық шешімдерді қабылдауға жауапты қызметкер ретінде тағайындалған) қарайтын және пайдаланатын ішкі есептерге сәйкес ұсынылған.

Топтың активтері Қазақстан Республикасында орналасқан және кіріс Қазақстан Республикасындағы операциялардан түседі. Топ басшылығы жалпы Топ туралы ақпаратты алады және тексереді.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)**

33. Бизнесті сатып алу

Топ 2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде келесі еншілес үйымды сатып алды.

Негізгі сатып алынған кызметі Акцияларды сатып алу күні	бөлісу	Төленген сыйақы мөлшері
«Банк Фридом Финанс Казахстан» АҚ	Банк 25 желтоқсан 2020 ж.	18,238,644
«Bank Freedom Finance Kazakhstan» АҚ Топ «Bank Freedom Finance Kazakhstan» АҚ бақылауын алған күннен бастап 2020 жылғы 25 желтоқсанынан бастап шоғырландырылды. Банктің активтері мен міндеттемелері әділ құны бойынша танылды. Банктің сатып алу күніне дейінгі кірістері мен залалдары танылған жоқ.		
Сатып күніндегі әділ құн	алу күн	
Активтер		
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	54,211,301	
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	21,269,228	
Банктердегі қаражаттар	856,663	
Клиенттерге несиелер	429,123	
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	5,772,347	
Пайдалану құқығы активтері	141,973	
Басқа активтер	1,222,011	
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ	83,902,646	
Міндеттемелер	46,957,852	
Ағымдағы шоттар мен клиенттердің депозиттері	2,221,771	
Несиелік мекемелерге төленетін сомалар	34,508	
Кредиторлық берешек	11,959,707	
Репоперлік келісім бойынша міндеттемелер	2,924,922	
Рецептивті борыш	587,028	
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	141,973	
Жалға беру міндеттемелері	518,691	
Салық міндеттемелері	359,620	
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ	65,706,072	
Әділ құны бойынша жалпы таза активтер мен міндеттемелер	18,196,574	
Төленген сыйақының жалпы әділ құны	18,238,644	
Гудвил	42,070	

Сатып алу бағасына орналастырылған 17,19,8 644 мың теңге көлеміндегі жай акциялар үшін төленген сыйақы және 1,040,000 мың теңге көлеміндегі артықшылықты акциялар үшін Компания төлеген сыйақы кірді. Артықшылықты акцияларды сатып алу Банкті бақылауды сатып алу бөлігі ретінде есепке алынды, ал артықшылықты акциялардың номиналды сатып алу бағасы мен олардың бизнесті сатып алу күніндегі әділ құны арасындағы айырма банкті сатып алу. Осы сатып алу нәтижесінде әділ құны бойынша жалпы таза активтер 18,196.,74 мың теңгені құрады, ал төленген сыйақының жалпы сомасы 18,238,644 мың теңгені, сатып алудан алынған гудвилл 42,070 мың теңгені құрады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Казақстандық теңгемен мыңдармен)

Сатып алу кезінде алынған ақша қаражаттары мен олардың баламаларының әділ құны жоғарыдағы кестеде көрсетілгендей 54,211,301 мың тенгені құрайды.

З ХҚЕС (IRFS) сәйкес сатып алынған активтер мен міндеттемелер сатып алу құніндегі әділ құны бойынша бағаланады.

Басшылық ақша қаражаттары мен олардың баламаларының және міндетті резервтердің баланстық құны әділ құнга жуық деп болжайды, өйткені бұл құралдардың өтеу мерзімі қысқа.

Негізгі құралдар салыстырмалы әдіспен бағаланды, оған сәйкес құны ұқсас сипаттамалары бар активтерге нарықта белгіленген бағаларға сәйкес келеді.

Клиенттерге берілген несиeler үшін бағалау сатып алу құніндегі қолданыстағы нарықтық мөлшерлемелерді пайдалана отырып, болжамды өтеу мерзімі бойынша жеке несиelerдің болжамды болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы жасалды.

Өтеу мерзімі 1 айдан аз банктерден және кредиттік мекемелерден алынатын сомалар үшін баланстық құн шамамен әділ құнға сәйкес келеді, өйткені бұл құралдардың өтеу мерзімі қысқа. Өтеу мерзімі 1 айдан асатын активтер мен міндеттемелер тиісті нарықтық пайыздық мөлшерлемелер мен өтеу мерзімдерін пайдалана отырып, болашақ ақша ағындарының көлтірілген құны бойынша бағаланады.

Клиенттерге есептелеетін пайыздық мөлшерлемелер шамамен нарықтық пайыздық мөлшерлемелерге сәйкес келеді және сәйкесінше, клиенттер шоттарының баланстық құны олардың әділ құннына жуықтайды.

34. Есепті құннен кейінгі оқиғалар

2022 жылғы қантар айының басында Қазақстанда жаппай наразылық акциялары өтіп, ол тәртіпсіздікке ұласты. 2022 жылғы 5 қантарында Қазақстан Республикасының аумағында төтенше жағдай енгізілді, ол 2022 жылғы 19 қантарына дейін созылды. Жаппай наразылық кезеңінде бүкіл Қазақстан бойынша интернетке қол жеткізу шектелді, банктер жұмысын тоқтатты, онда қор нарығында операциялар жүргізілмеді, тауар биржаларында сауда жүргізілді, әуе қозғалысы тоқтатылды, бұл кәсіпорындардың тиімді жұмыс істеуіне кедергі келтірді.

2022 жылғы 15 қантарына қарай Қазақстан Республикасындағы жағдай тұрақталып, биліктің бақылауына алынды. Үкімет саяси және әлеуметтік-экономикалық жағдайды тұрақтандыру бағытына бет алды.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (Қазақстандық тәнгемен мындармен)

2022 жылғы ақпан айында сыртқы геосаяси жағдай аясында теңге негізгі шетел валюталарына қатысты айтарлықтай құнсызданды. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі («ҚРҰБ») сыртқы факторлардың Қазақстан экономикасына тәнгенін шетел валюталарына қатысты бағамының теріс әсерін азайту максатында базалық мөлшерлемені +/-0 дәлізімен жылдық 10,25%-дан 13,5%-ға дейін көтерді. Дегенмен, геосаяси тәуекелдердің болашақтағы өзгерістері мен олардың Қазақстан экономикасына әсері туралы белгісіздік бар.

Топ басшылығы нарыктық баға белгілеудерінің ауытқуын және ықтимал шығындарға инвестициялық бағалы қағаздар портфелин қосымша стресс-тестілеуді ескере отырып талдау жүргізді.

2022 жылғы 25 сәуірдегі жағдай бойынша Топ 3, 269, 412 мың теңге көлеміндегі україндық және ресейлік инвестициялық бағалы қағаздарды ұстады, бұл жалпы активтердің 0,69% құрайды. Басшылық Топтың қызмет нәтижелеріне елеулі әсер болғанжоқ деп есептейді.

Топ басшылығы экономикалық және саяси ортадағы өзгерістерді бақылайды және жақын болашакта Топ бизнесінің тұрақтылығы мен дамуын қолдау үшін қажет деп санайтын шараларды қабылдайды. Дегенмен, өткен оқиғалардың салдары және оларға байланысты болашақ өзгерістер Топтың қызметіне елеулі әсер етуі мүмкін.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікке
қосымша ақпарат (мың Қазақстан теңгесінде)**

35. Негізгі кіріс және іскерлік инвестициялық пай қорларының таза активтері туралы есеп

Пайлық қорлардың таза активтері туралы есептерге қатысты ақпарат осы ХҚЕС шоғырландырылған қаржылық есептіліктің бөлігі болып табылмайды және төменде қосымша қаржылық ақпарат ретінде ашылады және қосымша талдау мақсатында ұсынылады. Мұндай қосымша қаржылық ақпарат Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы № 10 қаулысымен бекітілген Инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыру қағидаларына сәйкес өзірленді.

Негізгі табыс пайлық инвестициялық қорының таза активтері туралы есеп:

	31 желтоқсан	31 желтоқсан
	2021	2020
АКТИВТЕР:		
Ақша және олардың баламалары	371,015	256,396
Дебиторлық берешек	59,314	1,869
Пайда арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері		
немесе жоғалту	5,398,765	1,822,309
<u>Инвестициялық қорлардың акциялары</u>	-	56,806
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ	5,829,094	2,137,380
МИНДЕТТЕУ:		
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	1,438,259	
Дивидендтер бойынша қарызы	32,627	15,980
<u>Кредиторлық берешек</u>	40,534	6,766
МИНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ	1,511,420	22,746
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ	4,317,674	2,114,634

«Гудвил» инвестициялық пай қорының таза активтері туралы есеп:

	31 желтоқсан	31 желтоқсан
	2021	2020
АКТИВТЕР:		
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	6,253	232,778
Пайда арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері		
немесе жоғалту	1,185,436	368,390
<u>Инвестициялық қорлардың акциялары</u>	17,642	21,436
<u>Дебиторлық берешек</u>	-	365
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ	1,209,331	622,969
МИНДЕТТЕУ:		
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	568,265	
Кредиторлық берешек	6,678	7,610
<u>Дивидендер бойынша қарызы</u>	19,752	18,596
МИНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ	594,695	26,206
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ	614,636	596,763